

9. maj 2001

številka 23

SOBROŠKE

GLASILO MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

Spoštovane bralke in bralci,

prvomajski prazniki, dela prost dan upora proti okupatorju in velika noč so za nami, tudi praznično vzdušje. Po toplem, skorajda poletnem preblisku, smo spet sredi muhaste pomladi.

V spomin in objavo pa ostaja remenka vztrajnega dopisnika Soboških novin, Filipa Matka, ki jo je podaril in bo ostala v uredništvu tudi, če občinsko glasilo več ne bo izhajalo.

Njegova usoda napovedanega mesečnika je namreč ob sedanjih pogojih dela vprašljiva, čeprav je trud opazen v zajetnejših številkah in se na njegovih straneh pojavlja s svojimi prispevki vedno več sodelavcev. Bilo bi jih še več, če v zatohlih uredništvih ne bi zapirali oken pred pomladnim vetrom in bi tudi občani sprejeli glasilo za svoje z dopisovanjem vanj. Življenjski utrip je zunaj sejnih dvoran gotovo zanimivejši kot plačano prerekanje za oslovo senco posameznikov, ki pozabljajo, da so mandati minljivi in jim volilci ne bodo namenili ponovne naklonjenosti z izvolitvijo, če bodo namesto njihovih zastopali predvsem svoje osebne interese. Naš skupni interes je, da bi nam bilo vsem dobro, in da bi ob deseti obletnici osamosvojitve Slovenije tudi v Prekmurju živeli boljše kot smo takrat, ko je moral naš človek s trebuhom za kruhom po svetu.

In čeprav socialistično teorijo o enakih želodcih vse bolj izpodriva kapitalistična praksa izbrancev, ki imajo večje, polarizacija na bogate in revne pa je vse bolj opazna, ostaja upanje.

Ni naključje, da je ta številka Soboških novin, s cvetočo naslovnico, namesto pred prazniki, izšla na dan zmage.

Brigita BAVČAR,
odgovorna urednica

Prvomajska budnica in proslava v Murski Soboti

Na praznik dela nas je tudi letos v Murski Soboti prebudila tradicionalna prvomajska budnica. Na posnetku je godba na pihala iz lanske prvomajske prireditve v središču mesta, ki jo je organizirala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije. Tudi letos je bilo na Trgu zmage tradicionalno postavljanje mlaja in prvomajska sindikalna proslava, kateri je sledilo večerno kresovanje na jasi v soboškem parku.

Glasilo SOBOŠKE NOVINE izdaja MESTNI SVET

Ustanovitelj je MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA,
Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota

Izdajateljski odbor: Anton SLAVIC, Ernest EBENŠPANGER, Draga BRATKOVIČ, Jožef REČEK,
Darko RUDAŠ, Drago ŠIFTAR, Franc ZVER, Vili ŽIŽEK in Franc WEINDORFER

Odgovorna urednica: Brigita BAVČAR

Jezikovni pregled: Matija ŽIŽEK

Fotografije: Jože POJBIČ

Grafična priprava in tisk: TISKARNA KLAR Murska Sobota

Naklada: 7000 izvodov

Soboške novine prejemo gospodinjstva v mestni občini brezplačno.

Mursko Soboto je v sredo pred prazniki obiskala Lucija Čok, ministrica za šolstvo, znanost in šport, s svojimi sekretarji in sodelavci. V svojem uradu jih je sprejel župan Mestne občine Anton Slavic s sodelavci in ob prisotnosti številnih medijev podrobno predstavil stanje v tukajšnjem izobraževanju z vidika občinskih vlaganj v šolske prostore v zadnjih štirih letih.

Za celotno ureditev šolskih zidov bi mestna občina, po besedah župana, potrebovala še okoli 400 milijonov tolarjev sredstev, doslej pa je iz državnega proračuna za investicije v osnovnem šolstvu prejela le četrti-

Dobrodošel obisk ministrice Lucije Čok

no sredstev. Zato je Anton Slavic izpostavil novogradnji ekonomske šole, ki je locirana na dveh straneh državne ceste in so tako njeni dijaki v nevarnosti, ter v novem mestnem jedru načrtovane glasbene šole. Ministrica Lucija Čok pa je obiskala tudi Osnovno šolo I in Gimnazijo Murska Sobota, ki je utesnjena pod skupno streho v nekdanjem srednješolskem centru in deli prostore s sedanjo Srednjo poklicno in tehniško šolo, tako da

po prvotni prerazporeditvi prostorov večina pripada slednji.

Pred tem je v uradu župana pojasnila odnos med državo in občino ter pohvalila njegova prizadevanja za ureditev šolskih prostorov, prevoz učencev ter pridobivanje sredstev za Rome; zakonodaje, ki bi urejala sofinanciranje, pa ni. Prisotne je seznanila s svežo novico o gradnji ekonomske šole, ki je vključena v državni proračun in bodo z deli lahko pričeli v začetku nas-

lednjega leta. Poudarila je svojo naklonjenost decentraliziranemu šolstvu in programom višjega šolstva, čeprav ji univerzi nasprotujeta, in izpostavila pomen kmetijske šole pri nas ter potrebo po kmetijskih strokovnjakih pri vstopu v Evropsko unijo. V Rakičanu je po protokolu obiskala tudi novi Izobraževalni center in tako v enem popoldnevu dobila vpogled v naše osnovno in srednje ter začetke višjega šolstva.

Priprave na biatlon in jubilej

Murska Sobota bo od 2. do 7. julija prizorišče svetovnega vojaškega prvenstva v biatlonu. Na njem bo po napovedi poveljnika 3. operativnega poveljstva SV Celje, brigadirja Alojza Završnika, sodelovalo okoli 300 tekmovalcev iz 25 držav.

Na tiskovni konferenci v uradu župana mestne občine so nas po pogovorih med občinskim vodstvom in vojaškimi predstavniki obvestili, da soboška vojašnica v okviru preoblikovanja slovenske vojske ne bo doživela bistvenih sprememb. V njej je sedež protiklepne divizije, ki bo reorganizirana v nekoliko številčnejši bataljon, v katerem bodo vojake usposabljali v pehotnih enotah. Župan Anton Slavic je izrazil zadovoljstvo nad izborom Murske Sobote za izvedbo svetovnega vojaškega prvenstva v biatlonu, saj je to izjemna prilžnost za promocijo mesta. Svetovno vojaško prvenstvo

v biatlonu bo tokrat sovpadalo s tradicionalnimi Soboškimi dnevi, kar pomeni, da bo v prvi polovici julija pri nas, počitnicam navkljub, zelo živahno. Prav tako pa je župan zadovoljen tudi z usodo vojašnice, ki ne bo doživela večjih sprememb pri preoblikovanju Slovenske vojske.

Kot je povedal častnik za odnose z javnostmi, stotnik Simon Kores, bo ob 10. obletnici osamosvojitve Slovenije osrednja prireditev 3. operativnega poveljstva Slovenske vojske 18. maja v Pekrah, 23. maja pa bo dan odprtih vrat vojašnice generala Maistra v Mariboru. Spominske prireditve ob jubileju pa bodo tudi v vseh tistih krajih, kjer so potekali boji za osamosvojitve naše države. Takrat bo morda tudi prilžnost za zahvalo tistim, ki smo pripomogli, da odcepitvena vojna ni bila tako krvava kot drugod po nekdanji Jugoslaviji in da je Murska Sobota ostala cela.

Jubilej soboških lionsov

Pred slovesnostjo ob 10. obletnici Lions kluba Murska Sobota in lionizma v Sloveniji je bila v hotelu Diana v Murski Soboti novinarska konferenca, na kateri je sedanji predsednik Herbert Šefer spomnil na začetek. Z demokratičnimi spremembami je namreč preko meje z Avstrijo pljusnila ideja lionizma tudi k nam in med prvimi v mladi deželi je na pobudo pokojnega Aleksandra Kerčmarja iz lions kluba Bad Radkersburg-Murec ustanovljen lions klub Murska Sobota. Njegov ustanovitelj in prvi predsednik je bil dr. Jožef Magdič, ustanovnih članov je bilo 22, odločitev pa je padla v gostišču Rajh v Bakovcih 22. decembra 1990. Na dan žena, 8. marca naslednjega leta, je bil ustanovni občni zbor, kar je ne navaden datum za klub, ki takrat v svoje vrste ni sprejel žensk, danes pa sta med 40 člani dve članici.

Irma Benko, ki je podpredsednica kluba, je na tiskovni konferenci izpričala svoje presenečenje, da jo je moška združba

povabila medse, druga članica je Sonja Švenda, poslovna sekretarka v uradu župana mestne občine. Ob jubileju pa je predsedujoči Herbert Šefer, ki je tako kot župan Anton Slavic, imel pozdravni nagovor na slovesnosti ob 10. obletnici, skupaj s prvim predsednikom Lions kluba Murska Sobota, dr. Jožef Magdič, izrazil potrebo po ustanovitvi ženskega lions kluba pri nas. Zaenkrat ga imajo le v Celju, sicer pa je večina klubov mešanih in ni takšne ločitve po spolih.

V Sloveniji je več kot 40 lions klubov, ustanovitelj soboškega dr. Jožef Magdič pa je pojasnil, da je njihov smisel v priložnostnem druženju izbrancev in finančni pomoči bogatejših revnejšim in pomoči potrebnim. V desetih letih je bilo pri nas z različnimi koncerti in drugimi akcijami zbranih in darovanih za 300 tisoč nemških mark, tako za begunce v Vidoncih kot posameznikom in slepim in slabovidnim ter za nabavo potrebnih aparatov v Splošni bolnišnici Murska Sobota.

♦ Brigita BAVČAR

Aprilska seja mestnega sveta

V lepem sončnem popoldnevu aprilskega dneva v zadnjem tednu pred prvomajskimi prazniki in dnevom upora proti okupatorju, je potekala 23. seja mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota. Na dnevnem redu je bilo šestnajst točk dnevnega reda, zataknilo pa se je že pred potrditvijo zapisnika prejšnje seje, katerega vsebino je, kot vedno, podal direktor mestne uprave **Tibor Cigut**. Svetnik **Josip Kelemen** je trdil, da ni v skladu s poslovnikom in da je potrebno v zapisnik vključiti tako razprave kot glasovanja posameznih svetnikov. Slednji so njegov predlog zavrnil z glasovanjem proti. Predloge sprememb in dopolnitev tako Statuta kot Poslovnika Mestnega sveta Mestne občine Murska

Sobota in organizacije in delovnih področij mestne uprave, je pojasnila **Nada Šiftar**, načelnica za splošne zadeve.

V drugi obravnavi je bil sprejet tudi ureditveni načrt za razširjeno območje gramoznice Kamešnica ob Bakovski cesti v Murski Soboti, ki smo ga v Soboških novinah že predstavili. Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta za ožje središče mesta Murska Sobota pa bodo, ko bo **Anton Štihec**, svetovalec župana za prostorsko in urbanistično načrtovanje ter izvedbo investicij, uspel napisati tekst. Tokrat vam predstavljamo le skico predvidene ureditve. Da gre za pomembno lokacijo in nam ni vseeno, kaj bomo imeli sredi mesta, pa je potrdila tako razprava kot odprto pismo **Stojana Habjaniča**, ki ga je prebral pred-

sedujoči v mestnem svetu **Rudolf Horvat**.

Po uvodni razlagi načelnika za proračun in finance **Bele Pavliča** in razpravi, v kateri so sodelovali: predsednik pristojnega odbora **Slavko Domjan**, predstavnik svetniške skupine LDS **Štefan Ošlaj** in svetnik **Alojz Smodiš**, je bil s poprejšnjim soglasjem nadzornega odbora sprejet zaključni račun proračuna Mestne občine Murska Sobota za leto 2000.

Njegovi prihodki in odhodki znašajo 2.865.918.727,40 tolarjev, proračunskega primanjkljaja je za 355.299.128,38 milijonov tolarjev, 293.459.299,99 tolarjev pa je bilo koriščenih presežkov iz preteklih let in na računu ostaja v uporabo še 170.760.304,41 tolarjev.

Sprejet je bil statut javnega podjetja Komunala d.o.o. Murska Sobota, ki ima svoje delo organizirano v naslednjih delovnih enotah: vodovod, kanalizacija, javne površine, pogrebništvo, toplotna energetika, upravljanje stanovanj in poslovnih

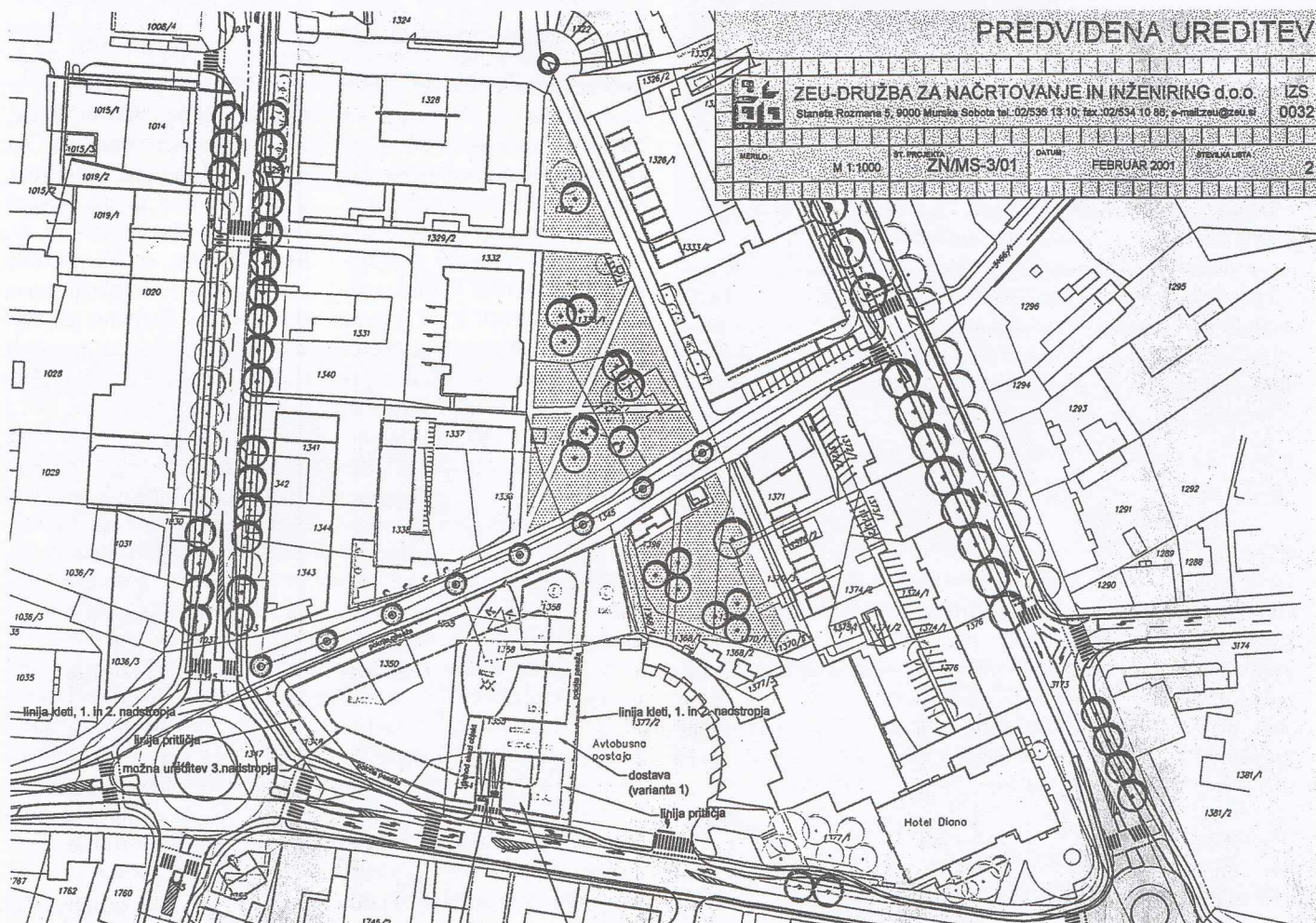
prostorov, mestna tržnica, vzdrževanje športno rekreacijskih objektov, gradnja in vzdrževanje objektov in uprava s strokovnimi službami.

SKLEPI:

Povprečna gradbena cena za kvadratni meter neto uporabne stanovanjske površine v mestu Murska Sobota v letu 2001 znaša 139.000 tolarjev, stroški komunalnega urejanja stavbnih površin pa njenih 15 odstotkov (10% za naprave kolektivne rabe in 5% za individualne).

Korist za stavbno zemljišče znaša v mestu 1.390 SIT/m², na območjih Mestne občine izven Murske Sobote v naseljih: Bakovci, Černelavci, Krog, Kupšinci, Markišavci, Nemčavci, Polana, Rakičan, Satahovci in Veščica pa 1.112 SIT/m².

Mestni svetniki so soglašali tudi z odplačano odtujitvijo nepremičnin v lasti mestne občine, da bo lahko izvedla prodajo parcele v Murski Soboti in v Rakičanu.

IMENOVANJA:

Mestni svetniki so soglašali z imenovanjem **Ivana ZAJCA** za direktorja javnega zavoda Pomurske lekarne, v svet Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota pa so imenovali **Natašo MAUČEC**. Izglasovali so tudi akontativno izplačilo povečane delovne uspešnosti delavcem in direktorju Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2001.

Pisno so bili podani tudi štirje odgovori na svetniška vprašanja:

Prvi se je nanašal na gradnjo hišniških stanovanj, iz odgovora pa je razbrati, da je vzdrževanje stanovanjskih hiš urejeno z veljavno stanovanjsko zakonodajo in hišnik ob upravniku, ki skrbi za nemoteno uporabo skupnih prostorov in sprotno vzdrževanje le teh ter uresničuje odločitve lastnikov stanovanj, ni potreben.

Lastnik zemljišča zahodno od teniških igrišč v fazaneriji je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, z menjavo zemljišč pa si ga želi pridobiti mestna občina. Da bo gradbeni material odstra-

njen, bo poskrbela komunalna inšpekcija, na tem območju pa se ne bi smel kopičiti. Divja odlagališča in sistemski odvoz kosovnih odpadkov v primestnih krajevnih skupnostih bo urejen v dogovoru s podjetjem Saubermacher&Komunala, postavljeni pa bodo tudi kontejnerji.

Vzdrževalna pot ob razbremenilnem kanalu, ki je v osnovi namenjena za dostop do zapornic in vzdrževanje kanala, je bila lani gramozirana zaradi lažje dostopnosti pri obnovitvenih delih. Ker je to tudi rekreacijska površina za številne občane, pa jo bo vzdrževalec - javno vodno-gospodarsko podjetje Mura - tako obnovil, da na njej ne bo večjih krogel in neustreznega materiala.

Predloge in pobude članov mestnega sveta in odgovore župana, ki je svetnice in svetnike povabil na praznovanje jubileja in zaželel prijetne prvomajske praznike, bomo objavili v naslednji številki Soboških novin, če bo občinsko glasilo še izhajalo.

◆ Brigita BAVČAR

OPRAVIČILO IN POJASNILO

Pri poročanju z 20. seje mestnega sveta pod naslovom Predpraznična seja ni izzvenela praznično, je prišlo do napake, za katero se opravičujem. Svetnik Josip Kelemen ni glasoval proti odloku o sprejetju zazidalnega načrta za območje med Štefana Kovača, Kocljevo in Cankarjevo ulico, Kopitarjevo in Prežihovo ulico v Murski Soboti. Glasoval je za, kot je razvidno iz televizijskega posnetka, roko je dvignil, jo med preštevanjem glasov spustil in potem zopet dvignil, kar dopušča možnost, da je do napake pri ugotavljanju njegove opredelitve za ali proti, prišlo zaradi trenutne nepozornosti poročevalke. Vsekakor pa ne zato, da bi želela pisati »debele laži« z že tako mučnih zasedanj kot je bilo zadnje, 24. aprila 2001, na katerem glas svetnika Josipa Kelemena gotovo ne bi bil spregledan, saj je bil edini, ki je glasoval proti zapisniku z 22. seje mestnega sveta in za ponovno obravnavo že obravnavanega.

Predlogi in pobude svetnikov na 22. seji mestnega sveta

Drago ŠIFTAR je predlagal, da se mestni svet sproti seznanja s potekom del na gradnji trase avtoceste v Prekmurju.

Franč MEOLIC je že drugič je dal pobudo o telefonskih priključkih, za katere so primestna naselja morala plačati od 2.000 do 4.500 DEM. Ponovno je predlagal, da mestni sveta imenuje komisijo, ki bo s pomočjo mestne uprave zbrala podatke o uporabnikih v primestnih naseljih, kateri so plačali tudi glavne in stranske vode kablov, potem pa je takratna pošta te iste vode oz. kable nacionalizirala in se tako morajo posamezniki odpovedati svoji in lastnini krajevnih skupnosti. Na vse to je potrebno biti pozoren zato, ker večina občin, tudi v Pomurju, že zbira podatke o telefonskih priključkih, za katere bi moral današnji Telekom pri lastninjenju vrniti tisti del denarja posameznikom, ki so z lastnim denarjem plačali glavne in stranske vode kablov v primestnih naseljih. Lastninjenje Telekoma se bo začelo in opozoril je, da se ne bi ponovila

situacija z železnico: tiste občine, ki bodo zahtevale in imele sezname, bodo pač v igri, za tiste pa, ki tega ne bodo pripravile, velja rek: kjer ni tožnika, ni dolžnika.

Terezija GRUŠKOVNJAK-BRATINA: Zanimalo jo je, kdo je lastnik parcele ob teniškem igrišču oz. ob pomožnih nogometnih igriščih, do kanala in za kaj je predvidena. Ta parcela je bila še pred nekaj leti njiva; tam je vodno zajetje, pričeli so delati balinišče, zdaj vse to stoji. Prebivalci, ki živijo v okolici, ugotavljajo, da se vsake toliko časa na začetku te parcele pojavi nov kup odpadnega gradbenega materiala. Dodala je, da ima nehote občutek, da je mestna četrt Park odlagališče raznih odpadkov, tudi gradbenih. Prav tako je vprašala, kako je s čiščenjem Fazanerije. Ta je bila v pomladni akciji delno očiščena, in sicer od Kopališke do Razlagove ulice oz. do teniških igrišč. Če se bodo dela nadaljevala s sedanjim tempom (čisti se mogoče tri dni, potem spet nikogar ni, je ugotavljala), bo cela Fazanerija po njenem mnenju očiščena do leta 2005. Stranki Zelenih in naravovarstvenikom je predlagala, da speljejo javno akcijo. V Fazaneriji je ogromno podrtih suhih dreves; socialno ogroženim ljudem bi kazalo ponu-

diti, da bi pod strokovnim vodstvom ta drva odpeljali iz Fazanerije in ta bi bila očiščena.

Ivan KAROLI je vprašal, ali si krajevne skupnosti lahko same določijo zbirališče odpadkov, ali pa se bo v okviru mestne uprave določil prostor v vsaki vasi, kjer bi postavili kontejnerji za odpadke. Kljub temu da je letno dvakrat organiziran odvoz večjih kosovnih odpadkov, štedilnike, hladilnike in druge predmete bele tehnike še vedno odlagajo ob Ledavi, gramoznicah in v gozdu. Način zbiranja takih odpadkov bi morali urediti v okviru mestne občine.

Vladimir GOLDINSKIJ je predlagal, da bi se v bodoče v stanovanjskih blokih spet gradila tudi hišniška stanovanja, za hišnike, ki bi vzdrževanji v teh kompleksih. V tujini ni bloka ali vsaj kompleksa bloka, kjer ne bi imeli hišnika ali kakor koli že imenujejo človeka, koi skrbi za red. Če se bo že stanovanjski sklad formiral z drugačno organiziranostjo, bi kazalo tudi to pobudo vzeti kot dobrodošlo popotnico. Če je ideja in zasnova dobra v tako imenovanem evropskem svetu, najbrž tudi pri nas ne bi bila odveč.

Slavko DOMJAN: Komentiral je članek v lokalnem časopisu Vestniku, objavljen pod naslovom »Občinski milijoni

➔ za nogometni stadion Fazanerija«, v katerem je večkrat omenjen citat »občinski svet je sprejel«. Kot svetnik se čuti dolžnega pojasniti, zakaj je glasoval za sklep, sprejet 22. aprila 1999, o načinu financiranja tega športnega objekta:

1. Nogometni stadion je kot športni objekt prvenstveno namenjen gledalcem oz. udobju, ki ga imajo ti pri spremljanju športnih prireditev, v tem primeru nogometne tekme, ne glede na to, ali to tekmo igra športni klub Mura, reprezentanca ali kdo tretji; gre za zadovoljevanje nekaterih potreb občanov, v končni fazi davkoplačevalcev;

2. Pri gradnji športne dvorane pri Osnovni šoli I, so bile poleg potreb osemletke urejene tudi tribune in vse ostalo, kar je pogojevalo, da tu lahko trenirajo trije športni klubi (moški košarkaški klub, odbojcarski klub in ženski košarkaški klub). O tej investiciji, vredni 420 milijonov tolarjev, doslej ni nihče postavljajl vprašanj o njenem smislu.

3. Zgrajen je bil tudi atletski stadion, ponovno za potrebe Osnovne šole I in atletskega kluba Pomurje, ki s svojim podmladkom v zadnjem času žanje uspehe, verjetno tudi na račun tega urejenega stadiona.

4. Na Osnovni šoli III so prav tako urejena igrišča za roket, v zadnjem času tudi za domovanje ekipe malega nogometa, ki igra v II. ligi.

5. Gre nekako za logično nadaljevanje urejanja športnih objektov, h katerim je verjetno potrebno prišteti tudi objekte, ki so namenjeni predvsem rekreaciji: drsališče in kopališče, ki zaključujeta celoto v Murski Soboti.

Ne kaže pozabiti, da športni kolektiv Mura, tako kot drugi, vzgaja v tem trenutku več kot 200 mladih, ki imajo na tem stadionu svoje mesto. V članku je naveden podnaslov »ljubezen do nogometa zajema v javnih sredstvih«. Glede na omenjeni naslov bi lahko sklepali, da so v tej sejni dvorani sami ljubitelji nogometa, čeprav je kar precej takih, ki delajo v drugih športnih kolektivih, tudi kot aktivni člani, na odgovornih funkcijah. V zadnjem času se kot kontinuiteta pred vsemi sejami mestnega sveta, v časopisu Vestnik pojavljajo alarmantne novice. Zato je predlagal, da mestna uprava, zaradi objektivnega informiranja širše javnosti, na podobne zapise odgovori z natančnimi dejstvi, natančnim redosledom sprejemanja sklepov in tudi vzrokov, zakaj se ti sprejemajo. Brezpredmetno se mu je zdelo razpravljati o ugotovitvah v članku glede podražitve investicije zaradi uvedbe davka na dodano vrednost

(sklep o tem je bil sprejet na prejšnji seji). Finančna konstrukcija za pokritje tribun nogometnega stadiona je bila pripravljena več kot dva meseca pred uvedbo davka na dodano vrednost, glede katerega do zadnjega tedna ni bilo povsem jasno, kako se bo obračunaval (katere klasifikacije, koliko procentov). Uvedba davka na dodano vrednost je vplivala tudi na podražitev pri gradnji kanalizacij, ki so se začele graditi še pred tem. Nihče se ne vpraša za tiste podražitve, ki so prav tako prisotne v proračunu. Dejstvo je, da na njih ni bilo mogoče vplivati. Menil je, da v tem članku izražen sum, zakaj ta podražitev, pomeni zavajanje javnosti.

Nadja IVANC-MILOŠEVIČ je povedala je, da jo zadnje čase na sejah mestnega sveta moti to, da se takrat, ko razpravlja ona in še kdo, ki misli malo drugače kot misli večina, nekateri posmehujejo. Posmehovali so se že pred enim letom, ko je razpravljala o tem, da se ji zdi, da je zajemanje iz javnih sredstev, v tako velikem obsegu, za ta objekt, preveliko. Mestni svet pa je odločil, kot je odločil. Povedala je, da je to, kar je rekel svetnik Slavko Domjan prav, res pa je, da v najdražjem športnem objektu, ki je bil zgrajen iz javnega denarja, domuje športni klub, ki za svoj pogon v letu dni domnevno porabi 1,2 mio DEM. Dodala je, da ni proti nogometu, vendar misli, da je tako velik delež javnih sredstev, za ta objekt, prevelik. Menila je, s tem se najbrž z g. Domjanom strinjata, da je tako odgovarjanje novinarjem nesmotrno, nepametno in da mora mestni svet sprejeti sklep, da je treba z novinarji komunicirati drugače. Pametni ljudje se z novinarji ne prepirajo, ampak argumentirano odgovarjajo. Nogomet je najbolj profesionaliziran šport povsod po svetu, ampak ta profesionalizem ne more iti na račun javnih sredstev. Menila je, da mora profesionalni klub za svoje delo skrbeti na drug način in ne sme zajemati v tako velikem obsegu iz javnih sredstev. Tudi v drugih objektih, ki so bili navedeni, je nekaj profesionalizma, ampak takega prav gotovo ne, kot je v nogometu. Menila je, da gre v članku v Vestniku tudi za odgovornost mestnih svetnikov, zato bi morali danes nekaj o tem reči, predvsem pa je treba na članek odgovoriti drugače, kot je odgovoril direktor mestne uprave. Menila je, da je direktor dolžan odgovoriti drugače, ne pa napisati, da je število medijev preveliko, da bi vsakemu posebej odgovarjal.

Ugotavljala je tudi, da je na fasadi telovadnice pri Osnovni šoli I je že več kot

dve leti zlomljenih tretjina stekel, ki jih še nihče ni popravil. Na nekaterih mestih se skozi zlomljena stekla vidi inventar telovadnice. Okrog objekta so nasute krogle in te prav vabijo pobalane, da jih vzamejo v roke in razbijejo stekla. Zato jih je treba nemudoma popraviti.

Svet mestne četrti Park je obravnaval finančni načrt oz. potrebne investicije v tej četrti, ki so navedene v proračunskem elaboratu kot seznam želja. Predlagala je, da naj mestna uprava skupaj z vodstvom mestnih četrti razmisli, ali je ta organiziranost sploh še smotna, saj svet mestne četrti le razpravlja o nekih željah, ki pa potem v proračunu največkrat nimajo pokritja.

Opozorila je tudi, da se na rekreativni poti okrog mesta, to je na kanalu do zapornic, ne da več normalno hoditi, saj so na njej nasute krogle. Po tej rekreativni poti hodi vsak dan več kot 200 otrok in več kot 200 občanov. Te krogle kaže pobrati. Že takrat, ko je bila ta cesta nasuta z gramozom, je bilo govora o tem, da je treba, ko bodo sanirane zapornice, na tem delu kanala vzpostaviti v prvotno stanje. Če to zaradi vzdrževanja ni mogoče, pa je to cesto treba tako urediti, da bodo po njej lahko tisti, ki tam hodijo vsak dan, normalno hodili.

Slavko DOMJAN: Repliciral je navedbi Nadje Ivanc-Milošević o »profesionalizmu na račun javnih sredstev«. Menil je, da to ne bo držalo, saj ne gre za delovanje športno nogometnega kluba, ki tam domuje, ampak gre za objekt, ki je namenjen tako gledalcem, kot klubu, ki opravlja svojo dejavnost. Tako kot gre v drugih primerih za objekt, drugo pa so dejavnosti. Pri zamenjavi stekel na fasadi športne dvorane ne bo šlo za financiranje npr. odbojcarskega kluba, ampak bo to vlaganje v objekt. To je treba ločiti, da ne bomo sami dajali podlago medijem, ki so tudi tako nekako pisali. Ne gre za financiranje dejavnosti kluba, ampak za vlaganja v objekt - stadion.

Nadja IVANC-MILOŠEVIČ: je odgovorila, da gre dejavnost profesionalnega kluba, ki za svoj pogon rabi toliko in toliko sredstev in ne želi, da bi prišlo do nesporazuma pri razumevanju.

ODGOVORI ŽUPANA MESTNE OBČINE ANTONA SLAVICA:

• Potek gradnje avtoceste: niti občinska uprava, niti župan ne dobivata tekočih informacij s strani izvajalca del, ➔

➔ ampak so z njimi seznanjeni na srečanjih s predstavniki firm. Zaprošeno bo, da izvajalci vsaj na dva do tri mesece posredujejo sprotne informacije. Župan je prisotne obvestil, da naj bi v sredini meseca marca začeli narivanje konstrukcije na stebrih, se pravi same trase mostu. Izvajalec je sposoben most zgraditi v letu dni prej, kot je bilo načrtovano (v dveh letih, namesto v 36 mesecih). Seveda je to odvisno od državnega financiranja, če bo želela hitrejši tempo gradnje. Problemi in zapleti okrog oddaje del za samo traso ceste pa so mimo; pritožbe so dokončno rešene. V tem tednu bi naj bila tudi podpisana pogodba, naprej pa je spet na vrsti denar.

- Pobudo glede povračila vlaganj v telekomunikacijsko omrežje bo podrobneje obravnaval odbor za gospodarsko infrastrukturo.

- Zemljišče ob teniškem igrišču je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč Republike Slovenije; sklad je dal soglasje bali-narskemu klubu, da si tam zgradi bali-nišče, žal pa se finančna konstrukcija ni izšla (zadevo je zavrlo pomanjkanje denarja). O stanju na tem zemljišču bo obveščena komunalna inšpektorica, ki bo ustrezno ukrepala. V bodoče se naj tovrstne zadeve sporočajo direktno komunalni inšpektorici, da lahko hitreje reagira.

- Uresničitev pobude o hišniških stanovanjih je odvisna od tega, kako bo s plačili teh stanovanj. Način, delovanje in financiranje stanovanjskega sklada je bilo v prejšnjem sistemu precej drugačno, kot je danes, ko so stanovanja zasebna. Pobuda bo posredovana stanovanjskemu skladu, ki bo verjetno sprejel stališče.

- Glede odgovora na članek v Vestniku pa je župan pojasnil, da bodo v bodoče odgovori bolj natančni, saj bo občinsko glasilo Soboške novine izhajalo mesečno in se bo mestna občina trudila občane sproti in čim boljše informirati. V občinskem glasilu bodo gospodarske družbe imele možnost predstaviti svoje delo, kakšen nov program, ali sploh svojo situacijo, ker očitno nimamo takšnega lokalnega časopisa, ki bi bil usmerjen predvsem v informiranje.

- K razmišljanju gospe Milošević je dodal, da je povsod je veliko nogometnih navdušencev, ki jim nogomet ogromno pomeni in si želijo imeti lepi stadion. Tudi drugod po svetu je tako, največja mesta so izredno ponosna na tovrstne objekte, na stadione, ki jih hodijo odpirat predsedniki držav in se udeležujejo prireditvev. Eden od ponosov mesta je gotovo

tudi imeti lep stadion. Eni bi želeli, da se za šport namenja še več sredstev (pri prvi obravnavi proračuna je bila vsaj taka pripomba), drugi temu pa temu nasprotujejo in tako je potrebno upoštevati tako ene kot druge, saj drugače nikoli ne prideš do kraja. Na zadeve pa je treba vendarle gledati tako, da so bila vložena sredstva namenjena izključno obiskovalcem, se pravi našim občanom in tudi tistim, ki prihajajo od drugod. Nobene koristi od tega ta profesionalni nogomet nima, ker se pogoji dela za nogometaše v ničemer niso spremenili in nič od tega denarja ti niso dobili. Tu je treba biti previden, da se nehote ne narediti škode klubu, ki ima, kot vsi drugi klubi, finančne težave. 1,2 mio DEM, ki bi jih naj po informacijah, kot jih je navedla Nadja Ivanc Milošević, porabila Mura, je sicer samo tretjina tistega, kar potroši ljubljanska Olimpija (kot je razvidno iz časopisov). Ampak to ni javni denar, to je denar sponzorjev, gospodarskih družb, ki so ta denar ustvarile s svojim delom, in z njim prosto razpolagajo. Danes so firme zasebne, ni več državnih firm, in zato ni mogoče govoriti o javnem denarju. To je denar privatnih družb, ker so v glavnem gospodarske družbe danes že vse sprivatizirane, in tako ne gre za javni denar. Od občine dobijo tisto, kar jim pripada vsako leto, po pravilniku o vrednotenju športnih programov. Na igrišče hodi tudi okrog 250 otrok, namesto po kakšnih drugih poteh; s tem klub opravlja pomembno poslanstvo. Župan ne želi braniti kluba, ne sprejema pa tudi dezinformacij o porabi občinskega denarja.

- Z zamenjavo stekel na Osnovni šoli I bi kazalo takoj seznaniti ravnatelja, saj je šola tista, ki ji je zaupano upravljanje tega objekta.

- Glede organizacije mestnih četrti je župan že slišal nekaj razmišljanj in bi se bilo mogoče res dobro pogovoriti, ali je sedanja prava ali ni. Na zadnjem razgovoru s predsedniki mestnih četrti so ugovarjali, da se ne glede na to, da se občinska uprava in župan trudita informirati, ljudje vsega ne vedo. Govori se, da mestne četrti dobijo 17 milijonov tolarjev. Prišteti pa je treba projekte, ki se vključujejo preko javnih naročil v znesku 260 milijonov tolarjev in še preostalih 17 milijonov tolarjev za manjše zadeve. Predsedniki mestnih četrti žal podrobneje ne informirajo svojih svetov in so razmišljanja v smeri racionalnejše in boljše organizacije.

- V odgovor na vprašanje Franca ZVE-RA, ki je bilo postavljeno v decembru, ko se je Vestnik razpisal o neki pajkovi mreži,

zakaj se onemogoča nadzornemu odboru vpogled v poslovanje Sobota Center, je župan takrat povedal, da sicer ne ve, če je nadzorni odbor sploh pristojen. Zato je predsednika in nadzorni odbor zaprosil za stališče, ki je naslednje: »Nadzorni odbor mestne občine nima neposredne nadzorne vloge po 32. členu Zakona o lokalni samoupravi, ker podjetje Sobota Center d.o.o. ni uporabnik proračunskih sredstev. Podjetje Sobota Center ni javno podjetje, zato mestna občina kot ustanoviteljica tudi nima pristojnosti po 26. členu Zakona o gospodarskih javnih službah.« Podjetje Sobota Center posluje po zakonu o gospodarskih družbah, in je nadzorovano in kontrolirano od davčne uprave do ostalih inšpekcij, ki se s tem ukvarjajo. Kot družbenik ima mestna občina zagotovljeno pravico vpogleda v poslovne knjige. Če koga zanima, lahko poslovanje preveri, ker nikdar nihče ni rekel, da to ni možno ali komurkoli vpogled preprečil. Župan je preveril tudi najemanje kreditov pri firmi, ki je bila imenovana v članku in ugotovil, da ni bilo tam najetega niti tolarja kredita. Zato z vso mero odgovornosti lahko označi zapisano v članku o Soboti Center in neki pajkovi mreži s prekmurskim izrazom »navadne tute«, saj gre za podtikanja in izmišljotine.

- Odgovor na vprašanje Ivana KAROLIJA je podal **Rudolf HORVAT**: V lanskem letu je bil sprejet Pravilnik o ravnanju z odpadki, v naslednjih tednih pa se pričakuje sprejem dveh odredb o določitvi standardov ravnanja: s komunalnimi odpadki in z nevarnimi odpadki. Ti standardi predpisujejo določeno ureditev na področju ravnanja z odpadki, tudi tako imenovane ekološke otoke, ki so nujni za okoli 20.000 prebivalcev. V naslednjih 14 dneh bosta odredbi sprejeti in občine bodo zadolžene za ureditev. Obvezno bo ločevanje odpadkov ter obvezno bodo postavljeni ekološki otoki in reciklažna dvorišča. Mreža reciklažnih dvorišč, ki bodo urejena kot vmesna stopnja do odlagališča, je že v pripravi. Zanje bo potrebno pridobiti ustrezna dovoljenja. V tem mesecu se tudi zaključuje postopek pridobitve lokacijskega dovoljenja in okoljevarstvenega soglasja za prvi zbirno-sortirni center ravnanja z odpadki v Puconcih, ki je v prioritetnem programu Phare. Vrednost te investicije je predvidena v višini 22 milijonov DEM, 39% te vrednosti bo sofinanciran iz programa Phare. Javni predstavitvi bo sledila izdaja lokacijskega dovoljenja, ker gre za širši regijski projekt, za katerega bo ministrstvo za finance izdalo posebno dovoljenje za zadolževanja občin, pa se to ne bo šlo v limit zadolževanja občin.

Rezultati gospodarjenja v pomurski regiji v letu 2000

V pomurski regiji je v letu 2000 poslovalo 1.004 gospodarskih družb ali 2,7% vseh slovenskih gospodarskih družb. Gospodarile so s premoženjem v vrednosti 257 mia SIT, zaposlovale so 20.583 delavcev in ustvarile 256,3 mia SIT prihodkov. Z lastnim virom – kapitalom so financirale poslovanje v višini 140 mia SIT, kar predstavlja v strukturi finančnih virov 54%, na finančnem trgu so si sposodile za 101 mia SIT finančnih sredstev, tako da so dolgovi v strukturi virov financiranja zavzeli 40%.

V primerjavi z letom 1999 so tako družbe gospodarile z realno 5,1% večjim premoženjem, z 0,6% nižjim obsegom kapitala, zaposlenost pa se je povečala za 1,9%. Podjetjem je uspelo povečati obseg gospodarske aktivnosti, saj so v bilanci uspeha izkazale za realno 4,8% višji obseg prihodkov, medtem ko jim ni uspelo zaustaviti rasti odhodkov, saj so ti realno narasli bolj, in sicer za 9,2%. Posledica tega je, da so gospodarske družbe v po-

murski regiji v letu 2000 izkazale neto čisto izgubo v višini 5,4 mia SIT, kar je v obdobju od 1994–2000 leta najslabši finančni rezultat.

Na tak rezultat je vplivalo poslovanje 330 neuspešnih družb, ki so poslovno leto 2000 zaključile s čisto izgubo v višini 11,2 mia SIT, kar je kar za 4,8-krat več kot v letu poprej. Tako je čista izguba pomenila v letu 1999 slab odstotek vseh prihodkov regije, v letu 2000 se je ta delež dvignil na 4,4%. Slabše je gospodarilo tudi 588 uspešnih družb, saj niso uspeli obdržati čistega dobička na ravni leta 1999, ampak se je ta celo zmanjšal za desetino in tako dosegel višino 5,8 mia SIT. Posledica tega je zmanjšanje čistega dobička v prihodkih za 0,6 odstotnih točk na 2,3%. Izgube v gospodarstvu regije so rezultat predvsem neuspešnega izvajanja osnovne poslovne dejavnosti in dejavnosti financiranja. Odhodki iz poslovanja so presegli istovrstne prihodke za 1,2 mia SIT, predvsem zaradi obremenjenosti

poslovanja z materialnimi stroški in stroški dela. Na področju financiranja je bila ugotovljena izguba v višini 5,8 mia SIT, ki je posledica visokih odpisov dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb ter stroškov obresti in drugih odhodkov financiranja.

Posebej gospodarstvo regije »dušijo« velike in srednje velike družbe, ki so z več kot 80% deležem v premoženju, prihodkih in zaposlenih, ustvarile skupno za 6 mia SIT neto čiste izgube. Dobičkonosno so poslovale edino majhne gospodarske družbe, kjer je vsak zaposleni ustvaril 229 tisoč SIT neto čistega dobička. Z vidika dejavnosti so najslabše gospodarile družbe v predelovalni dejavnosti (v republiki najboljše), saj so dosegle neto čisto izgubo v višini 5,2 mia SIT. Glavnina izgube je bila dosežena pri proizvodnji hrane, pijač, živil, tekstilnih izdelkov ter naftnih derivatov.

Gibanje osnovnih ekonomskih kategorij kaže na slabšanje gospodarske moči ter s tem na zaostajanje gospodarstva regije za gospodarstvom države. Realna

rast prihodkov regije (4,8%) je bila nižja od rasti na nivoju države (7,3%). Tako se je delež slovenskih prihodkov, ki odpade na Pomurje še zmanjšal za 0,1 odstotno točko in dosegel 2,8% delež. Delež odhodkov je ostal nespremenjen (2,9%). Zmanjšal se je delež čistega dobička na 1,9%, delež čiste izgube pa se je povečal kar za 4,6 odstotnih točk na 6,1%. Tudi vrednost kazalnika čisti dobiček na zaposlenega (284 tisoč SIT) je pod slovenskim povprečjem (647 tisoč SIT), medtem ko je čista izguba na zaposlenega presegla republiško povprečje za slabo četrtino (574 tisoč SIT). Med pokazatelje zaostajanja gospodarske moči regije za slovenskim povprečjem sodita tudi produktivnost in višina plače na zaposlenega. Tako je v povprečju v regiji vsak delavec ustvaril 12,5 mio SIT prihodkov, v državi 19,4 mio SIT. Dodana vrednost na zaposlenega dosega v regiji 3 mio SIT in pomeni le 70% vrednosti slovenskega povprečja (4,4 mio SIT). Povprečna bruto plača na zaposlenega je prav tako zaostala za slovenskim povprečjem, saj je delavec v pomurski regiji v povprečju mesečno prejel 140.513 SIT bruto plače, kar je za 18,2% manj od slovenskega povprečja (171.780 SIT).

♦ Simona BUKOVEC

Komisija za nagrade in priznanja Mestne občine Murska Sobota na podlagi 9. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Murska Sobota (Ur. l. RS št. 33/97) objavlja

RAZPIS ZA VLOŽITEV PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 2001

Priznanja Mestne občine Murska Sobota so:

Častni občan Mestne občine Murska Sobota
Plaketa Mestne občine Murska Sobota
Zahvalna listina Mestne občine Murska Sobota.

Naziv **častni občan** Mestne občine Murska Sobota se podeli za izkazano čast posamezniku za zasluge, ki imajo trajen pomen za ugled in promocijo Mestne občine Murska Sobota. Ta naziv se lahko podeli tudi tujemu državljanu.

Plaketa Mestne občine Murska Sobota se v obliki denarne nagrade podeljuje posameznikom, skupinam občanov ter društvom za življenjsko delo, za večletne uspehe trajnejšega pomena, vrhunske uspehe in dosežke ter kot spodbuda za nadaljnje delo.

Zahvalna listina Mestne občine Murska Sobota se podeljuje posameznikom, družbam, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za pomembne uspehe in dosežke na posameznih področjih življenja in dela, ki prispevajo k nadaljnjemu razvoju in ugledu Mestne občine Murska Sobota.

Predloge za podelitev priznanj Mestne občine Murska Sobota lahko podajo: posamezniki, družbe, zavodi, politične stranke in druge organizacije in skupnosti, društva ter organi lokalne skupnosti.

Predloge s pisno obrazložitvijo pošljite v roku 30 dni po dnevu objave na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: »Predlogi za podelitev priznanj Mestne občine Murska Sobota«

Denarni tokovi, investicije in likvidnostna situacija v Pomurju

V letu 2000 je v pomurski regiji poslovalo oz. imelo prejeme ali izdatke na račune 2.464 pravnih oseb. Evidentirale so za 717 mia SIT prejemkov in 718 mia SIT izdatkov. Omenjena zneska ne vključujeta prometa na računih delov pravnih oseb s sedežem na območju pomurske regije in zato nista neposredno primerljiva s preteklim letom. Ob upoštevanju navedenega ter rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju 1999–2000 lahko ocenimo, da je bil promet na računih pomurskih pravnih oseb v letu 2000 realno nižji kot v letu 1999. V slovenskem merilu, se je delež ustvarjenega plačilnega prometa pomurskih pravnih oseb povečal iz 1,84% v letu 1999 na 1,96% v letu 2000.

Tako med prejemi kot tudi med izdatki v letu 2000 s 46% deležem prevladujejo prejemi oz. izdatki za poslovno dejavnost, medtem ko je v predhodnem letu prevladujoč del odpadel na druge prejeme oz. izdatke. Z dezinvestiranjem so pravne osebe realizirale 54 mia SIT, preostalih 66 mia SIT pa predstavlja dodatno zadolževanje. Glede na povečan obseg zadolževanja so narasli tudi izdatki za dejavnost financiranja, predvsem gre za vračila sposojenih finančnih sredstev v obsegu 83 mia SIT. Za investicijsko dejavnost so namenile 9,1% vseh izdatkov oz. 65 mia SIT, od tega so investirale v osnovna sredstva le 5,6 mia SIT, preostalih 59,4 mia SIT so namenile za pridobitev vrednostnih papirjev (delnic, obveznic...).

Investicijsko aktivnost pravnih oseb Agencija spremlja tudi na osnovi podatkov o plačilih za investicije. Celotni obseg investicijskih vlaganj pravnih oseb na področju pomurske regije je v letu 2000 znašal 7,7 mia SIT, kar je nominalno za 12,5% večji

obseg kot v letu 1999. Glede na rast cen so investicije realno narasle za 3,3%. Na nivoju države je bila zabeležena nižja nominalna rast investicij (5,6%), gledano realno se je njihov obseg celo zmanjšal. Tako se je delež plačil za investicije, ki odpade na regijo povečal za 0,1 odstotno točko na 1,7%. Pretežen del plačil za investicije (72% oz. 5,6 mia SIT) so pomurski investitorji namenili iz svojih sredstev na žiro računih, ki jih vodi Agencija in banke in to predvsem v opredmetena osnovna sredstva, 28% ali 2,2 mia SIT plačil za investicije so investitorjem odobrile banke. Največji obseg investicijskih naložb (16,3% oz. 1,3 mia SIT) je zabeležen na področju predelovalnih dejavnosti in področju trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe (16,1% oz. 1,2 mia SIT).

Podatki o blokiranih žiro računih pravnih oseb kažejo na izboljšanje likvidnostne situacije v regiji, kar je predvsem posledica sprememb temeljnih zakonskih podlag. Podružnica Murska Sobota je v obdobju od 24. januarja do konca leta 2000, zaradi izvajanja Zakona o finančnem poslovanju podjetij ter sprememb in dopolnitev omenjenega zakona, ki je posegel v spremembo vrstnega reda dospelih neporavnanih obveznosti, vrnila predlagateljem 3.102 akceptnih nalogov, menic in obračunskih čekov v višini 2,8 mia SIT. V skladu z Zakonom o izvršbi in zavarovanju je bilo vrnjenih 1.312 sodnih izvršb v vrednosti 439 mio SIT. Omenjena zakona sta tako vplivala na obseg neporavnanih obveznosti.

V letu 2000 je v povprečju vsak mesec imelo blokirani žiro račun 249 pravnih oseb, kar je za 92 pravnih oseb manj kot v letu 1999. Povprečni znesek neporavnanih obveznosti je

znašal 1,1 mia SIT in je v primerjavi z letom 1999 bil nižji za 2,9-krat. V povprečju je bilo v blokiranih podjetjih v letu 2000 zaposlenih 2.250 delavcev. Med blokiranimi podjetji prevladuje-

jo majhna podjetja (predstavlja jo 94% povprečnega števila vseh blokiranih pravnih oseb in na njih odpade kar 85,6% zneska blokacij) ter takšna, ki imajo žiro račun blokirani neprekinjeno več kot eno leto. V lanskem letu je bilo v povprečju mesečno takšnih 178 pravnih oseb ali kar več kot 70% vseh blokiranih podjetij. Povprečno dnevno so imela blokirani žiro račun za 816 mio SIT in zaposlovale so 213 delavcev.

♦ Simona BUKOVEC

Dober odziv občanov na očiščevalne akcije

Mestna občina Murske Sobote ter podjetje Saubermacher & Komunala sta v drugi polovici marca ter v začetku aprila tudi letos pripravila tradicionalno spomladansko očiščevalno akcijo, kmalu zatem pa tudi odvoze kosovnih in posebnih odpadkov. Akcija je potekala v vseh krajih občine, vanjo pa so se vključili občani, javni zavodi, podjetja ter zasebniki, ki so po svojih močeh skušali kar največ prispevati k večji urejenosti okolja, v katerem živijo.

Po nekaj letih so skupno očiščevalno akcijo pripravili tudi v mestu Murska Sobota, katere pa so se v večjem številu odzvali mladi, starejši, ki so največkrat glavni povzročitelji večjih onesnaževanj, pa so bili pri čiščenju Fazanerije ter levega brega Ledave severno od Murske Sobote ter Markišavskega loga, so bili v manjšem številu. V primestnih krajih pa so bili odzivi vseh občanov tradicionalno dobri. Učenci osnovnih šol so ob pomoči Pomurskega ekološkega centra na območju mesta Murske Sobote popisali kar 43 divjih odlagališč, v mestni občini pa jih je bilo pred sanacijo kar 134.

♦ Geza GRABAR

V akciji je bil aktiven tudi tajnik mestnih četrti Zoran Hobljaj

Tradicija uspešnega poslovanja največje banke v pomurskem prostoru, ki ima kot edina v tem prostoru tudi svoj sedež – soboške Pomurske banke in je povezana v bančno skupino Nove Ljubljanske banke, se je potrdila tudi lansko leto. Banka, ki ima na obeh bregovih Mure kar 20 poslovnih enot ter v finančnem poslovanju po ocenah v Pomurju zavzema več kot 75-odstotni tržni delež, je namreč lani ustvarila za 866 milijonov tolarjev dobička, kar jo uvršča med najuspešnejšo gospodarsko družbo v regiji.

Pomurska banka bo svojim delničarjem – prvih sedem ima tričetrtnski lastniški delež, polovico dobička (po plačilu davka) tudi letos namenila dividendam, katere bodo na delnico znašale 1.144 tolarjev ali desetino več kot leto pred tem.

Po navedbah prvega moža Pomurske banke **Viktorja Šbūla** se uspešnost banke potrjuje v več segmentih. Ob dobičku kot najpomembnejšem parametru uspešnosti vsake družbe je namreč pomembna tudi rast bilančne vsote, ki je bila lani kar 19,6-odstotna, kar z drugimi besedami pomeni, da le-ta znaša že 74 milijard tolarjev. To pa soboško banko uvršča med vsemi slovenskimi bankami na 10. mesto. Po datek, da so se sredstva občanov v minulem letu povišala kar za 29% oziroma ta v strukturi skupnih sredstev banke predstavljajo že 57%, pa med drugim govori o velikem zaupanju varčevalcev omenjeni finančni organizaciji.

Kot trdi Šbūl, ki je predsednik dvočlanske uprave, si skuša banka ustvariti kar najbolj trdne temelje za uspešno poslovanje tudi v prihodnje, zato so tudi minulo leto skoraj pol milijarde tolarjev presežka finančnega rezultata namenili za rezervacije oziroma za popravke vrednosti kreditov, s čemer ima banka za te namene zagotovljenih že zavirljivih 2,8 milijarde tolarjev, kar z drugimi besedami pomeni, da imajo rezervacije za kar 88 odstotkov takšnih kreditov, katere kreditorejmalci več niso sposobni servisirati. 95

Člana uprave Pomurske banke, BS NLB - Viktor Šbūl in Zorica Kerec

V Pomurski banki ustvarili 866 milijonov tolarjev dobička

odstotkov vseh kreditorejmalcev pa je po plačilni sposobnosti klasificiranih v najvišji – A in B bonitetni razred.

Pomembne premike pa je Pomurska banka, ki je samo lansko leto 1.685 občanom odobrila za 400 milijonov tolarjev kratkoročnih kreditov ter 5.550 dolgoročnih kreditov v skupni vrednosti več kot pet milijard tolarjev, v zadnjem času naredila na področju elektronskega bančništva, ki se ga vse bolj poslužujejo tako občani kakor pravne osebe. Tačas je na tak način poslovanja, ki je enostavnejši, saj vse finačne operacije lahko komitent opravi preko računalnika kar v podjetju ali doma, vključenih že več kot 400 samostojnih podjetnikov ter blizu tisoč pravnih oseb. To pa je po prepričanju Šbūla prihodnost. Kakor tudi bankomati, ki jih ima Pomurska banka na območju svojega delovanja postavljenih na kar 38 različnih mestih ter preko katerih njihovi komitenti mesečno opravijo kar 150 tisoč različnih finančnih transakcij ter mesečno dvignejo za milijardo in pol tolarjev gotovine. Banka se lahko pohvali

tudi s šestimi dnevno-nočnimi trezorji.

Med sodobnimi načini poslovanja so poglavje zase seveda plačilne kartice: z BA-kartico tako razpolaga že več kot 60.000 varčevalcev, pri Pomurski banki pa so izdali tudi več kot 46 tisoč kreditnih kartic. Kako močno se tudi pomurski varčevalci poslužujejo »plastičnega denarja«, pove podatek, da se preko plačilnih kartic mesečno opravi za blizu milijarde tolarjev finančnih transakcij, to pa je več, kakor na enako število varčevalcev v zahodni Evropi.

Pomurska banka pa je tudi finančna inštitucija, ki opravi vrednostno iz leta v leto vse več plačilnega prometa s tujino: pomurske gospodarske in ostale družbe so namreč lani preko omenjene banke opravili za 423 milijonov nemških mark finančnih transakcij, za 564 milijonov mark pa je prišlo prilivov. Dejstvo, da so tudi pomurska podjetja vse bolj orientirana na tuje trge zgovorno priča podatek, da so finančni prilivi iz tujine samo lansko leto narasli za 200 milijonov nemških mark. Članica uprave **Zorica Kerec** pa je ob pred-

stavitvi prenosa plačilnega prometa z nekdanje Agencije za plačilni promet (APP) na poslovne banke – licenco Banke Slovenije za to je med prvimi pridobila tudi Pomurska banka, ki je za ta namen pridobila tudi prostore APP v Murski Soboti, Lendavi in Ljutomeru, precej časa namenila tudi nacionalni varčevalni shemi kot projektu za fizične osebe. Pomurska banka se je v ta projekt vključila tudi letos, saj je za 5- oziroma 10-letne varčevalne pogodbe za pridobitev stanovanjskega posojila z 10- ali 20-letno odplačilno dobo, pridobila 710 lotov.

Ob procesu združevanja z Novo Ljubljansko banko, ki ima v Pomurski banki 45 odstotni lastniški delež, v ta kontekst med drugim sodi tudi tehnološka posodobitev poslovanja oziroma prenova računalniške opreme vseh šestih bank znotraj bančne skupine, sprejetje akta Strategije razvoja in dela in še veliko drugega, kar po poslovanje pocenilo in bo postalo še učinkovitejše. Potem tudi v prihodnje vsaj 10-odstotni donos na kapital ne bo težko presegati.

◆ Geza GRABAR

Mura in Triglav gostitelja srečanja kluba Socius

Predavanju generalnega direktorja in predsednika uprave Mure, Boža Kurič, na strokovnem srečanju kluba Socius v Murski Soboti, je bilo zanimivo prisluhniti. Posebej, ko je govoril o razvojni strategiji Mure s poudarkom na kolekcijah in blagovnih znamkah ter trženju do leta 2005. Opozoril pa tudi na težave s katerimi se dnevno srečuje tekstilni gigant, za katerega slovenska vlada nima takšnega posluha, kot to imajo na Portugalskem, v Turčiji in drugod kjer s proračunskimi sredstvi stimulirajo tekstilno proizvodnjo. Pri nas so bolj kot ljudje pomembni papirnati projekti in v njih zapisane števil-

ke, ki se v vsakodnevni praksi največkrat ne izidejo. Zato prihaja do izgub in omagujejo tudi paradni konji, kot je bila svoj čas tovarna perila in oblačil. Najprej razdrobljena na tozde in potem posamezne blagovne znamke, se zdaj spet združuje, in to po modi za oba spola, moško in žensko. Pri tem veliko stavijo na poslovna partnerja Boss in Eskada, ki sta svetovno znana in sta jamstvo za prodajo tudi na še tako zahtevnem zahodnem trgu. Mura je prisotna na domačem in trgih nekdanje skupne dežele, vendar prestižne One mladostnice ne kupujejo, pa tudi cenovno ni konkurenčna. So pa zato moške obleke in ženski klasični kostimi tisti, ki imajo svoje

kupce na vseh trgih.

Rudi Cipot, direktor območne enote zavarovalnice Triglav v Murski Soboti, ki je na strokovnem srečanju kluba Socius, govoril o tem, kako se zmaguje lokalno in razmišlja globalno, je bil eden od dveh gostiteljev prireditve v hotelu Diana. V svojem predavanju je podrobno predstavil svojo zavarovalniško enoto včeraj in danes, kot učeče se podjetje. S številkami pa je profesor matematike dokazal, da imajo Triglavovi zavarovalničarji pozitivne rezultate, ki so v nasprotju z negativnimi gospodarskimi gibanji v Pomurju, kar je svojstven fenomen.

Znanje, nove tehnologije, razvoj pa je tema okrogle mize,

katero je vodil Rudi Cipot, med gosti pa so bili Danilo Krapeč, direktor Razvojnne agencije Mura, Andrej Frangeš, direktor Transpaka, Anton Kampuš, direktor Tokama, Ivan Markoja, župan občine Odranci in Marjan Kočila iz Creativa, z vodjo komercialistov Andrejo Vučak Hribar.

Osebnost slovenskega gospodarstva (Slobodana Sibinčiča, predsednika uprave Gospodarskega vestnika) pa je predstavljala Leonardo F. Peklar, ki je glavni direktor Sociusa. Obenem pa predsednik uprave Mure, ki je po petkovem strokovnem srečanju in zadnjem zimskem vikendu, pred prvim pomladnim dnevom, na delovni ponedeljek počistila svoje vrste.

Program strokovnega srečanja kluba Socius, je povezovala Bogdana Herman, ki tokrat ni pela, je pa zato prisotne pred družabnim delom srečanja v kavarni hotela Diana s pesmijo navdušila Regina.

♦ Brigita BAVČAR

EU »da« ali »ne«

Projekt ŠTUDENTI - EU - SLOVENIJA je bil 16. marca organiziran v obliki okroglih miz v Izobraževalnem centru Rakičan, ki je bil multimedijsko povezan z Novim mestom, s katerim so izmenjali mnenja.

V enem izmed prostorov je bila pripravljena razstava o vseh članicah Evropske unije in vseh kandidatkah za včlanitev, pa tudi 12 korakov, ki jih Slovenija mora opraviti za vstop v to unijo. Uvodno predavanje je v Rakičanu imel mag. Peter Javšnik, za njim Vincent Picket iz Delegacije evropske komisije v RS, Nataša Jurišič iz Centra Evropa ter predstavnica Urada vlade za informiranje Elektra Magdalena Tsigaridas.

To je bila prva izmed treh okroglih miz študentov v Izobraževalnem centru Rakičan. Druga tematika podobne okrogle mize bo Slovenija in Evropska unija, tretja okrogla miza pa bo še bolj konkretna in usmerjena v posamezne slovenske regije. Na slednji bo prikazana konkretna problematika Pomurja, kot je vinogradništvo, industrija, šolstvo in še kaj.

♦ Filip MATKO

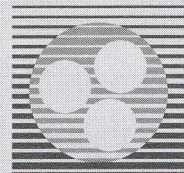

Okrogla miza študentov v IC Rakičan

Ali imate staro kurilno napravo? Želite plinsko ogrevanje!

Potrebe po udobnejšem življenju in ekološki odnosu z naravo nas nenehno postavljajo pred dejstva, da se sprašujemo: ali pravilno ogrevamo svoj dom, ali je kurilna naprava zastarela, ali je kurivo varčno in ekološko primerno, ali spuščamo v naravno okolje preveč njej neprijaznega? Na vsa navedena vprašanja iščemo odgovore v sekciji inštalaterjev pri Območni obrtni zbornici Murska Sobota. Želimo izvesti akcijo zamenjave dotrajanih (več kot 20 let) in neprimernih (predimenzioniranih, nepravilna goriva) kurilnih naprav.

V primeru, da je Vaša kotlovnica, gorivo s katerim ogrevate Vaš dom

OBMOČNA
OBRtnA
ZBORNICA
MURSKA SOBOTA

ali kurilna naprava takšna, da v kurilni sezoni preveč pokurite, da vas sosedje obtožuje, da se iz Vašega kurišča preveč kadi, izpolnite spodnjo prijavnico in jo pošljite na naslov: OBMOČNA OBRTNA ZBORNICA MURSKA SOBOTA, SEKCIJA INŠTALA-

TERJEV, Lendavska 33, 9000 Murska Sobota.

Obveščamo Vas, da bomo brezplačne preglede in svetovanja opravili v času od srede 30. 5. 2001 do petka 1.6.2001.

Priloženo prijavo za brezplačni pregled in svetovanje pošljite na Zbornico, najpozneje do četrтка, 17. maja 2001.

PRIJAVNICA za brezplačni pregled kotlovnice in svetovanje

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Vrsta goriva:

- a) ogrevanje z lahkim kurilnim oljem
- b) ogrevanje z utekočinjenim naftnim plinom
- c) prehod na ogrevanje z zemeljskim plinom

Ogled je možen:

- a) dopoldan
- b) popoldan
- c) _____

Datum: _____

Za prijazno bolnišnico brez rdečih številk

Po šestih letih izgub je soboška bolnišnica poslovno leto 2000 zaključila pozitivno. Ustvarila je 4,9 milijarde celotnega prihodka, med odhodki pa so na prvem mestu stroški dela (3,1 milijarde tolarjev), stroški materiala in storitev (1,6 milijarde tolarjev), obračunana amortizacija 210 milijonov tolarjev. Povprečni mesečni dohodek na zaposlenega je znašal 144.210 tolarjev, kar je med manjšimi zneski slovenskih bolnišnic. Znižuje pa ga tudi vključevanje nižje vrednotenih del, saj bolnišnica nima čistilnega servisa, ki bi zanjo opravljal tovrstne storitve in tako osebni dohodki čistilk nižajo izkazano povprečje. Lani je bilo hospitaliziranih 18.862 bolnikov, bolniško oskrbnih dni je bilo 119.312 pri nekaj več kot šestih dnevih povprečne ležale dobe, ter dnevnom staležu 326 bolnikov.

V specialističnih ambulantah je bilo lani opravljenih 135.626 pregledov, na fizioterapiji 1.245, na oddelku za radiologijo 18.958 in v ginekološkem dispanzerju 9.832 pregledov. Dializ je bilo za 625 bolnikov 7.992. Iz rednega programa je bilo opravljenih 31 operacij sive mreže in 37 iz dodatnega programa. V okviru novega pilotskega projekta podaljšanega zdravljenja in zdravstvene nege pa je bilo v zadnjih štirih mesecih 1.407 bolniško oskrbnih dni pri 29 dnevni ležalni dobi.

Investicijska dejavnost je bila v celoti usmerjena v pripravo projektne dokumentacije za novogradnjo ginekološke porodniškega oddelka. Pogodba z Gradisom iz Ljubljane in pod izvajalcem SGP Pomgradom iz Murske Sobote je znašala 1,094 milijarde tolarjev, za izvedbo gradbeno obrtniških in instalacijskih del ter vgradnjo opreme in ureditvijo okolice ter 7,92 milijonov tolarjev Projektivnemu biroju izvajanje nadzora nad

izvedbo del. Darovalci pa so zbrali 21,4 milijonov tolarjev za opremo v vrednosti 8 milijonov, ostala denarna sredstva pa sproti uporabljajo v skladu z nameni, določenimi od donatorjev.

Porodnišnica, ki jo je avtorica prispevka v Tedniku nacionalne televizije, označila za neko periferno in v primerjavi z onkološkim inštitutom v Ljubljani nepotrebno investicijo v slovenskem zdravstvu, je po besedah dr. Bojana Korošca, direktorja Splošne bolnišnice Murska Sobota dobila zeleno luč tudi na pristojnem parlamentarnem odboru. Kako potekajo izvedbena dela in kakšne premestitve načrtujejo, pa je s tehničnega vidika na novinarski konferenci pojasnil poslovni pomočnik direktorja bolnišnice v Rakičanu, **Štefan Vučak**. Strokovni pomočnik direktorja bolnišnice, **dr. Daniel Grabar** je ob tej priložnosti pojasnil dogovore z vodstvom porodniško-ginekološkega oddelka o premestitvi bolnic. Odslej bodo v četrtem nadstropju kirurgije, tam kjer je bil ORL oddelek, ta pa je prostorsko združen z očesnim oddelkom. Po zagotovitvi vodstva ostajajo posteljne kapacitete nespremenjene in dejavnost nemotena.

Ker je zaradi novogradnje porodnišnice manj parkirišč v bolnišničnem kompleksu, primanjkuje pa jih tudi za paciente in njihove obiskovalce izven, je direktor dr. Bojan Korošec na tiskovni konferenci podrobneje predstavil problem.

Z željo, da bi novinarji pripomogli k rešitvi. Zato zadevo objavljamo upanju, da bo imel ustanovitelj bolnišnice posluš, če na ministrstvu za zdravje ni dovolj sredstev za odkup zemljišča od republiškega sklada, občina pa srečno roko pri zamenjavi zemljišč. Že dalj časa načrtovana širitev parkirišča pri bolnišnici je nujna, kar vemo tako kot obiskovalci bolnih svojcev kot pacienti.

Direktor je na novinarsko vprašanje odgovoril še o pritožbah pacientov. Te bodo podrobneje predstavljene na naslednji novinarski konferenci, na tej pa je bilo slišati razloge za

dolge čakalne dobe pri nekaterih specialističnih pregledih, pa tudi o slabi komunikaciji med zdravniki.

Da bi bila boljša s pacienti in obiskovalci, ter uspešna v prizadevanjih za prijazno bolnišnico, je Splošna bolnišnica Murska Sobota v nakladi 500 izvodov izdala Informacije z nasveti, ki jih kaže podrobno prebrati.

◆ Brigita BAVČAR

Donacije, pritožbe in pohvale ter pobude pacientov ter izobraževanje zdravstvenih delavcev v rakičanski bolnici

Na aprilski tiskovni konferenci v Splošni bolnišnici Murska Sobota, ki jo je vodil njen direktor dr. Bojan Korošec, smo poleg poimenske zahvale za večje in vse ostale denarne prispevke, izvedeli, da je bilo zbranih za 107. 724.149 tolarjev prostovoljnih prispevkov in donacij.

Od tega za ginekološko porodniški oddelek 34, za mamograf nekaj manj kot 14 in ostale namene v bolnišnici za 44 milijonov tolarjev.

Od ustanovitve Fundacije za razvoj Splošne bolnišnice Murska Sobota do konca marca tekočega leta se je na njen račun steklo 14.832.958 tolarjev. September prihodnjega leta, ko naj bi končali gradnjo porodnišnice, pa je tudi čas, ko bodo začeli z akcijo zbiranja sredstev njeno opremo.

Tiskovna konferenca je bila tudi priložnost za seznaitve s programi izvajanja javnih del v bolnišnici, o katerih je govorila vodja kadrovske službe Greta Gomboc, program javnih delih v bolnišnici.

S pripombami in pohvalami ter pobudami pacientov, ki jih v splošni bolnišnici zbiral v 25 posebnih omaricah, je prisotne novinarje seznanila pomočnica direktorja za zdravstveno nego Daniela Morec.

Največ je bilo pohval in zahval - 45, pripomb in pritožb pa 23 in zadevajo predvsem odnos osebja do bolnikov ter svojcev. Pa tudi na dolgo čakalno dobo v specialističnih ambulantah ter pred sprejemom v bolnišnico, prehrano, prepah pri vходу in na očesnem oddelku ter drugih na hodnikih v pritličju in hrup zaradi novogradnje. Zato želijo zdravstveni delavci izboljšati organizacijo dela v zadovoljstvo pacientov, v naslednjih mesecih pa bo pripravljen tudi pravilnik, s katerim bodo seznanili bolnike, kakšna je njihova pritožbena pot.

Podatke o izobraževanju zdravstvenih delavcev je direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota razdelil v dva dela. V prvem se je pohvalil, da ima bolnišnica štiri štipendiste na medicinski fakulteti in šest, ki študirajo na visoki strokovni stopnji. Posebej pa so v bolnišnici zadovoljni, da se zaposleni odločajo za podiplomskem študij: imajo devet magistrrov znanosti in tri, ki ta študij končujejo ter dva, ki pripravljata doktorat. V drugem delu pa je govoril o izobraževalnih sestankih ter ostalih oblikah izpopolnjevanja ob delu, tako v zdravstveni negi kot zdravništvu.

Vivat v Moravskih Toplicah

Prvi nadstandardni hotel za starejše v Slovenji je v Moravskih Toplicah. Na odmevni marčni otvoritvi, ki so se je udeležili številni vabljeni gostje, je trak prerezal in vrata v stanovanjski del milijardnega objekta odprl njegov najstarejši stanovallec. Vivat, ki ga je zgradila družba Počitek užitek, katere ustanovitelji so: Interling d.o.o., Zavarovalnica Triglav in občina Moravske Toplice, namreč poskusno obratuje že od lanskega decembra. Kot so povedali družbeniki: Stanko Polanič, Rudi Cipot in Franc Cipot ter direktorica Vivata Cvetka Temlin, gre za vzorčni model tovrstnih varovanih stanovanj, ki so že praksa bivanja starostnikov na Zahodu. Na tiskovni konferenci pa je bil na novinarsko vprašanje o ekonomski upravičenosti investicije podan odgovor, da bo tudi pri nas, ker postajamo družba starejših, gotovo interes po zaposlitvi tovrstnih hotelskih kapacitet. Prva faza kompleksa hotela

Vivat zajema 64 manjših apartmajev, površine 27 kvadratnih metrov, 22 večjih apartmajev, 41 kvadratnih metrov površine in deset sob za pomoč in nego varovancem in stanovalcem, ki rabijo posebno nego. Na površini 6000 kvadratnih metrov, kolikor meri prva faza zgrajenega kompleksa hotela Vivat, je še ambulanta z depojem zdravil, zobozdravstvena ambulanta, fizioterapija in masaža, pedikura, kozmetika in frizerstvo, kuhinja,

jedilnica in kavarna, knjižnica, čitalnica in konferenčna soba, kapelica in mrtvašnica ter poleg salonov za dnevno animacijo tudi avla s posebej prirejenim sistemom prehodov iz nadstropja v nadstropje z galerijami ter recepcija z upravo in ostalimi, za tekoče poslovanje, potrebnimi prostori, kot so pralnica, likalnica in drugi. Skupna zmogljivost prve zgrajene faze je 110 stanovalcev, doslej pa jih je vseljenih le devet. Družbeniki hotela Vivat, ki ga

bodo tržili prav pod to blagovno znamko, si želijo, da bi res zaživel. **Dr. Vladimir Dimovski**, minister za delo, družino in socialne zadeve, pa jim je javno izrekel čestitke za pogum, da so se lotili zahtevne investicije pred časom ostalih, ko bodo glede na to, ker smo vse bolj stara družba, tovrstni objekti za starejše iskani. Varovana stanovanja postajajo namreč vse bolj aktualna, čeprav so tudi socialna polno zasiedena.

Otvoritev hotela za starejše Vivat je z nastopom popestril Vlado Kreslin, zapel je Ljutomerski oktet, na harmoniko je zaigral Rihard Zdravec, za prisrčno otvoritveno vzdušje pa so poskrbeli malčki iz vrtca z baloni. Imeli pa smo tudi priložnost, da smo se sprehodili po notranjščini hotela za starejše Vivat in prepričali, da gre za svetle in lepo opremljene prostore. Takšnih si želimo tudi v Murski Soboti, ker je Dom starejših v Rakičanu prepoln in bi bilo lepo, če bi na jesen življenja občani imeli možnost bivanja v tako imenovanih varovanih stanovanjih, z možnostjo prostega gibanja po mestu.

Nacionalni nagelj uspešnemu zdravilišču

Zdravilišče Moravske toplice je prejemnik letošnjega turističnega nageljna, v dolgoletni akciji Radiotelevizije Ljubljana. Njen urednik in moderator Drago Bulc, ga je na prireditvi v hotelu Ajda podelil direktorju Dušanu Benciku. Od gostitelja pa smo ob tej priložnosti izvedeli med drugim, da se bo zdravilišče preimenovalo v Naravni park Terme 3000 Moravske Toplice. In da bo še v tem letu povečalo igrišče za golf s sedanjih devet na dvanajst lukenj ter tako poskušalo v Prekmurje privabiti kapitalsko zmogljive goste (?).

Idejni oče akcije podeljevanja turističnih nageljnov in bodečih než (katerih prejemnikov na slavnostno podelitev ni bilo) je Prekmurec Stane Grah, nekdanji vodilni na nacionalni televiziji in sedanjí direktor TV Pika v Ljubljani (s katero regionalna televizija Idea- Kanal 10 izmenjuje program (!), je tokrat v Moravskih Toplicah podeljeval decembrske nageljne. Na začetku prireditve pa je v pogovoru voditelju Dragu Bulcu povedal, da se je ideja o podeljevanju turističnih nageljnov in bodečih než porodila na Šmarni gori. Na prireditvi v Zdravilišču Moravske toplice so nastopili številni znani pevci in pevke, med njimi Nuša Derenda, ki bo tekmovala za pesem Evrovizije. Na tekmovalju Emi in drugod opazna pa je bila »sončna« Tinkara Kovač in Andraž Znidaršič s pesmijo Življenje je. Kot vedno pa je navdušil naš Vlado Kreslin z Marko Bando in Ljutomerski narodnjaki Štrki s pevko.

Posebej poetičen pa je bil sklepni del prireditve, ko je simpatična voditeljica programa Tina Uršič recitirala Lepo Vido Prekmursko, Mia Žnidarič pa zapela znano prekmursko pesem Zrelo je žito.

Na prireditvenem odru so cvetele forzicije, upamo, da bo letošnji nagelj dodatna spodbuda za obisk Zdravilišča Moravske toplice, ki so bile gostiteljice prireditve.

Več pacientov in manj postelj

Soboška bolnišnica je imela lani za 1567 več pacientov kot predlani, kljub povečanemu številu bolnih pa je na voljo vedno več praznih postelj. Kar 500 jih je, lani pa je bilo povprečno zasedenih 326 postelj, kar na prvi pogled ni logično. Je pa rezultat spremenjenega načina obračunavanja bolnišnične dejavnosti. Prej so bolnišnice dobivale denar na število zasedenih postelj, zdaj pa na osnovi izpolnjenih programov zdravljenja. Pri teh so soboški zdravniki očitno uspešni saj se ležalna doba iz leta v leto zmanjšuje in letos v povprečju dosega le nekaj več kot šest dni. Kaj to pomeni za bolnike in ali je to pravi način za doseg pozitivnega poslovanja težko brez rezultatov uspešnosti zdravljenja težko sodimo. Vsekakor pa podpiramo prizadevanja vodstva, da bi Splošna bolnišnica Murska Sobota pridobila nevrološki oddelek, s katerim bi bolnikom omogočili zdravljenje doma in ne v Mariboru. Na tamkajšnji nevrološki bolnišnici je za Prekmurce in Prleke rezerviranih dvanajst postelj, ki pa so bolj slabo zasedene, kot bi domnevno bile v domačem okolju pacientov. Zato jih želijo prenesti v soboško bolnišnico, v kateri je dovolj prostora za organizacijo sicer zahtevnega nevrološkega oddelka. Kar pomeni tudi pridobitev sredstev, ki jih zdaj na račun Pomurcev poberejo v Mariboru.

◆ Brigita BAVČAR

Temeljni zaključek več kot poltretjo uro trajajočih razgovorov predstavnikov slovenskih živinorejcev s kmetijskim ministrom Francem Butom ter direktorjem republiške veterinarske uprave Zoranom Kovačem v Murski Soboti – odbor za prašičerejo pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije ga je sklical zaradi – po njihovem neupravičene odprave prepovedi uvoza mesa in živih živali v Slovenijo in tranzita preko naše države, je, da bosta poslej v državnem središču za nadzor kužnih bolezni tudi dva predstavnika govedorejcev in prašičerejcev.

Strokovnjaki državnega središča za nadzor bolezni naj bi skupaj z rejčema v najkrajšem času proučili upravičenost odločitve ponovnega uvoza mesa in živih živali v in preko naše države iz vzhodnoevropskih držav.

Rejci so namreč glasno in odločno izrazili bojazen, da bi imel

Kmetijski minister in direktor VURS v Murski Soboti s slovenskimi živinorejci

morebitni vnos kužnih bolezni (slinavke in parkljevke) za našo živinorejo – najprej bi bila na udaru pomurska, katastrofalne posledice, zato je trebe meje za uvoz in prevoz mesa v in preko naše države nemudoma zapreti.

Tako minister But, kakor direktor Kovač sta zagotovila, da so meje za uvoz mesa iz držav Evropske unije še vedno zaprte in bo tako ostalo vsaj še nekaj časa; za prepoved uvoza iz držav vzhodne pa Evrope trenutno ni upravičenih razlogov. Se bo pa to zgodilo v najkrajšem času, če bodo za pojav bolezni v teh državah obstajale vsaj minimalne potencialne nevarnosti, trdita. Če bi po njunem Slovenija zaprla mejo z namenom, da bi se stanje bolezni slinavke in parkljevke v Evropi povsem umirilo, bi to trajalo vsaj leto, v

skrajnem primeru pa celo dve leti. Tega pa si državna ekonomija ne more privoščiti.

Kmetje so v vroči razpravi ministru očitali, da se preveč upira na evropsko kmetijsko politiko ter da zanemarja nacionalno, da je naše kmetijska politika do skrajnosti konfuzna ter da zanjo nima pravih vzvodov. Še posebej pa so bili ogorčeni nad njegovo izjavo, da je cena svinjskega mesa (340–380 tolarjev za kilogram) pri nas trenutno previsoka ter napovedal realno ceno med 270 in 310 tolarjev. »Samo tako bomo lahko ohranili stabilni trg, kar pa je v interesu tako države, kakor rejcev. Vsi se še vedno premalo zavedamo evropske konkurence,« je trdil ter obljubil, da bo ministrstvo tudi v prihodnje vlagalo velike napore za vzpostavitev stabilnega trga.

Strinjal pa se je z rejci glede ustanovitve rizičnega sklada, pri čemer pa da kmetijsko ministrstvo nima dovolj posluha s strani finančnega ministrstva.

Tako razgovori v Ljubljani kakor ponovno srečanje v Murski Soboti, ki pa je s predstavniki kmetijskega ministrstva potekalo za zaprtimi vrati, niso prinesli nobenega vidnega napredka. Zato so opeharjeni pomurski kmetje, kakor njihovi kolegi iz severovzhodne Slovenije sklenili, da ustanovijo lasten vzporedni sindikat kmetov, saj v sedanjem s predsednikom Marjanom Gorencom na čelu niso dobili pričakovane podpore. Prav mlačnost vodstva sindikata kmetov Slovenije je bil razlog, da je že pred tedni z mesta podpredsednika odstopil pomurski kmet Jože Štefko.

Pomurski kmetje so zahtevali prepoved uvoza mesa in živih živali v Slovenijo ter tranzit

Na odločitev kmetijskega ministrstva, da po nekajmesečni prepovedi ponovno dovoli uvoz mesa in živih živali v Slovenijo ter tranzit le-teh preko naše države, so se v Pomurju ostro odzvali ter napovedali ukrepe, s katerimi bodo – v skrajnem primeru tudi fizično, preprečili, da se do sanacije slinavke in parkljevke v državah Evropske unije in na Bližnjem vzhodu, v našo državo ne bo izvajal uvoz živali in mesa ter tranzit živih živali, tudi kopitarjev.

Pomurski kmetje so namreč prišli do spoznanja, da je tako početje države v času razhajanja kužnih bolezni živali v tujini neodgovorno početje, toliko bolj, ker je govejega in svinjskega mesa v naši državi v tem trenutku več kot dovolj.

Kot je na svoji seji konec prejšnjega tedna sklenil Strokovni odbor za govedorejo, konjerejo in rejo drobnice, ki deluje pri KGZ OE Murska Soba, je razlogov za preplah več kot dovolj. Kužne bolezni v tujih državah niso sanirane, zato bi bil morebitni vnos teh bolezni k nam posebej za pomurske živinorejce katastrofalen. Prav ta regija namreč premore polovico vse slovenske prašičereje ter 15 odstotkov govedoreje, tu pa je tudi največ vzrejnih

središč zasebne prašičereje, tri selekcijske prašičerejske farme, vzrejni center in kmetije z vzrejo bikovskih mater goved lisaste pasme, vzreja kasačev...

Kot pravijo je Pomurje gosto naseljeno, zato je transport skozi ta področja zelo rizičen, toliko bolj, ker ravno v bližini prometnic stojijo tudi največje kmetije.

V primeru izbruha slinavke, parkljevke ali katere druge kužne bolezni v pomurski regiji, bi pomenilo uničenje slovenske živinoreje ter tudi uničenje obubožanega slovenskega kmetijstva, so zapisali v zahtevi o takojšnji prepovedi nadaljnega uvoza mesa in živali v našo državo ter preko nje. V kolikor bo Vlada Republike Slovenije zaradi nerazumnih zahtev nekaterih uvoznikov, ki so vedno gradili svojo eksistenco na uvozu mesa, dovolila nadaljnji uvoz, bodo pomurski živinorejci v dogovoru z ostalimi nevladnimi organizacijami v Sloveniji sami fizično onemogočili nadaljnji uvoz in tranzit, so še zapisali v svoji zahtevi.

Okoli njihovih zahtev se je potem tako v Murski Soboti, kakor Ljubljani dogajalo marsikaj, a se na koncu ni zgodilo prav nič. Uvoz ni omejen, kmete pa nevarnost vnosa bolezni vse bolj skrbi.

Pomurski kmetje napovedujejo ustanovitev lastnega sindikata

Pomurski rejci, ki so že v začetku aprila od pristojnih državnih organov zaradi nevarnosti vnosa bolezni slinavke in parkljevke v našo državo zahtevali prepoved uvoza mesa in prevoza živih živali čez Slovenijo, njihove zahteve pa so podprla tudi nekatera nacionalna rejska združenja, so po sklepih petkovega zasedanja državnega središča za nadzor kužnih bolezni, ostali na pol poti.

Številna dogovarjanja slovenskih rejcev s kmetijskim ministrstvom ter ministrom Francem Butom samim, kakor tudi direktorjem Veterinarske uprave Republike Slovenije Zoranom Kovačem – zadnje je bilo sredi minulega tedna v Murski Soboti, za kmete očitno ni prinesla zelenih rezultatov. Pomurski kmetje se prav zaradi mlačnosti slovenskega kmečkega sindikata pri njihovi zahtevani zapor, saj bi jih vodstvo le moralno podprlo, čutijo opeharjene in razočarane. Sprašujejo se namreč, v čigavem interesu deluje sindikat kmetov. Zato že potekajo aktivnosti formiranja lastnega kmečkega sindikata, pridružili pa naj bi se jim tudi kmetje in zaposleni v kmetijstvu iz celotnega severovzhodnega dela države.

♦ Geza GRABAR

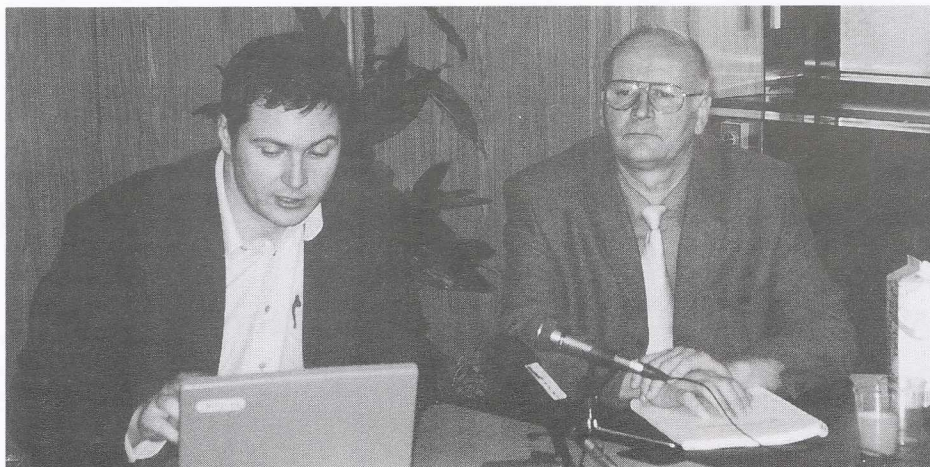
Rejci se bojijo pojava bolezni slinavke in parkljevke

V ciklus izobraževanj, s katerimi želijo živinorejce čimbolj nadrobno seznaniti z znaki, ukrepi in posledicami v zahodni Evropi zelo razhajajoče se bolezni slinavke in parkljevke ter predvsem načini, da do pojava le-teh sploh ne bi prišlo, sta se v minulih tednih zelo aktivno vključila tudi soboški območni enoti Veterinarskega zavoda Slovenije (VZS) ter Veterinarske uprave Republike Slovenije (VURS). V krajih, kjer so predavanja že pripravili, je bil odziv tudi med pomurskimi rejci živine izjemno velik, kar potrjuje veliko skrb za ohranitev lastne osnovne črede.

Kot sta povedala vodja soboških območnih enot VZS mag. Dejan Židan ter mag. Ljubo Jakelj, ki sta v nekaj osnovnih poudarkih bolezni predstavila tudi sedmi sili, so se tudi številni pomurski živinorejci

že odločili, da pred hleve postavijo dezinfekcijske bariere oziroma razkuževalne preproge ter s tem preprečijo kakršenkoli vnos bolezni v njihove hleve. Rejce živine sta opozorila, naj ti za preprečitev pojava bolezni kupujejo živali le iz registriranih rej, ob tem naj zahtevajo zdravstvena spričevala, naj se izogibajo nakupom preko meje ter naj pri krmljenju živali domače pomije prekuhajo, nikakor pa ne uporabljajo tujih. Samo ob upoštevanju vseh predpisanih ukrepov bodo rejci ob morebitnem izbruhu bolezni upravičeni do državnih odškodnin.

Ukrepi za zadušitev morebitnega pojava omenjenih bolezni v Pomurju bi bili zaradi strnjenih naselij specifični in bi zajeli celotno populacijo živine v določenem kraju. Zato je velika bojazen pomurskih rejcev za pojav te bolezni več kot na mestu.

Dejan Židan in Ljubo Jakej na predstavitvi bolezni slinavke in parkljevke sedmi sili v prostorih soboške Zavarovalnice Triglav

Zelena luč za zbiralnico živalskih odpadkov v Murski Soboti

S sprejetjem odloka o ureditvenem načrtu za zgraditev objekta za ugotavljanje vzrokov pogina in zbiranje kadavrov, je dal občinski svet soboške mestne občine tudi formalno podlago, da se bo lahko pristopilo h gradnji tega za regijo zelo pomembnega objekta.

Velika pridobitev za pomursko živinorejo naj bi zrasla ob Noršinski ulici v Murski Soboti ter bi v kratkem času nadomestila sedanjo zbiralnico kadavrov, ki se nahaja za blokovskim naseljem v Lendavski ulici in je tehnološko že povsem zastarela. Za kako pomemben objekt gre pove tudi podatek, da v sedanji regijski zbiralnici veterinarsko-higienska služba dnevno zbere med šest in osem ton kadavrov, kar je četrtnina vseh v Sloveniji.

Po mnenju mag. Dejana Židana, vodje soboške območne enote Veterinarskega zavoda Slovenije, naj bi denar za omenjeni objekt, ki ni pomemben samo za nadaljnji razvoj pomurske živinoreje, temveč v prvi vrsti tudi za njen obstoj, zagotovila država, ki je za ta objekt imela zagotovljena namenska sredstva že v prejšnjih letih, ko realizacija projekta še ni bila mogoča.

Poleg objekta za ugotavljanje vzrokov pogina in zbiranje kadavrov pa naj bi država s področja veterinarstva v Murski Soboti v tem letu financirala tudi postavitve novega veterinarskega laboratorija, kjer bi bilo mogoče opraviti tudi natančne preglede za rdeče meso. S sedanje lokacije na Lendavski ulici naj bi ga preselili k Agromerkurju.

Kritično o suši, kompenzacijskih plačilih ter o enakovrednem zastopstvu

Na eni od sej soboške območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (OE KGZS) so se člani sveta ostro odzvali nad izjavo ministra za okolje in prostor Janeza Kopača v zvezi z načinom (ne)izplačila preostalih dveh akontacij za lanskoletno sušo, ki je najbolj prizadela prav pomurske kmete. V skrajnem primeru bodo zahtevali celo njegov odstotek.

Prav tako se niso strinjali z nerazumljivim zavlačevanjem izplačila kompenzacijskih plačil za minulo leto ter se dogovorili, da za razjasnitev nakopičenih težav, ki jim ni videti konca, na eno od naslednjih sej povabijo najodgovornejše z ustreznih ministrstev ter vladnih organizacij.

Med najpomembnejšimi poudarki programa dela, ki so ga sprejeli ob dopolnitvi strokovnih odborov - teh bo osem (za poljedelstvo in ekološko kmetovanje, za govedorejo, konjerejo in rejo drobnice, za prašičerejo in perutninarstvo, za sadjarstvo, vinogradništvo in čebelarstvo, za vrtnarstvo in zelenjadarstvo, za ohranitev in razvoj kmetijstva ter napredek podeželja, delovanja podeželske mladine in dopolnilne dejavnosti, za socialo in kmečko družino ter za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo), ter ob imenovanju članov v le-teh, pa bi lahko izdvojili aktivno vključitev v dogovore o odkupnih cenah mleka, sprejem še ostalih tržnih redov v kmetijstvu, sodelovanje pri oblikovanju strategije za razvoj kmetijstva v regiji, podeželja in regionalnega razvoja, nujnost preselitev v Pomurje dela izpostav Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja ter predvsem statusna ureditev enakovrednega zastopstva v Svetu in Upravnem odboru KGZS. Zato so si bili enotni, da mora KGZS za svoje delovanje na državni ravni izdelati finančno konstrukcijo ter enakomerno - za vseh tri-najst območnih enot enako, porazdeliti svoje stroške delovanja. Tako bi vsaka enota za delovanje KGZS prispevala tri-najstino, z ostalim deležem zbranih sredstev od obvezne članarine pa naj bi vsaka območna enota razpolagala sama.

◆ Geza GRABAR

Po uspešnem dnevu odprtih vrat za grosiste v februarju, katerega namen je bil predstaviti izbor in količino rastlinskih vrst, so se na prvo spomladansko soboto v soboškem Vrtnarstvu na podoben način skušali čimbolj približati tudi kupcem v maloprodaji.

V Vrtnarstvu dan odprtih vrat za grosiste in maloprodajo

V vodilni slovenski vrtnarski družbi, kjer se s pridelovanjem in prometom s sadikami, cvetjem, vrtnarskimi potrebščinami, načr-

tovanjem, urejanjem in vzdrževanjem zelenih površin ukvarjajo že več kot trideset let, so obiskovalcem ta dan praktično prikazali in svetovali, kako zasaditi različne rože, grmovnice, kako jih gojiti in kako negovati.

Po navedbah Olge Varge, vodje cvetličarske dejavnosti in maloprodaje, v družbi z 38 redno zaposlenimi ter okrog desetimi sezonski, vrtnarski proizvodnji namenjajo več kot 20 hektarjev površin, s čemer se uvrščajo tudi med največje slovenske drevesnice. Vargova še dodaja, da marsikdo ne ve, da tudi drevesa predstavljajo značaje ljudi, zato bi bilo prav, da bi si vsak izbral svoje

drevo in ga tudi posadil. Le tako bomo našim zanamcem pustili tudi nekaj koristnega. Njihovo okrasno grmičevje, rože ter drugo rastlinje krasi okolico marsikaterega javnega objekta, poslovne zgradbe ter seveda zasebnih hiš.

Na akciji, ki je bila zadetek v polno tako za prizadevne in ustrezljive vrtnarje kakor za številne kupce in radovedne obiskovalce, so prišli na svoj račun tako mladi, ki so lahko tekmovali za najlepšo risbo z motivi iz rastlinskega sveta, kakor starejši - z brezplačnimi nasveti in z občutnimi popusti pri nakupih. Oboje pa je zabaval humorist Geza.

Vse boljša gorička vina

Tudi letošnje 16. tradicionalno ocenjevanje vzorcev vin članov Društva vinogradnikov Goričko - številni prihajajo tudi iz območja Mestne občine Murska Sobota, potrjuje vse boljšo vinsko kapljico. Povprečna ocena za kar 275 vzorcev, kolikor so jih vinogradniki prinesli na ocenjevanje, je namreč tokrat znašala že rekordnih 17,91 točke, kar je največ doslej. Žlahtnost goriškega vina so lahko kmalu po ocenjevanju okusili tudi številni obiskovalci v nakupovalnem centru BTC v Nemčavcih, kjer je nastal tudi naš posnetek.

Nič kaj dobri obeti...

Po prvih vremenskih neprilikah sodeč, se pomurskemu kmetijstvu tudi v letošnjem letu ne obeta nič dobrega. Potem ko sta lepa jesen in zelena zima z izjemno skopo količino padavin že nakazali nevarnost, da bo letošnja suša še večja od lanskoletne - preobilne padavine zadnje tedne napovedujejo močo, nam pretijo tudi druge vremenske nevšečnosti.

V začetku aprila je namreč na nekaterih območjih na obeh bregovih Mure že padala toča, ki je - debela kot noht na palcu, pobelila pokrajino. Najprej je padala na širšem območju osrednjega Goriškega, nekaj dni zatem pa še na širšem območju Ljutomera - od Cezanjevcev, Stročje vasi, Železnih Dveri, Pristave pa vse do Presike in Globoke.

♦ Geza GRABAR

Najbolj so prizadeti koščičarji

Zelo nizke temperature med velikonočnimi prazniki, najhuje je bilo na velikonočni ponedeljek, ko se je temperatura spustila tudi do 8 stopinj pod ničlo, niso prizanesle niti širšemu pomurskemu prostoru. Po informacijah Metke Barbarič s soboškega živinorejsko-veterinarskega zavoda za Pomurje, je zmrzal najbolj prizadela trajne nasade, predvsem sadno drevje, kjer naj bi bil izpad pridelka v povprečju tričetrtinski. Na obsežnost škode je poleg vrste in občutljivosti sorte v precejšnji meri vplivala tudi lega nasada.

Zmrzal je na obeh bregovih Mure, tako v Prlekiji kakor Prekmurju, po prvih ocenah skoraj v celoti uničila pridelke koščičarjev (breskev, marelic, sliv in češenj), nekoliko boljše so jo odnesle hruške, kjer naj bi bila zmrzal 80-odstotna, pri jabolkih pa naj bi bilo pridelka manj med 60 in 70 odstotki. Posamezne sorte so bile različno prizadete: najmanj zlati delišes in elstar oziroma najbolj jabolane sorte idared in jonagold. Vsaj za polovico naj bi bil manjši tudi pridelek orehov.

Med vrtninami pa so jo najbolj skupile jagode, ki so na prostem zmrznile med 60 in 80 odstotki, v tunelih pa naj bi bilo jagod manj med 30 in 50 odstotki.

V vinogradih je zmrzal naredila manjšo škodo, saj naj bi bilo zaradi tega v povprečju pridelka manj za desetino. Na poljščinah pa posledic zaradi zmrzali zaenkrat naj ne bi opazili.

Škoda vrednostno še ni bila ocenjena. To naj bi se zgodilo v prihodnjih dneh, ko bodo ocenjevalne komisije opravile tudi natančne popise najbolj prizadetih območij.

Iz praktičnega dela dijakov SKŠ Rakičan

Opravili že drugo stekleničenje vin

O tem, da dajejo na Srednji kmetijski šoli (SKŠ) v Rakičanu v svojem bogatem izobraževalnem procesu poleg praktičnega dela velik poudarek tudi aktivnostim v okviru že utečenega podjetniškega centra, ki je nekakšna simulacija razmer, v katerih se bodo diplomanti omenjene šole v prihodnje znašli pri svojem vsakdanjem delu, smo se lahko doslej že ničkolikokrat prepričali. Ena zadnjih takšnih aktivnostih pa je bilo stekleničenje vina, ki so ga dijaki šole v okviru praktičnega pouka opravili v šolski vinski kleti.

Steklenica za steklenico - in vinoteka dobiva svojo končno podobo.

Minevajo že štiri leta, odkar je šola za izobraževalne namene, po drugi strani pa tudi za lastno promocijo, v gradu Rakičan, ki dobiva tudi zaradi pred kratkim odprtega izobraževalnega centra nove vsebine, dobila v uporabo eno od grajskih kleti, kjer si je lično uredila vinsko klet. Zaradi narave dela ter primerne okolja, tam potekajo tudi praktična dela s področja vinarstva.

Pod vodstvom mentorja praktičnega pouka Franca Jakiča je tam pred dnevi potekalo že drugo stekleničenje vin. Ker šola opreme za tovrstno tehniko polnjena vin nima, jim jo je za nekaj časa odstopil njihov zunanji sodelavec Alojz Marič iz Rogašovcev. Dijaki višjih letnikov so si delo v lično urejeni kleti z veliko hrastovimi sodi razdelili: dekleta so razkuževala steklenice, fantje pa so po polnjenju 0,75-litrskih ali litrskih steklenic, opravili še flaširanje. Zlaganje buteljek so opravila dekleta.

Po navedbah Franca Jakiča so njihovi dijaki letos buteljčili 600 litrov žlahtne kapljice, v glavnem chardonnayja, šipona.. To so pridobili ter donegovali sami, saj je imela šola za potrebe praktičnega pouka dijakov v zakupu vinograd s 1.500 trsi v Moravskih Toplicah. Da bi lahko praktično delo lažje ter kvalitetnejše steklo, je šola od Kmetijskega gospodarstva Rakičan letos najela vinograda v Bodoncih in Mačkovcih. Ravnatelj šole Štefan Smodiš pa je pristavil, da na šoli načrtujejo, da bodo z leti

Pri nalivanju steklenic (z vinom) mora imeti človek veliko ročnih spretnosti. Če si dijak začetnik na tem področju, je to še dodatna omejevalna okoliščina. A če imaš voljo, je uspeh že skoraj v celoti zagotovljen. In če k temu dodaš še malce truda, pa zadeva steče kot po - vinu.

zasadili celo lastni vinograd, kupili stiskalnico ter namestili lastno polnilno linijo; da bi bili njihovi izdelki, ki nastanejo pod okriljem podjetniškega centra - v prvi vrsti gre za živilske, navzven čimbolj prepoznavni, na šoli potekajo tudi aktivnosti o izdelavi lastne blagovne znamke. Izdelke bodo izključno namenili za lastno promocijo.

◆ Geza GRABAR

Po uspešno končanem delu so dijaki veselo nazdravili. Bili so srečni, da so lahko v bogat mozaik šole vtikali tudi delček svojega znanja in truda. Pa spet drugič!

Inaša naj mešter v meštiriji vči, v cerkev i v šoulo hoditi ga pusti, lepo ž njim dene...

100 let strokovnega in poklicnega šolstva v Pomurju

V soboški Grajski dvorani so s slovesno akademijo 6. aprila ob 12. uri počastili začetek strokovnega in poklicnega izobraževanja v deželi ob reki Muri, in sicer ob 100 letnici obstoja današnje Srednje poklicne in tehniške šole v Murski Soboti.

Anton Slavic, župan MO Murska Sobota: Govoriti o stoletnici neke šole ali o zametkih šolanja v prekmurskem prostoru oz. sploh območju na obeh bregovih Mure pomeni spomniti se, da je šolanje vse kaj drugega kot le pridobivanje znanja v neki ustanovi...

Sicer bi naj bilo to delo organizirano že prej, a prvi dokument, s katerim se omenja soboška poklicna šola, je označen z letnico 1901.

Od ustanovitve do leta 1918 je bila Občinska obrtna nadaljevalna šola, po 1. svetovni vojni je prišlo do dveletne prekinitve šolanja, delo je nadaljevala Obrtna nadaljevalna šola vse do konca 2. svetovne vojne. Vajeniška šola za razne stroke je bila do leta 1962, ko se je preimenovala v Šolski izobraževalni center za razne stroke, z letom 1970 pa v Center poklicnih šol, ki je deloval vse do uveljavitve srednjega usmerjenega izobraževanja leta 1981. Tedaj je prišlo do ustanovitve Srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve. Deset let pozneje je bila ustanovljena zopet samostojna Tehniška in poklicna šola. Od 1992 do 1999 je delovala Srednja strojna in tekstilna šola, od tedaj naprej pa Srednja poklicna in tehniška šola.

Tudi prostori, zgradbe in naslovi so se menjali. V kroniki so zabeležili 26 ravnateljev, 579 rednih in honorarnih predavateljev in 72 ostalih zaposlenih (administrativno-tehnično osebje). Največje število učenek in učencev so vpisali v šolskem

letu 1990/91 (preko 1800), v šolskem letu 2000/2001 pa je vpisanih 1029 dijakov v 46 oddelkih. V elektrotehniški, gradbeni, strojni in tekstilni usmeritvi se mladi šolajo za 18 različnih poklicev.

To so izpostavili na slovesni akademiji govorniki: župan Mestne občine Murska Sobota Anton Slavic, ravnatelj SPTŠ Ludvik Sukič in državni sekretar na Ministrstvu RS za šolstvo in šport Mirko Zorman. Pred tem pa so vsi udeleženci akademije prisluhnili pozdravnemu pismu predsednika RS Milana Kučana.

Poseben pečat vsej slovesnosti je dal dokumentarni film o 100-letni zgodovini šole, za katerega je scenarij ob sodelovanju Aleša Nadaija pripravila režiserka Duša Škof. Vsak udeleženec akademije prejel tudi jubilejni zbornik, ki ga je uredil ob številnih sodelavcih profesor Franci Just. Zbornik predstavlja šolski včeraj in danes, a nakazuje tudi jutrišnji razvoj strokovnega in poklicnega šolstva v deželi ob reki Muri, kjer je ta šola zaorala ledino pred sto leti.

V dneh po slovesni akademiji je na Srednji poklicni in tekstilni šoli potekal še VII. kulturni teden s številnimi prireditvami.

♦ Filip MATKO

Ludvik Sukič, ravnatelj SPTŠ Murska Sobota: Sto let v zgodovini ne pomeni nič, v neskončni minljivosti časa ne pomeni niti toliko kot kapljica v morju. A vendarle....

Mirko Zorman, državni sekretar v Ministrstvu RS za šolstvo in šport: Lahko rečemo, da je s poklicno maturo, ki jo bo lahko opravljal vsak dijak srednjih strokovnih šol, zagotovljen mladim prehod v višje šole.

Ob dnevu Zemlje 2001

Že v začetku šolskega leta 2000/2001 so na OŠ II Murska Sobota pripravili bogat program aktivnosti na področju varovanja okolja za vse učence od 1. do 8. razreda. Za naravoslovni dan 18. aprila pa je projektno delo z naslovom »Ohranimo planet zeleni« za vse šolarje osemletke II pripravila učiteljica Helena Frumen. Pod naslovom »Mati Zemlja joče« so aktivnosti ta dan potekale od 8. ure dalje, z začetnim pozivom šolskega radia, a vse v čast letošnjega dneva Zemlje – 22. aprila.

♦ Filip Matko

Priznanja najboljšim za zbiranje starih baterij

Zahvala in zlatnik Jožetu Brumnu

Od 1. marca 2001 Jože Brumen ni več ravnatelj Osnovne šole I v Murski Soboti. Ravnateljske posle in dolžnosti je s tem dnem prevzela, kot vršilka dolžnosti ravnatelja, Anka Suhadolnik, glasbena pedagoginja, ki je bila pred tem polnih šest let pomočnica ravnatelja na tej šoli. Po 41-ih letih in 6-ih mesecih aktivnega pedagoškega dela, večidel ravnatelj in javni delavec, se je Jože Brumen upokojil. Ob tem dogodku mu je na začetku meseca aprila župan Mestne občine Murska sobota Anton Slavic, tokrat v vlogi predstavnika ustanovitelja Osnovne šole I, v svojem uradu pripravil sprejem. K sprejemu so bili povabljeni tudi najožji sodelavci župana, ki so v funkciji ustanoviteljskih pravic in dolžnosti soodgovorni za ustrezen materialni položaj ter na nek način tudi za ustrezen kadrovski potencial v javnih zavodih, da vzgojno-izobraževalno delo v osnovni šoli, ki je za učence obvezna, nemoteno poteka.

Na sprejemu je župan Anton Slavic v znak pozornosti Jožetu Brumnu namenil nekaj izbranih besed. Pozitivno je označil Brumnov ravnateljstvo, predvsem pa je ocenil njegovo tvorno in uspešno sodelovanje s predstavniki ustanovitelja. Ni se pozabil zahvaliti za njegovo delo v imenu tistih predstavnikov oblasti, ki so opravljali ustanoviteljske dolžnosti do javnih zavodov pred njim. Seveda župan Anton Slavic ni ničesar olepševal, tako kot vselej ob takih priložnostih, je bil tudi tokrat, pri izražanju svojih misli ter ocen, realen. Na tej relaciji sodelovanja šola - občina ni bilo vedno vse idealno. Občasno je prihajalo tudi do različnih si mnenj in nasprotij. Nasprotja pa lahko, seveda v primeru, če so sodelujoči pripravljeni razumeti širši družbeni oziroma interes javnosti, pomenijo gibalo napredka in tako pripomorejo k doseganju želenih rezultatov. Zlasti uspešno je ocenil Brumnov prispevek v zadnjem obdobju ravnateljstva, ki sega neposredno v obdobje pred nastopom njegovega mandata za župana in v času njegovega županovanja. V tem obdobju so, večidel iz proračunskih sredstev mestne občine, bili zgrajeni številni manjši objekti kot so jedilnica, telovadnica in šolski atletski stadion. Ti objekti so danes poleg šolskih potreb namenjeni tudi za zadovoljevanje širših potreb naših občanov pri gojenju tekmovalnega športa, športne rekreacije ter raznih prireditev. Prav zaradi predimenzioniranosti teh zgrajenih objektov, kar je za sabo potegnilo precejšnja dodatna finančna sredstva, je moral ravnatelj Brumen nekatera nujna vzdrževalna dela na obstoječi zgradbi, ki jo je projektiral znani arhitekt Novak in jo je načel zob časa, preložiti na nekoliko kasnejše obdobje. V pokoj odhaja s prepričanjem, da bodo njegove nedokončane

naloge kmalu realizirali njegovi nasledniki. To obljubo mu dajemo tudi predstavniki ustanovitelja. Le redkim uspeva v življenju realizirati vse zamišljene ideje ter zastavljene naloge, zato mu ne želimo, da bi ga v tretjem življenjskem obdobju zaradi neuresničenega spremljala kakršnakoli grenkoba. Ob koncu nagovora mu je župan Anton Slavic za njegove zasluge izročil zahvalno listino mestne občine Murska Sobota in zlatnik, ki na nek način simbolizirata njegovo uspešno prehojeno pot aktivnega dela in ki ga naj spominjata na svetle trenutke njegovega ravnateljstva.

V nadaljevanju smo se dlje časa zadržali z njim v sproščenem klepetu. Tako kot vedno doslej, se je tudi tokrat obnašal kot prvi med enakimi, kar pomeni, da je znal vedno ceniti delo in dobre namere najbližjih sodelavcev. Zlasti je cenil delo slehernega sodelavca, znal prisluhniti dobrim idejam in strokovnim nasvetom ter jih tudi poskušal v čim večji meri udejanjiti. Še posebno pogosto je bil v stiku z učenci in poskušal z njimi in njihovimi starši reševati tudi najmanjše probleme. Po sedanji šolski zakonodaji morajo kandidati za ravnatelje poleg ustreznih izobrazbenih pogojev imeti naziv mentorja, svetnika ali svetovalca in opravljen morajo imeti ravnateljski izpit. Glede na zahtevane pogoje postaja ravnateljstvo danes že poklic. Zakonodaja se pripravlja v tej smeri, da ravnateljstvo ne bi bilo več podvrženo omejenemu mandatu in k reelekciji.

Ravnatelj Brumnu, ki si je glede na svojo uspešnost kmalu po sprejetju nove zakonodaje pridobil naziv svetovalca in opravljal funkcijo ravnatelja nekaj več kot 35 let, lahko pripišemo, da mu je ravnateljstvo bilo pisano na kožo in da je takorekoč opravljal poklic ravnatelja.

Odločitev za učiteljski poklic je bila pri marsikaterem kandidatu za ta poklic posledica večih nagibov. Za dobrega učitelja so prav tako pomembne značajske lastnosti. Tisti, ki niso najbolj navdušeni nad poučevanjem, se iz poklica umaknejo. Torej je že samo delo tako zahtevno, da res ostanejo tisti, ki so temu poklicu privrženi. Učitelj Brumen si je po končanem učiteljskem študiju ob delu, na Pedagoški akademiji v Mariboru pridobil višješolski naziv učitelja razrednega pouka.

Po končanem učiteljskem študiju je začel učiteljsko pot na Osnovni šoli Bakovci, nadaljeval na Osnovni šoli v Kuzmi, nato pa postal ravnatelj na Osnovni šoli Markovci na Goričkem, kjer je opravljal dolžnosti ravnatelja 11 let. Na Osnovni šoli I v Murski Soboti je nastopil najprej kot pomočnik ravnatelja pri takratni ravnateljici Dragici Juteršnik, leta 1974, po treh letih pa je postal ravnatelj Os-

novne šole I in to dolžnost opravljal vse do letošnje upokojitve.

Za ravnatelja Brumna lahko rečemo, da ni bil privržen le učiteljskemu poklicu, glede na dolgo ravnateljsko pot je bil privržen ravnateljstvu. Na tej poti je bil uspešen, saj je ob vseh reelekcijah skoraj vselej dobil v učiteljskih kolektivih stoddotno podporo, pozitivna mnenja in soglasja za ponovno imenovanje je dobil vselej pri ustanoviteljih, po novi šolski zakonodaji, ko je prenova osnovnošolskih programov v polnem teku, pa tudi soglasje Ministrstva za šolstvo in šport. Omeniti tudi velja, da je ob dnevu prosvetnih delavcev leta 1985 prejel za nadpovprečne rezultate na področju vzgoje in izobraževanja občinsko priznanje z denarno nagrado. To mu je dalo dodatnega zagona, da je na tej poti vztrajal.

Na Osnovni šoli I je pustil še posebni pečat, saj je bil ravnatelj z dolgo dobo. Posebej je skrbel za kadrovsko rast kolektiva. Šola je bila vedno zasedena z ustreznimi kadri. S svojim nesebičnim delom se je vtisnil v spomin številnim učiteljem, starejšim učencem in še zlasti številnim generacijam učencev, katerim je osnovna šola dala uporabno znanje in zgradila čvrste temelje, da so lahko nadaljevali z izobraževanjem in dosegli želeno cilje. Na šoli so bile razvite številne interesne dejavnosti. Učenci so bili uspešni na različnih tekmovanjih z vseh predmetnih področij, dosegli številne uspehe in tako veliko prispevali k promociji šole in naše občine.

Zaključimo lahko, da je bilo njegovo aktivno delo uspešno. V tretjem življenjskem obdobju pa mu želimo, da bi svoj prosti čas namenil predvsem tistim dejavnostim, za katere mu je med zahtevnim aktivnim delom primanjkovala časa.

♦ Jože STVARNIK

Želja po poklicnem in strokovnem izobraževanju in usposabljanju – morda v tujini?

EU program Leonardo da Vinci

V vsakem izmed nas tli želja po pridobitvi novih spretnosti, poglobljanju znanja tujih jezikov, srečevanju z drugimi kulturami, proučevanju novih načinov reševanja na delovnem področju nastalih problemov, spoznavanju različnih delovnih metod, in predvsem nas zanima, kako preko vsega naštetega priti do novih idej in novega znanja. EU prav zato namenja izobraževanju in usposabljanju veliko pozornost in je v ta namen izoblikovala različne programe, kot so na primer SOCRATES, YOUTH (Mladina) in LEONARDO DA VINCI.

Kaj ponujajo programi?

Programi ponujajo podporo partnerstvu med izobraževalnimi ustanovami; sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in podjetji; namestitve dijakov, študentov, mladih delavcev; izmenjave učiteljev, trenerjev, mentorjev; spodbude za mlade; finančno podporo študentom za izobraževanje in usposabljanje v tujini; možnosti izobraževanja odraslih ter izmenjave idej, informacij in dobrih izkušenj. Pomembno pa je, da vse omenjene podpore temeljijo na mednarodnem sodelovanju vsaj treh držav (razen pri projektih namestitev in izmenjav, kjer sta dovolj le dve državi), pri tem mora biti vsaj ena sodelujoča država članica EU.

Leonardo da Vinci

Poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje med drugim pokriva tudi program LEONARDO DA VINCI, ki je bil v EU prvič vpeljan leta 1994, Slovenija je v program polnopravno vstopila maja 1999. V sam projekt je vključenih 31

držav: 15 članic EU, 3 države EFTA/EEA, 13 pridruženih držav Srednje in Vzhodne Evrope.

Temeljni cilji programa

Program je namenjen doseganju treh osnovnih ciljev, in sicer:

- zagotavljati poklicno integracijo (izboljšanje spretnosti in usposobljenosti, še posebej mladih, na vseh stopnjah osnovnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja);
- izboljšanje kakovosti stalnega strokovnega izobraževanja in usposabljanja ter vseživljenjskega usposabljanja in pridobivanja znanj;
- razvijati vpliv usposabljanja na inovacije (krepitev vloge poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri delovni in poslovni inovativnosti).

Tipi projektov

Program Leonardo da Vinci vključuje 5 tipov projektov, in sicer:

1. **Projekte MOBILNOSTI** (namestitve in izmenjave oseb na praktičnem delu v tujini).
2. **Pilotske projekte**, ki so namenjeni za izboljšanje kvalitete in promocije inovativnosti v poklicnem in strokovnem usposabljanju. Zaključeni morajo biti z enim končnim produktom. Pilotski projekti razvijajo na primer nove metode usposabljanja in izobraževanja, izobraževalne materiale (učbenik, CD Rom), preko njih se lahko oblikujejo enotni modeli izobraževanja nanašajoč se na določeno poklicno področje in podobno. Velik poudarek je prav tako na tako imenovanih tematskih akcijah, ki se nanašajo na nove načine potrjevanja spretnosti pridobljenih z delom in zunaj formalnega izobraževanja; podporo pridobivanju znanj in spretnosti

za osebe s posebnimi potrebami na trgu dela (invalidi, zelo ruralno območje...). Kot primer naj navedem: kako lahko v določenem sektorju razvijemo nova orodja za vrednotenje spretnosti, ki so pridobljene z delovnimi izkušnjami.

3. **Jezikovna znanja in spretnosti**, ki so namenjeni promociji jezikovnih znanj in spretnosti. Projekti, ki so možni preko tega programa so npr. izdelava spletne strani, brošure, enostavnega programa nekega jezika, vendar s povezavi z neko stroko (npr. nemščina za kovinarsko stroko), prenos in prilagajanje metodologije ali orodja drugim virom in ciljnim jezikom ter podobno.

4. **Mednarodne tematske mreže**: to so projekti razvoja mednarodnega sodelovanja mrež, ki omogočajo izmenjavo mnenj, vidikov, informacij o izkušnjah in praksi ter predvsem široko diseminacijo inovativnih izkušenj na regionalni, sektorski, javni ali zasebni ravni.

5. **Podatkovni materiali**: namenjeni so zbiranju mednarodnih kvalitativnih in kvantitativnih informacij iz poklicnega izobraževanja, ki jih evropska statistika ne uspe zajeti.

Program Leonardo da Vinci je namenjen javnim in zasebnim organizacijam in podjetjem, ki so vključeni v poklicno izobraževanje in usposabljanje oz. se ukvarjajo z vprašanji poklicnega usposabljanja in jih združuje mednarodno partnerstvo. To so podjetja, tudi mala in srednja ter obrtna dejavnost; zbornice (obrotna, gospodarska) in njihova združenja; raziskovalni centri in inštituti; javna uprava; organizacije in centri poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh.

Čas trajanja projekta je lahko od enega do treh let. Finančna podpora je pri pilotskih projektih in projektih tipa jezikovna znanja in spretnosti do 75% stroškov projekta oziroma do 200.000 EUR na projekt na leto (pri tematskih akcijah do 300.000 EUR na projekt na leto), pri mednarodnih tematskih mrežah do 50% stroškov projekta oz. do 150.000

EUR na projekt na leto, pri podatkovnih materialih od 50% do 100% stroškov projekta oz. od 200.000 do 300.000 EUR na projekt na leto.

Projekte tematskih akcij in podatkovnih materialov je potrebno prijaviti na Evropsko komisijo v Bruslju; projekte mobilnosti, mednarodne pilotske projekte, projekte jezikovnih znanj in spretnosti ter mednarodnih mrež pa se prijavi na nacionalno agencijo programa v državi nosilca projekta.

Med naštetimi programi bi postavila projekte MOBILNOSTI, preko katerega se poskuša utrditi vez med izobraževalnimi organizacijami in podjetji, predvsem malimi in srednjimi podjetji, izboljšati jezikovne spretnosti, predvsem strokovno terminologijo in spodbujati udeležence k pridobivanju in izmenjavi znanj in izkušenj. Tako kot prejšnji projekti tudi projekt mobilnosti zahteva vsaj enega partnerja iz države EU. V okviru tega programa poznamo dva sklopa aktivnosti, in sicer NAMESTITVE in IZMENJAVE. Ključna razlika med obema sklopoma je predvsem v ciljni skupini. Ob tem bi opozorila, da čeprav so projekti mobilnosti namenjeni posameznikom, ga posameznik ne more prijaviti.

Pod pojmom NAMESTITVE razumemo obdobje, ki ga udeleženec preživi na usposabljanju in/ali praktičnem delu v organizaciji v tuji državi. Cilj samega projekta je pridobiti nova znanja in izboljšati usposobljenost ter zaposljivost udeležencev. NAMESTITVE so namenjene dijakom, študentom, podiplomcem, mladim delavcem (do 28-tega leta) in tistim, ki so pred kratkim končali šolanje (do 1 leta po zaključku šolanja). Čas namestitve se med ciljnim skupinami razlikuje in traja od dveh mesecev do enega leta. Pri dijakih, kjer namestitev poteka v organizacijah poklicnega izobraževanja ali v podjetjih kot del rednega izobraževalnega programa (npr. obvezna praksa dijakov poklicnih in strokovnih šol), je lahko čas trajanja od 3 tednov do 9 mesecev. Pri študentih poteka namestitve v

podjetjih in lahko traja od 3 mesecev do 1 leta. Pri mladih delavcih in tistih, ki so pred kratkim zaključili šolanje poteka namestitve v izobraževalnih organizacijah ali podjetjih in lahko traja od 2 mesecev do 1 leta.

Pod pojmom IZMENJAVE razumemo prenos znanja, kompetenc in/ali inovativnih metod in prakse v poklicnem in strokovnem usposabljanju. IZMENJAVE naj bi izboljševale in posodabljalje znanja in spretnosti tistih, ki se ukvarjajo z usposabljanjem, človeškimi viri ter svetovanjem – to so menedžerji človeških virov, poklicni svetovalci, trenerji in mentorji s področja jezikovnih znanj in spretnosti – lahko tudi mojster delavnice, učitelji strokovnih predmetov.... Izmenjave potekajo med podjetji na eni strani in organizacijami poklicnega in strokovnega izobraževanja na drugi strani. V projektih izmenjav je obojestranska izmenjava zaželeno, ni pa obvezna.

Finančna podpora udeležencem obeh sklopov aktivnosti je odvisna od časa trajanja namestitve oziroma izmenjave, in je lahko največ 5.000 EUR na posameznega udeleženca za najdaljši čas trajanja. Če je udeleženec invalidna oseba, se ta vsota lahko poveča.

Slovenija je preko programa Leonardo da Vinci od leta 1999, naproti večini ostalih v projekt Leonardo da Vinci vključenih držav, zabeležila visok odstotek izbranih projektov, kar pomeni, da imamo veliko dobrih idej, ki jih znamo preko prijave kvalitetno predstaviti in tudi realizirati.

Če je tudi vas ta članek spodbudil k razmišljanju o morebitni prijavi v program Leonardo da Vinci, bi vas rada opozorila na nekatere ključne stvari:

- Vsi aktualni razpisi EU so na spletni strani: www.cpi.si

- Potrebno se je držati razpisnih rokov. Razpisni roki za projekte mobilnosti so: 18.05.2001; 28.09.2001 in 18.01.2002. Pri prijavi je potrebno upoštevati, da je doba čakanja na potrditev projekta približno dva meseca.

To je predvsem pomembno pri programu Mobilnosti, ki zahteva najprej potrditev projekta, podpis pogodbe in šele nato namestitve oziroma izmenjavo. Zato je še posebej pri lastnih projektih zelo pomembno, da se začnete na njega pripravljati pravočasno. Za seznanitev z ostalimi roki preostalih programov vam svetujem, da se obrnete na Službo za programe EU (telefon 01/586-42-00 ali na elektronsko pošto: leonardo@cpi.si).

- V projektih Leonardo da Vinci je smiselno sodelovati, če vas zanima razvoj poklicnega izobraževanja v sodelovanju z izobraževalnimi organizacijami in podjetji na mednarodni ravni. Izobraževalna vsebina projektov mora biti nova in inovativna. Pri prijavi je potrebno dosledno upoštevati zahtevano število vključenih držav.

- Projekt se mora nanašati na vsaj enega izmed ciljev programa (glej tekst) in nakazati za kateri tip projekta gre (glej tekst).

- V prvotni fazi je važna le inovativna ideja. Če jo imate, najprej razmislite kateri so vaši cilji, kaj boste od tega imeli, iz katerih držav si želite partnerje, katere naloge na projektu boste sami sposobni realizirati in podobno. Šele potem določite temeljni cilj programa in tip projekta.

- Projekt morajo sofinancirati njegovi nosilci in njihovi partnerji. EU pokrije le del stroškov.

- Predlagam, da se pri pripravi načrtovanja finančne podpore projekta povežete z nacionalnim koordinatorjem, saj so posamezne razmejitev stroškov že določene.

- Projekt mora potekati po določenem časovnem razporedu in se nanašati na samo eno od prioritet, ki jih določa Razpis za prijavo projektov.

- Če še nimate izkušenj z mednarodnimi projekti je gotovo najlažje, da sodelujete v kakem mednarodnem projektu kot partner in ne kot nosilec projekta. Če nimate lastnega projekta, je najlažje, da poiščete dober projekt na internetu (www.leonardodavinci.net), preko slovenske mreže Euro Info Center (www.pcmg.si), preko

Službe za programe EU (www.cpi.si/EUsluzbe/leonardo.htm). Sezname mednarodnih partnerjev za skupno sodelovanje na projektu so najlažje dostopni na: www.leonardocentre.fi/PSD/index.html). Lahko pa se neposredno obrnete tudi na nacionalne koordinatorje (nacionalni koordinator programa je ga. Alenka FLANDER) oziroma kontaktne osebe na nacionalni ravni (svetovalka za projekte mobilnosti je ga. Marja Medved), na naslovu: Center za poklicno izobraževanje, Služba za programe EU, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana in jim pisno (po faksu 01/586 42 31 ali po elektronski pošti: leonardo@cpi.si) sporočite vaše ideje za sodelovanje v projektu, ki jih bodo posredovali nacionalnim koordinatorjem drugih držav, ti pa vam bodo poskušali poiskati ustrezne partnerje. Z veseljem vam bodo pomagali.

- Če nimate partnerja oziroma projekta in ga iščete preko spletnih strani, je potrebna velika mera previdnosti. Izberite takega, ki ima dobre reference in za katerega ste prepričani, da bo na projektu aktivno sodeloval.

- Prijavnice v slovenskem in angleškem jeziku so na razpolago na spletni strani (www.cpi.si/EUsluzbe/leonardo.htm). Prijavnice za program Mobilnosti so glede na preostale prijavnice na ravni EU projektov enostavnejše, kljub temu pa zahtevajo dobršno mero tehtnosti in premišljenosti. Prijavitelj mora znati angleški jezik in obvladati terminologijo s svojega področja. Vključevanje prevajalcev je včasih, zaradi medsebojne komunikacije partnerjev pri projektu, nepraktično. Ko se prijavnica izpolnjuje, je potrebno biti kratek in jednat, vsebina mora biti logična, zaželjena je uporaba preglednic, iz prijavnice mora biti razvidna vloga in naloge posameznega partnerja, kakšni bodo rezultati in kako se bodo le ti preverjali. Pazi: iz napisanega mora biti razvidno bistvo napisanega, ne pa popolnoma pravilna slovnična podoba teksta.

- Partnerji si v projektu nalo-

ge razdelijo v skladu s cilji projekta. Eden izmed partnerjev, in to je najpogostejše tisti, ki je nosilec ideje projekta, prevzame vlogo nosilca projekta. Nosilec projekta je tisti, ki komunicira z Evropsko komisijo in tudi v imenu partnerjev prijavi predlog projekta Evropski komisiji. Že zaradi tega je znanje angleščine skoraj neizogibno.

- Služba za programe EU je izdala Zbornik projektov, kjer so predstavljeni posamezni projekti mobilnosti (namestitve in izmenjave) in pilotski projekti. V uvodu so podani tudi napotki o sodelovanju v mednarodnih projektih, ki so vam lahko pri uresničitvi vaše ideje in izbiri projekta v veliko pomoč.

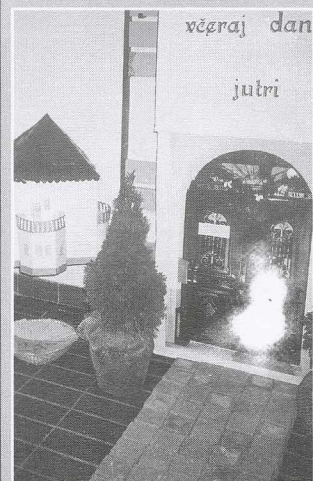
Če se boste odločili za projekt v programu Leonardo da Vinci, Vam želim veliko uspeha.

♦ Silvija KOUTER

Srebrno priznanje

Turistični podmladek Osnovne šole I Murska Sobota je na letošnjem regijskem pomurskem srečanju tovrstnih krožkov v Svetem Juriju ob Ščavnici, ki je potekalo pod naslovom Turizmu pomaga lastna glava, prejel srebrno priznanje za projektno nalogo Hartnerjeva vila včeraj - danes - jutri!

♦ Filip MATKO

Projekt Hartnerjeva vila na razstavi

V prostorih soboške Gimnazije je bila pred kratkim ustanovitvena seja iniciativnega odbora za novo-gradnjo in razrešitev prostorske problematike. Na njej sta sodelovala tudi poslanca državnega zbora Geza Džuban in Ciril Pucko. Slednji je dal tudi pobudo, da naj bi bili na seji vsi poslanci iz naše regije, kar pa se ni zgodilo. Vabilu pa se je poleg članov iniciativnega odbora odzvala predstojnica OE Zavoda za šolstvo Irena Kumer, ki je bila konstruktiva v svojem predlogu ponovne prerazporeditve prostorov nekdanjega srednješolskega centra, pod katerega streho sta sedanja srednja poklicna in tehniška šola ter gimnazija. Vpisne številke za naslednje šolsko leto namreč kažejo, da je več kot za poklicno usposabljanje, zanimanja med učenci za šolanje na gimnaziji. Kakovost pouka pa je ob obstoječi prostoriski tiski in neomejenem vpisu

Pod streho nekdanjega šolskega centra utesnjena Gimnazija

zadnjih let na gimnazijo vprašljiva, na kar opozarjata tako svet staršev kot svet šole.

Ravnateljica Regina Cipot je bila v svojem uvodu poetična, ko je dejala, da je soboška gimnazija tradiciji navkljub, kot ptiček brez gnezda, saj je vedno gostovala pod tujo streho, oziroma delila prostore. Tam, kjer je zdaj prva soboška osemletka je bilo poleg osnovne šole dolga leta tudi učiteljsiše, v zadnjih desetih letih pa je pod skupno streho pretesno tudi v Šolskem naselju 12. Delitev nekdanjega centra se ni izkazala za primerno za obe šoli, od leta 1992, ko je arbitražna komisija Ministrstva za šolstvo in šport razdelila obstoječe prostore med sedanjo Poklicno in tehniško šolo ter Gimnazijo

Murska Sobota, pa se je marsikaj spremenilo. Takrat je bilo v 21 oddelkih 667 dijakov, sedaj jih je 731 v 25 oddelkih, poleg programa splošne gimnazije pa imajo tudi športne oddelke. Tako kot številčno stanje vpisa, se je spremenil tudi gimnazijski predmetnik, ki zahteva vedno več delitev dijakov v manjše skupine. Obvezno pri pouku informatike, kemije, biologije, fizike, geografije, tujih jezikov in športne vzgoje. Izvajanje slednje je v skupni telovadnici oteženo, glede na zahteve predmetnika pa morajo imeti popoldanski pouk kar v 15 oddelkih, kar je 40 odstotkov pouka. Profesorji imajo premalo kabinetov za shranjevanje učil, ni govorilne sobe za starše, šolska psihologinja nima svojega

prostora, skupni prostori za dijakove in tesna stopnišča pa potrjujejo, da je bila politična odločitev o srednješolskem konglomeratu nestrokovna. Da ne bi ponavljali napake je potrebno ugotoviti potrebe po novogradnji gimnazije oziroma njeni lokaciji ter najti v Murski Soboti ustrezen prostor s pomočjo mestne občine. Ustanovitelj javnega zavoda pa naj izvede ponovne meritve in prouči, ali so upoštevani standardi in normativi za srednje šole v republiki Sloveniji.

Kratkoročno pa naj obe šoli pripravita tudi izjavo o reševanju skupne prostorske stiske ter ustrezno prerazporeditev prostorov, glede na število dijakov.

◆ Brigita BAVČAR

Miške za družinsko srečo

Popoldansko dogajanje 21. marca v skupini murskosoboškega vrtca Miške nam je ponudilo marsikaj v razmišljanje. Ob pomoči svojih vzgojiteljic je namreč 17 malčkov pripravilo bogat program za svoje najbližje, za mamice in očke, za bratce in sestrice, za babice in dedke, za kakšno teto ali strica. Najmlajši so peli, recitali in plesali ter poskrbeli za srečne trenutke v družbi s svojim najdražjimi. Tako so nam čisto na svoj način dali vedeti, kako naj se starejši obvladamo v stiskah, kako naj dan za dnevno zlahtnimo medsebojno spoštovanje, rahločutnost, obzirnost in odgovornost. Gre pravzaprav za bogastvo vedno

novih odnosov med starši in otroki ter za vedno nove naloge in obveznosti, ki se pojavijo ob tem. Prizadevno je treba zatorej segati po vsem dobrem in koristnem za srečno in zdravo družinsko življenje.

V soboto, 24. marca, je bil v soboškem BTC-ju slovesni zaključek enomesečnega projekta pod naslovom »Vrtec in družina z roko v roki«, ki so ga izvajali v vrtcu Ringa raja in vrtcu Potoček. Imeli so pogovore o družini, na to temo so pripravili izdelke ter razstavo, na zaključni prireditvi v BTC-ju pa je s kitaro nastopil tudi eden izmed očkov, Daniel Novak.

◆ Filip MATKO

Nastop malčkov

Tekmovanje v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje

Odločitev za jezik je bil naslov letošnjega tekmovanja v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje. Območna enota Zavoda za šolstvo Murska Sobota in Slavistično društvo Prekmurja in Prlekije sta ga organizirala v Lendavi. Po besedah Irene Kumer, predstojnice OE republiškega zavoda v Murski Soboti je bila udeležba srednješolcev nekoliko nižja kot doslej. Zato, ker je med dijaki srednjih šol manj motivacije kot med učenci osnovnih šol. Vseeno so pričakovanja po uspešnih rezultatih velika, saj je tekmovanje organiziralo 37 od skupno 39 osnovnih šol v regiji, tekmovalcev pa je bilo 452. Bronasto Cankarjevo priznanje so osvojili tekmovalci, ki so dosegli 75 in več odstotnih točk. Vse slovenskega tekmovanja se je na prvi stopnji udeležilo 114 učencev, srednješolcev, pa je bilo na tretji stopnji (ki vključuje prvi in drugi letnik srednje šole, na kateri se opravlja matura) 19, na četrti, ki vključuje (tretji in četrti letnik srednje šole) pa 189.

Delajmo remenke

Društvo upokojencev Murska Sobota je povabilo vrtce, osnovne in srednje šole, Dom starejših Rakičan ter svoje člane k sodelovanju na tradicionalno razstavo Delajmo remenke. Tako je že drugič zapored potekala tovrstna razstava velikonočnih aranžmajev, remenk in pogrinjkov v prostorih restavracije Eurest v Murski Soboti, in sicer v dneh od 11. do 13. aprila.

Organizatorke so bile Gizela Sraka, Lizika Gumilar, Angela Kerčmar in Darinka Zorec ob Lojzetu Veberiču, ki je poskrbel za aranžiranje razstave. Na njej so sodelovali: OŠ IV Murska Sobota, vsi soboški vrtci, vrtec Pertoča, Dom starejših Rakičan, Zveza Slovencev na Madžarskem oz. Hilda Gabor iz Porabja ter članice DU Murska Sobota s prtički. Ustvarjalno delavnico »Delajmo remenke« so ob pomoči mentorice Berte Šebjanič izvedle prvošolke OŠ I Murska Sobota: Sandra, Janja, Tonka, Urška, Štefka in Maša ter Zala iz OŠ II Murska Sobota (na sliki).

Na otvoritvi razstave je spregovoril predsednik DU Murska Sobota, Jože Vild, v bogatem kulturnem programu pa so nastopili: folklorna skupina najmlajših iz vrtca Ringa raja pod vodstvom vzgojiteljice Irene Cigut ter tamburaši OŠ II Murska Sobota (Matej, Janez, Tilen in Marko) pod vodstvom Tomaža Kuharja.

1. mesto za Vrtec Murska Sobota

Na Celjskem sejmu je letos v dneh od 10. do 13. aprila potekal že tradicionalni sejem Vse za otroka ter sejem Eko. Vzgojno-izobraževalne ustanove, od vrtca do univerze za tretje življenjsko obdobje, so se posebej predstavile na prvem Festivalu vzgoje in izobraževanja, ki je bil v prvem nadstropju nove razstavne dvorane L.

Poleg Osnovne šole III Murska Sobota in soboškega Dijaškega doma se je na Festivalu vzgoje in izobraževanja izkazal tudi Vrtec Murska Sobota, ki je nazorno predstavil svoj naravoslovni krožek, katerega mentor je Dane

Katalinić (vse dni sta na sejmu sodelovali vzgojiteljici vrtca Gozdiček Lidija Tratnjek in Danica Roškar). Vse dni sejma so se ustvarjalnih naravoslovnih delavnic na sejmskem prostoru udeleževali malčki iz celjskega vrtca Tončke Čečeve. Posebna komisija programskega sveta letošnjega Festivala vzgoje in izobraževanja (ki je imela za nalogo oceno najboljših razstavnih prostorov) je podelila priznanje za 1. mesto Vrtcu Murska Sobota za ustvarjalno predstavitev naravoslovnega krožka, pri čemer je še posebej izstopala učinkovitost komunikacije med razstavljalci in obiskovalci.

Mentorici vodita ustvarjalne delavnice za celjske malčke

Velikonočna delavnica

Na osnovni šoli I so v razredu učiteljice Ruže pripravili velikonočno delavnico, ki so se je poleg učencev udeležili tudi starši in stari starši. Le-ti so na mlajšo generacijo prenesli marsikatero izročilo, od okraševanja, barvanja remenk do značilnih velikonočnih jedi.

♦ Filip MATKO

Mešani pevski zbor je svojim gostovanjem doma ter v Grčiji, Italiji, na Finskem, na Češkem, v Švici, v Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem dodal še en uspeh. Pevci so konec marca in v začetku aprila nastopali v Združenih državah Amerike.

Letališče JFK

Prisrčen objem in prijateljski stisk rok prekmurskih Bethlehemcev, ki so nas pričakali na letališču JFK, sta odtehtala dolgih osem ur, ki smo jih preživeli na sicer udobnem letu od Dunaja do New Yorka. Prvi pozdravi in dobrodošlice polni vprašanj: »Kako ste in kako je doma?« so bili prežeti z navdušenjem in veseljem. In če so se pevci še pred letom dni med gostovanjem na Rodosu samo šalili, da bodo po Grčiji upeli še deželo na drugi strani Atlantika, so zdaj šale postale resničnost. Mešani pevski zbor Štefan Kovač je stal na pragu dežele prostranih možnostih, navad, običajev in življenja, ki so drugačni od evropskih, in na pragu avtobusa, ki nas je po dveh urah vožnje pripeljal do Bethlehem v državi Pennsylvania.

Bethlehem

Visoko na pobočju doline LeHigh nas je pozdravila bethlehemska zvezda, ki s pomočjo električne energije zasveti vsako noč in razsvetljuje mesto pod njo. Ni naključje, da ima mesto enako ime kot biblijski kraj na Bližnjem vzhodu. Pripadniki moravske cerkve, ki so bili prvi priseljenci na tem območju, ki so ga nekdaj naseljevali Indijanci, so ga namreč ustanovili prav na božični večer. Takrat se je pisalo leto 1741. V prihodnjih desetletjih in stoletjih so se jim na tem območju pridružili še pripadniki drugih narodov, ki so prišli v Ameriko iskat boljše življenje, na koncu pa ugotovili, da so tudi v obljubljeni deželi največje bogastvo človeške roke. Še v osemdesetih letih je bila bethlehemska železarna ponos severne Pennsylvanije. V njej je našla prvo zaposlitev večina

Koncert v New Yorku je bil uspešen. Poleg pevcev so na fotografiji v cerkvi Svetega Cirila tudi dopisnik STA in Sobočanec Robi Poredoš, generalni konzul Andrej Podvršič, članica misije pri Združenih narodih Irena Mernik, Darja Gačnik, ki v Ameriki in Kanadi predstavlja slovenski turizem in pater Krizolog

Štefan Kovač je odmeval v Ameriki

priseljencev. Pred nedavnim so železarno zaprli. Brez službe je ostalo 30.000 ljudi. V božičnem mestu živi več kot 80.000 ljudi. Vsi so Nemci, Madžari, Slovaki, Ukrajinci, Poljaki, Rusi, Angleži, Irci, Španci in obenem Američani. Med njimi je tudi več kot 8000 Prekmurcev in Porabcev. Letos mineva pet let, odkar so ustanovili Združenje pobratenih mest Bethlehem-Murska Sobotica. Poleg tega je živo še pobratenje, ki sta ga sklenili tamkajšnja in naša evangeličanska cerkev.

Prvi nastop

Evangeličanska cerkev v Bethlehemu je bila tudi prizorišče prvega nastopa pevskega zbora Štefan Kovač v Združenih državah. Dvorana je bila polna, ko so pevci stopali proti odru. Med obiskovalci so bili nekateri znani obrazi, ki so pred leti že prišli v Mursko Soboto obiskat svoje sorodnike, pa tudi tisti manj znani, ki smo jih videli prvič, a so obenem izžarevali tisto pristno slovensko domačnost, ki je tako pomirjala. Program slovenskih ljudskih pesmi je pričaral

podobo Slovenije sredi ameriških prostranstev. Na obrazih obiskovalcev so se zarisale podobe hrepenenja po prekmurski ravnici, spomini, domotožje in misli na prednike, ki so pred desetletji zapustili svoje domače ognjišče, so se odražali na obrazih.

Utrnile so se solze, angleško šepetanje med publiko je zamenjala pristna prekmurščina. V začetku je šlo nekoliko težje, nato so »stare« besede kar vrele iz ust. Poznejša srečanja so bila polna vprašanj o življenju ob Muri, upanja o morebitnem poznanstvu s sorodniki v Sloveniji in želja po skorajšnjem obisku domovine. Kljub življenju, ki ga živijo tako daleč od svojega prvega doma, je prekmurska zavest ostala.

Glasovi, ki prinašajo toplino

Presenečenje je bil tudi velik šopek, ki ga je podaril bethlehemski zborovodja Frenk Podlesek. Pomenil je toliko, da ga je zborovodkinji uspelo pretihotapiti v Slovenijo in zdajle posušen visi v prostorih pevskega

zbora v Murski Soboti. Dogajanje v dvorani ni bilo edino, ki se je zgodilo tisti večer v Bethlehemu. Mariška Peček, ki je bila glavna organizatorka tamkajšnjih dejavnosti, je skupaj s preostalimi pripravljala večerjo. Prav prijetno je sredi dežele hamburgerjev in steakov zadisalo po prekmurski pečenki, pečenem piščancu, krompirju in drugih dobrotah. Naslednji dan so pevci prepevali v bethlehemske mestni dvorani. Čeprav tokrat ni šlo za uradni obisk ob pomoči Združenja pobratenih mest, je bil župan Bethlehemu Don Cuninghame poln pohval. Povedal je, da je vesel glasov, ki iz dežele njegove matere pri-

Frenk Podlesek je pevskega zbora izročil velik šopek

našajo radoživost v njegovo in v vsa preostala bethlehemska srca. Njegova mati je namreč Slovenka, oče pa Irec. Popoldne so pevci izkoristili za ogled Bethlehema, pot pa jih je vodila tudi v Philadelphia, kjer se je rodila ameriška neodvisnost. Mogočni nebotičniki Philadelphia so bili le uvod v tisto, kar jih je čez dva dni čakalo v New Yorku.

New York

Avtocesta iz Bethlehema proti New Yorku je bila na nedeljsko jutro prazna. Večina Američanov se še ni niti prebudila, ko je 40 potnikov iz Pomurja že pripeljal pred slovensko cerkev, ki stoji v ulici Svetega Marka. Pater Krizolog, ki ga vežejo na Prekmurje lepi spomini, nas je pričakal z velikim loncem jutranje kave. Nad notranjostjo stavbe, so bili pevci navdušeni. Cerkev je bila pred nedavnim obnovljena, toda vsi zidovi niso mogli odtehtati prijaznosti in gostoljubnosti patra Krizologa in dopisnika STA, sicer Sobočana, Robija Poredoša. Z nami sta preživela še prihodnja dva dni v Velikem Jabolku, kakor še pravijo New Yorku. Nato smo se obiskovalci iz Murske Sobote zrinili v ospredje notranjosti cerkve in kmalu so zadoneli polni glasovi. Preiskus je bil uspešen. Akustika je bila tako dobra, da si lahko slišal prav glas vsakega posameznega pevca. Kmalu se je dvorana napolnila z drugimi obiskovalci. Med njimi je bil tudi generalni konzul Andrej Podvršič, pa diplomatka slovenske misije pri Združenih narodih Irena Mernik ter Darja Gačnik, ki v Združenih državah in v Kanadi zastopa Slovenijo na področju turizma in ki je tudi poskrbela za vsa prenočevanja in prevoze pevskega zbora v New Yorku.

Povabilo

Pevci so najprej prepevali pri maši, nato so odpeli samostojen koncert. Vzdušje, ki je pomenilo tako daleč od doma, pa vseeno med svojimi in tujci obenem, je povzročilo, da so pevci dali od sebe prav vse. Glasovi so bili

Mariška Peček, Frenk Podlessek, Anica in Anika Graj, gospoda Vöröš in Lepoša, Vera Mencinger, Anika Perša, Suzan Vitez in njena mama, so poskrbeli, da se je pevski zbor v Bethlehemu počutil kot doma

čisti, tehnika brezhibna, interpretacija pa polna čustev in čutenja. Po uri in pol programa so doživeli tako imenovane stoječe ovacije – dejanje, ki je v tistem trenutku pomenilo več kot vso bogastvo tega sveta. Veseli so bili, da je bil nastop uspešen. Nanj so bili lahko ponosni vsi, ki so omogočili obisk pevskega zbora v Združenih državah. Zadovoljen je bil tudi predsednik pevskega zbora Miran Žilavec. Mimogrede, generalni konzul je dejal, da bi bil vesel, če bi se našla še kakšna priložnost, da bi pevski zbor Štefan Kovač kmalu znova nastopil v New Yorku.

Osvojili so Manhattan

Popoldan po koncertu je bil namenjen ogledu Manhattana, ki je najbolj znan predel New Yorka, kjer živi toliko ljudi kot v Sloveniji in kjer so nebotičniki skoraj tako visoki, da jih iskalo fotoaparata ne more ujeti v en posnetek, nekatere hiše pa tako majhne, da bi jih morali iskati s povečevalnim steklom. New York je mesto nasprotij, bogatih trgovin na glavnih avenijah in klošarjev v stranskih ulicah, dragih restavracij in kioskov s hot dogi, znanih broadwayskih gledališč in uličnih igralcev, debelih in suhih, rumenih taksijev in drvečih vlakov podzemne železnice. Za prepevanje so člani pevskega zbora Štefan Kovač izkoristili prav vsak trenutek. Zrelo je žito se je slišalo v naj-

rih primerih pa tudi prepoved vstopa v deželo, kjer naj bi se menda cedila med in mleko. Poznejša pričevanja pravijo, da zdaleč ni bilo tako in da so si morali priseljenci prav tako poiskati službe in trdo delati, če so hoteli preživeti.

Ni pomembno, kje živiš

Pevcem službe v Ameriki ni bilo potrebno iskati. Bili so le na obisku v Združenih državah, za ameriške carinike le navadni turisti, za poslušalce na koncertu pa dogodek, ki ga v življenju ne smeš zamuditi. Njihovo prepevanje je bilo poplačano bolj kot katerikoli drugo naj bolj plačano delo na svetu. Pa ne da bi kdo misli, da zdajle pišem denarju, kajti to bi bilo zadnje, na kar bi pevci pomislili v Združenih državah.

Največja in najpomembnejša nagrada je bila toplina, ki so jo pričarali v srcih poslušalcev, največje darilo pa prijeten občutek, da so jim dali kosček domovine. Če bodo kdaj prijatelji iz Bethlehema, Philadelphia ali pa New Yorka obiskali Slovenijo, potem člani zbora verjamejo, da bodo tudi oni, na naši strani oceana tako dobri gostitelji, kakršne so spoznali v Ameriki. Da se bo tudi ob njihovem obisku znašla na mizi šunka, pa solata z bučnim oljem in druge dobrote. Sicer pa hrana sploh ni najpomembnejša na svetu. Pomembni so ljudje. Prijatelji ostanejo prijatelji, ne glede na to, če živijo v Bethlehemu, v Murski Soboti ali pa v New Yorku.

Pevci so prepevali tudi v Centralnem Parku, na mestu, kjer je bil ustreljen John Lennon

Ze v decembrskih številki Soboških novin smo pisali o tem, da sta Mestna občina Murska Sobota in Občina Podstrana iz Hrvaške podpisali listino o vzpostavitvi prijateljskega sodelovanja na športnem, kulturnem, turističnem in gospodarskem področju.

Prvo sodelovanje na turističnem področju se je zgodilo v dneh od 22. do 24. marca letošnjega leta, ko so se v Murski Soboti zvrstili »DNEVI PODSTRANE«.

Turistična skupnost Občine Podstrana je v Hotelu Diana in na stojnici pred Zvezdo predstavila svoj kraj s turistično ponudbo. »Stara vas Podstrana je najverjetneje nastala nekje v 17. stoletju, o čemer govorijo ohranjene zgradbe iz tega časa. Po izgradnji ceste leta 1856 se je začelo z izgradnjo današnjega naselja, ki leži ob obali Jadranskega morja. Je izrazito turistično usmerjeno, v dolžini okrog 10 km, na obeh straneh jadranske magistrale, ponuja več kot tisoč postelj in kar nekaj avtokampov. Peščene plaže z bogatim mediteranskim rastlinjem ponujajo izreden dopust, neposredna bližina Splita pa omogoča gostom tudi obilo kulturnih in zabavnih dogodkov: obisk muzejev, razstav, »Splitskega ljeta« in drugih. Seveda je zaradi blagega podnebja v tem kraju prijetno tudi izven glavne sezone.«

Na povabilo načelnika Občine Podstrana, g. Marina Karamana in Turistične skupnosti Podstrana, so se na predstavitvi zbrali tudi predstavniki večjih gospodarskih podjetij iz Murske Sobotne.

V restavraciji hotela Diana so ob tej priložnosti potekali »DNEVI DALMATINSKE KUHNJE«. Ob dobro pripravljenih ribjih jedeh njihovega kuharskega mojstra in dobri kapljici sta goste zabavala dalmatinski trio in klapa.

◆ Brigita PERHAVEC

Načelnik Občine Podstrana, g. Marin Karaman s sodelavci, na sprejemu pri županu Mestne občine Murska Sobota, g. Antonu Slavicu

Dnevi Podstrane v Murski Soboti

Stojnica s propagandnim materialom Občine Podstrana pred Zvezdo

Pomurski turizem na Bavarskem

Ingolstadt, partnersko mesto Murske Sobote, je v času od 31. marca do 8. aprila, bil prizorišče sejma MIBA (Mittelbayerische Ausstellung).

Sejem je organiziran vsako drugo leto. Vsa leta sodelovanja med mestoma se na sejmu predstavlja tudi Murska Sobota. Naše mesto je bilo predstavljeno v posebni hali, skupaj z drugimi partnerskimi in prijateljskimi mesti: Carrara (Toskana/Italija), Grasse (Azurna obala/Francija), Kirkcaldy - Fife Council (Škotska), Manisa (Turčija), Presnja (predel Moskve/Rusija) in Opole (Poljska). V tej hali je bilo predstavljeno tudi domače mesto ter Bayerische Rundfunk - bavarska radijska in televizijska hiša iz Münchna.

Dogajanje v naši hali je bilo pestro, saj so vsa mesta poskrbela tudi za glasbeno popestritev, na glavnem odru pa je potekal sejmski radio z javljanji neposredno v radijski program, predstavitev posameznih partnerskih mest ter atraktivnimi glasbenimi in plesnimi nastopi.

V letu 1999 smo praznovali 20-letno plodno sodelovanje med Ingolstadt in Mursko Soboto, v znamenju te obletnice je takrat bila obarvana tudi naša stojnica. Pretekla leta so se na 70 m² sejmskega prostora, ki ga partnerska mesta dobijo zastoj, predstavila več ali manj vsa področja gospodarskega in družbenega življenja iz Murske Sobote ter okolice.

Letošnja predstavitev je bila v znamenju turizma v regiji, s slikovnim in propagandnim materialom so bili prisotni paradni konji pomurskega turizma in sicer: Zdravilišče Moravske toplice oz. Terme 3000, Radenska Zvezda -

Diana, Terme Lendava, Zdravilišče Radenci in Terme Banovci.

Turistična ponudba pokrajine ob Muri je za bavarski trg izredno zanimiva, saj govorimo o relativni bližini - okrog 600 km, razgibani pokrajini, dobri hrani, atraktivnih programih v posameznih hotelskih hišah ter

stavniki teh hiš, ki so obiskovalce izčrpno seznanili z novostmi ponudbe. Prav tako so le-ti predstavili svojo specifično ponudbo poslušalcem bavarskega radia.

Ob otvoritvenem dnevu smo atraktivnosti naše pokrajine, predvsem pa prisotnih turis-

jeli z veseljem in častjo.

Izčrpna prezentacija je bila podkrepljena še z video predstavitvijo pokrajine, posameznih prisotnih hiš in z glasbenimi vložki, na koncu pa so prisotni okusili delček naše pokrajine na pogostitvi, ki je bila sestavljena iz pomurskih vrhunskih jedi in vin.

Posebno predstavitev so pripravili predstavniki Term 3000, ki so preko svojega zastopnika na tem trgu povabili svoje nekdanje goste ter jim predstavili novosti v svojem zdravilišču ter jih pogostili. Gre v bistvu za negovanje dobrih odnosov med gosti in zaposlenimi v zdravilišču, kar je bilo vidno na množičnem obisku, saj je sejmski prostor enostavno postal skoraj premajhen.

Sama predstavitev na sejmu je poleg propagandnih materialov zajemala tudi pokušnjo in prodajo vrhunskih pomurskih vin, šampanjca ter domače slivovice.

Predstavitev pomurske turistične ponudbe je bila izvedena zelo dobro, kar ocenjujemo predvsem po zadovoljnih komentarjih obiskovalcev ter njihovem zanimanju za konkretne destinacije in cenike posameznih storitev. Prav tako pa je bilo veliko zanimanje za okoliško ponudbo, torej vse tisto, kar je zanimivega izven hotelov, kot so kolesarske in sprehajalne poti, vinotoči, muzeji ter izletniške točke, ki so pika na i v mozaiku bogate turistične ponudbe.

Dobri odnosi med partnerskima mestoma se odražajo na izmenjavi kulturnih in glasbenih skupin, udeležbi na mladinskih taborih ter podobnih akcijah. Nenazadnje pa dosti o vsem tem: dobro sodelovanje, bogata turistična ponudba, dobra hrana... pove tudi dejstvo, da želi g. Schnell, ob izteku svojega 30-letnega županovanja v Ingolstadtu, pred odhodom v pokoj (april 2002), povabiti svoje sodelavce na poslovilni izlet prav v Pomurje.

♦ Darja PINTARIČ

nenazadnje pomembnem faktorju - ugodna cenovna dostopnost za kakovostno visok nivo ponudbe.

Obiskovalci sejma so se množično ustavljali ob naši stojnici, kjer smo jim postregli z informacijami o celotni turistični ponudbi Slovenije, predvsem pa o naši pokrajini, ki je večini dobro znana. Največ zanimanja pa je bilo za Terme 3000, Hotel Diana in pivnico Zvezda ter Terme Lendava, kajti na sejmu so nekaj dni bili prisotni pred-

stavniki teh hiš, ki so obiskovalce izčrpno seznanili z novostmi ponudbe. Prav tako so le-ti predstavili svojo specifično ponudbo poslušalcem bavarskega radia. Ob otvoritvenem dnevu smo atraktivnosti naše pokrajine, predvsem pa prisotnih turis-

Ob mednarodnem letu prostovoljstva

V marcu 2001 je potekalo prvo delovno srečanje prostovoljcev in organizatorjev prostovoljnega dela v Mestni občini Murska Sobota, ki ga je organiziralo Društvo upokojencev Murska Sobota. Srečanje je vodila ga. Marija Horvat, predsednica Komisije za socialna vprašanja pri DU Murska Sobota.

O namenu posvetovanja je uvodoma spregovoril predsednik DU Murska Sobota g. Jože Vild in izpostavil, da upokojenci veliko naredijo za svoje dobro, vendar potrebujejo tudi pomoč širše družbene skupnosti. Prostovoljno delo lahko prinese v življenje starejših ljudi novo poživljajočo vsebino. Prostovoljci so tisti ljudje, zaradi katerih so dnevi prijetnejši in bogatejši. Zato bodo to delo načrtno spremljali in izpopolnjevali.

Na srečanju je bilo izpostavljeno, da je leto 2001 mednarodno leto prostovoljcev, kar ni naključje, saj družba čedalje več pozornosti namenja izvajanjem programov nevladnih organizacij. V tem letu naj bi predvsem nevladne organizacije, ki v največji meri razvijajo različne oblike prostovoljnega dela, le to poglobile in k izvajanju in organiziranju pristopile bolj sistematično in strokovno. V tem duhu je potekal tudi 3. slovenski kongres prostovoljstva v Ljubljani v mesecu februarju. Kongresa se je udeležila ga. Rofina Bernjak, ki je podala kratek povzetek dogajanja na kongresu.

Prostovoljno delo, ki se organizira lahko ima dve obliki, in sicer:

- prostovoljno delo, ki ima uporabnike, torej tiste, ki pomoč potrebujejo in tiste, ki pomoč dajejo. V okviru Društva upokojencev bodo uporabniki starejši ljudje, ki rabijo nekoga za druženje, za obiskovanje kulturnih prireditev, za organiziranje prehrane, plačevanje položnic, spremljanje k zdravniku, obiskovanje v bolnišnici in

- prostovoljno delo, ki nima neposrednih uporabnikov, ampak vzajemno organizirano prostovoljno pomoč ljudi, ki imajo isti problem, lahko bi rekli, da so v istem čolnu. Sem sodijo skupine za samopomoč.

Pri organiziranju prostovoljnega dela z ljudmi je potrebno upoštevati nekatere specifične potrebe, ki pripomorejo k uspešnemu izvajanju prostovoljnega dela kot so: potreba, da je izdelan predlog in načrt akcij izvajanja prostovoljnega dela, način, kako pridobiti prostovoljce, izbor prostovoljcev, izobraževanje prostovoljcev, sprotne informacije in ocena ter analiza poteka prostovoljnega dela.

V nadaljevanju je ga. Danica Mörec predstavila projekt uvajanja prostovoljnega dela v bolnišnici v Murski Soboti, ki je stekel v letu 1999. V njihovi ustanovi ljudje rabijo pomoč zaradi osamljenosti, za sogovornišтво in druženje, za spremljanje na sprehodih itd. Ob tem je k sodelovanju povabila upokojence, ki bi bili zainteresirani za izvajanje tovrstnega prostovoljnega dela. Poudarila je tudi, da ima njihova ustanova izdelan in sprejet Pravilnik o prostovoljstvu in pravicah prostovoljcev.

Ga. Vlasta Glavač je predstavila izvajanje javne službe »pomoč na domu«, ki ga izvaja Center za socialno delo Murska Sobota. Prostovoljne delavce bi predvsem rabili kot pomoč pri dostavljanju hrane njihovim uporabnikom. Delovanje prostovoljcev v Domu starejših Rakičan poteka v obliki

Posnetek s posveta prostovoljcev

skupin za samopomoč, ki jih vodijo usposobljeni delavci. Ga. Viola Bertalanč je tudi poudarila, da z njihovo ustanovo sodelujejo mladi prostovoljci iz srednjih šol, katerim je dana možnost, da navezujejo stike in spoznavaajo starejše ljudi, obenem pa tudi starejši ljudje mlade. O delu svetovalnice v okviru DU Murska Sobota je spregovorila ga. Marija Horvat. Pri delu v svetovalnici ugotavljajo, da so starejši ljudje potrebni pristnega pogovora, nasveta pa tudi pomoči pri reševanju različnih življenjskih problemov.

O svojem delu in pričakovanjih so spregovorili tudi prostovoljci, ki so bili prisotni. Izpostavili so svoje izkušnje pri delu z ljudmi in pričakovanja. Odločitev za prostovoljno delo je osebna odločitev. Delati kot prostovoljec pomeni dajati in sprejemati ter spoznavati človeka s katerim se srečujejo. Vsak tak odnos pa pripomore k osebnim čustvenim obogatitvi obeh, torej uporabnika in prostovoljca.

Na koncu srečanja so bili sprejeti zaključki, ki bodo služili kot kazipot za nadaljnje delo, in sicer:

Priprava registra prostovoljnih delavcev, ki se vzpostavi na podlagi izpolnjenih vprašalnikov s

strani prostovoljcev, s katerimi prostovoljci tudi izjavijo, da so pripravljeni na sodelovanje.

Izobraževanje prostovoljcev se bo nadaljevalo v smeri, kako se pristopi k starejšemu človeku, kako se vzpostavi kontakt in podobno.

Prostovoljci se bodo mesečno srečevali in izmenjavali izkušnje, si povedali o svojih doživetjih in se pogovorili o usmeritvah za nadaljnje delo.

Prostovoljci se bodo vključevali v prostovoljno delo v institucijah, bolnišnici in drugih društvih in organizacijah.

K sodelovanju bodo pritegnili mlade prostovoljce iz osnovnih in srednjih šol ter mlade člane Rdečega križa. Izdelalo se bo poročilo o poteku prostovoljnega dela, ki bo posredovano tudi Koordinacijskemu odboru za starejše pri Mestni občini Murska Sobota.

Nadalje je na srečanju bilo dogovorjeno, da se objavi seznam prostovoljcev z navedbo naslova in telefonske številke, za namenom, da se v primeru kakršnekoli potrebe po pomoči starejši ljudje lahko z njimi navežejo neposredni stik.

Glede na strokovne analize in predvidevanja, da bo okrog leta 2005 že vsak peti Slovenec starejši od 65 let, se bo družba morala prilagoditi spremenjeni strukturi prebivalstva, na to odreagirati tudi z načrtnim razvijanjem in izvajanjem prostovoljnega dela, ki bo starejšim ljudem omogočalo, da ne bodo osamljeni, da bodo aktivni, jim omogočiti, da bodo živeli v domačem okolju. Tudi to srečanje je imelo namen, da v letu prostovoljstva prostovoljno delo še posebej zaživi in se razširi na vseh področjih delovanja civilne družbe.

♦ Rofina BERNJAK

Seznam prostovoljcev je naslednji:

1. Ficko Šarika	Rožno naselje 38, Murska Sobota	tel.: 522 16 15
2. Horvat Marija	Nas. Jožeta Kerenčiča 12, M. S.	524 15 48
3. Gorjan Marjeta	Kocljeva 2, Murska Sobota	524 12 55
4. Šemen Marjeta	Arhitekta Novaka 15, Murska Sobota	522 14 72
5. Gerlec Marjeta	Lendavska, Murska Sobota	523 13 80
6. Žižek Sidonija	Cankarjeva 39, Murska Sobota	521 18 34
7. Domiter Zlata	Kocljeva 4, Murska Sobota	524 18 28
8. Hertel Erika	Cankarjeva 36, Murska Sobota	522 14 35
9. Cvetko Rozika	Kocljeva 4, Murska Sobota	526 82 36
10. Pugelj Janez	Vrtna 3, Murska Sobota	524 16 07
11. Babič Albina	Štefana Kovača 17, Murska Sobota	527 12 97
12. Šiplič Marila	Nas. Jožeta Kerenčiča 16, M. Sobota	522 19 78
13. Kalamar Vera	Nas. Jožeta Kerenčiča 38, M. Sobota	534 99 61

Ozara za novo kakovost življenja

Ozara Murska Sobota kot ena od enot nacionalnega združenja za kakovost življenja je ob svoji tretji letnici pripravila dan odprtih vrat, s čimer je želela svojo bogato dejavnost predstaviti tudi širši javnosti.

Mojca Arko Cipot, vodja Ozarinega centra v Murski Soboti

Ozara kot neprofitno, nevladno in socialno-humanitarno društvo, ki nudi poboljšniško skrb in pomoč ljudem z dolgotrajnimi psihosocialnimi težavami, v veliko oporo pa je tudi njihovim svojcem in ljudem v duševni stiski, je v Murski Soboti zelo dobro zaživelo, saj je v troje dejavnosti vključenih že več kot 70 posameznikov. Največ jih seveda obiskuje dnevni center, ki je odprt ob delavnikih, kjer je tudi največ individualnega dela, saj vodje posameznih skupin z

varovanci o določenih problemih pogosto ločeno razglabljajo.

V kreativnih delavnicah, kjer se delovno usposablja in zaposlujejo tudi težje zaposljive, brezposelne in invalidne osebe, pa v dveh delavnicah – lončarski in šiviljski, izdelujejo številne uporabne in okrasne predmete. S prihodki delavnic financirajo aktivnosti, v katere so v procesu delovne rehabilitacije udeleženi sami. Na razpolago pa imajo tudi številne krožke z uporabno vsebino: kuhanje, računalništvo, vrtnarstvo.

Vodja Ozarinega centra v Murski Soboti

Delo v kreativnih delavnicah

Izdelki kreativnih delavnic so zbudili veliko zanimanja obiskovalcev

Mojca Arko Cipot pravi, da bo hiša v Trstenjakovi ulici 67, kjer sta združena dnevni center ter kreativne delavnice kmalu prostornejša, saj se bodo kreativne delavnice preselile v eno od hal podjetja Komunala. S tem bodo dani tudi pogoji, da se bodo v kreativne delavnice lahko nemoteno vključile tudi invalidne osebe na vozičkih, razširili pa bodo lahko tudi svojo dejavnost ter medse sprejeli še več ljudi. Enako velja za dnevni center.

Prav tako na Trstenjakovi ulici pa je v eni od stanovanjskih hiš organizirana še stanovanjska skupina, kamor so stalno vključeni štirje varovanci. V Ozari, kjer deluje tudi klub svojcev ter klub prostovoljcev, so veseli, da njihovo društveno delo ob ustreznih ministrstvih, fundacijah ter sponzorjih in donatorjih, med drugim izdatno podpira tudi lokalna skupnost – Mestna občina Murska Sobota.

◆ Geza GRABAR

Dr. Branislava Belovič govori na slovesnosti

Svetovni dan zdravja

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota in Območna združenja Rdečega križa Slovenije v Pomurju (Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota) so pripravili ob letošnjem svetovnem dnevu zdravja – 7. april – slovesnost v veliki dvorani soboške osemletke I, in sicer v petek, 6. aprila. Prireditev je potekala pod delovnim naslovom Vsi različni – vsi enako vključeni, kajti letošnje leto je s posebnimi programi in dejavnostmi usmerjeno v pomoč in vključevanje duševno prizadetih. Sodelovali so učenke in učenci osnovnih šol Cezanjevci, Velika Polana, glasbene šole Gornja Radgona ter osnovnih šol I in IV Murska Sobota.

◆ Filip MATKO

Predsednik PGD Murska Sobota in GZS Ernest Eöry

Na območju Pomurja, ki meri okrog 133 tisoč kvadratnih metrov in kjer živi nekaj manj kot 125 tisoč ljudi, se je bilo lani kar 99 požarov. Zaradi visokih temperatur in hude suše, kakršne ne pomnijo niti najstarejši krajanj,

Občni zbor soboških gasilcev

je bilo 34 travniških in gozdnih požarov. Na območju Pomurja je dodatno 20-krat zagorelo zaradi okvare električne napeljave, 13-krat je požar nastal zaradi samovžiga, 10-krat zaradi odvrženih cigaretnih ogorkov, 4-krat zaradi igre otrok z ognjem oziroma vžigalicami, 2-krat zaradi udara strele in enkrat zaradi okvare stroja.

Svoj del varnosti pred požari so uspešno opravili tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Murska Sobota. Okrog 100 članov z ožjim profesionalnim jedrom je na občnem zboru 17. marca odlično ocenil njihov predsednik Ernest Eöry, tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije.

Za dolgoletni prispevek k uspehom PGD Murska Sobota so bila na občnem zboru podeljena

zaslužena priznanja. Naziv častnega predsednika društva so prejeli Emerik Hanc, Franc Lanščak in Štefan Merklin, naziv častnega poveljnika društva Ivan Kerčmar in Aleksander Klar ter naziv častnega člana PGD Murska Sobota Franc Gomboc.

◆ Filip MATKO

Pogled v dvorano gasilskega doma med potekom občnega zbora

Priprave na 120. obletnico

Redni letni občni zbor gasilcev iz Gasilskega društva (GD) Murska Sobota, letošnji je bil že 119. po vrsti, je že potekal v duhu 120. obletnice, ki jo bo društvo počastilo prihodnje leto. Da bi visok jubilej kar najbolj slovesno počastili, so imenovali tudi posebni pripravljalni odbor, najzaslužnejši članom in gasilskim prijateljem pa so podelili priznanja.

Tako iz poročila predsednika Ernesta Eöryja, kakor poveljnika društva Franca Cipota, je bilo razbrati, da je tudi za soboškimi gasilci uspešno, a delovno leto.

Gasilci iz soboškega društva so namreč minulo leto posredovali pri 12 požarih v naravnem okolju, pri prav toliko požarih v in na objektih, osmih požarih na komunalnih zabojnikih ter pri štirih požarih na prometnih sredstvih. Opravili so še 12 tehničnih intervencij, sodelovali pri 20 intervencijah ob nesrečah v cestnem prometu, v petih akcijah ob izlitju nevarnih snovi, v treh primerih pa so iz zalitih prostorov črpali vodo. To drugače povedano pomeni, da so gasilci GD Murska Sobota v lanskem letu opravili kar 80 raz-

ličnih intervencij, v katerih je skupaj sodelovalo 336 gasilcev, ki so pri tem opravili 532 delovnih ur ter v katere sta bili vključeni 102 vozili. Stroški intervencij so presegli 3,2 milijona tolarjev.

Da bi svoje poslanstvo - gašenje in reševanje ob požarih, zaščito in reševanje ob poplavih ter drugih nesrečah v mestu Murska Sobota, na območju mestne občine ter po potrebi tudi širše, ter reševanje ob nesrečah v prometu ter z nevarnimi snovmi, čimbolj uspešno izvajali, je bilo izpostavljeno, da mora društvo zagotoviti stalno pripravljenost svojih članov, skr-

beti pa mora tudi za usposabljanje in izobraževanje članov. Kot je izpostavil poveljnik Cipot, je za uspešno izvajanje omenjenih nalog zelo pomembno nenehno opremljanje z osebno in skupno zaščitno opremo, reševalno opremo ter gasilsko tehniko, hkrati pa je nenehno potrebno vzdrževati obstoječo opremo.

Za društvo je zelo pomembno tudi delo na preventivnem področju, ki ga člani izvajajo s požarnimi stražami, zaposleni gasilci pri servisu gasilske opreme ter pri pregledih in preizkušanju hidrantnih omrežij na terenu.

Leto pa ni bilo uspešno samo na področju intervencij, temveč tudi na tekmovalnem področju, izobraževanju, nadaljnjem izpopolnjevanju ter preverjanju usposobljenosti, gasilci pa so sodelovali tudi na številnih javnih prireditvah v mestu. Posebej pa so veseli zadnjih pridobitev pri opremljanju: ob pomoči Mestne občine Murska Sobota in drugih sponzorjev so namreč lani namenu predali kombinirano vozilo GVC 16/25 ter poveljniško vozilo, kupili so izpihovalec dima ter številno drugo drobno opremo in orodja.

Na občnem zboru so v pripravi na 120. obletnico, ki bo prihodnje leto, imenovali 19-članski pripravljalni odbor ter sprejeli gostiteljstvo junijskega memorialnega gasilskega tekmovanja v spomin na Karla Flisarja. Javni pohvali za aktivnosti ob intervencijah so izrekli svojima članoma Antonu Luku ter Antonu Gombocu; spomnili pa so se tudi svojih gasilskih veteranov. Tako so Štefanu Merklinu podelili priznanje, Emerik Hanc in Franc Lanščak sta postala častna predsednika društva, Ivan Kerčmar in Aleksander Klar častna poveljnika, Franc Gomboc iz Murskih Črncev pa je postal častni član društva.

◆ Geza GRABAR

PGD Černelavci

Zgledno delo - v društvu, kraju in z gasilskimi prijatelji

Sloves enega najboljših organiziranih občnih zborov v Gasilski zvezi Mestne občine Murska Sobota so gasilci iz primestnega društva Černelavci potrdili tudi letos.

Množična udeležba, med njimi tudi gostov iz predsedstva soboške občinske gasilske zveze, kakor iz pobratenega društva Gorica pri Slivnici (Gasilske zveze Šentjur pri Celju), odlično pripravljen in izpeljan letni pregled dela, kulturni program domačih gasilskih naraščajnikov, konstruktivne razprave ter na koncu podelitev priznanj številnim članom za njihove uspehe pri izobraževanju in prijetno druženje. Skratka - šolski primer občnega zbora.

V poročilu o aktivnostih društva v minulem letu je predsednik Andrej Smodiš omenil, da je bilo minulo leto v njihovih vrstah aktivnih kar pet desetih, od tega so po dolgem času zopet uspeli sestaviti žensko enoto. Ob dveh članskih ekip pa imajo tudi desetini pionirjev in pionirk.

Poleg uspešne izpolnitve vseh operativnih nalog, so bili černelavski gasilci lansko leto aktivni tudi na drugih področjih. Tako so se lotili tudi urejanja gasilske sobe ob garažah, ki naj bi jo dokončali letos, skrbeli so za tekoče dopolnjevanje manjkajoče opreme, in še bi lahko naštevali. Na pobudo gasilcev je vaška skupnost obnovila asfaltno prevleko pred garažami doma. Tudi na družabno življenje niso pozabili, saj so se s svojimi prijatelji udeležili tudi izleta po Kozjanskem, najmlajši pa so bili v prvi polovici avgusta na počitniškem gasilskem taboru - letovanju na Debelem rtiču. Vseh devet mladih gasilcev je na leto-

vanju opravili izpite iz gasilstva in si s tem pridobili značke mlajši oziroma starejši pionir gasilec.

Predsednik društva je zadovoljen tudi s sodelovanjem z vaškim odborom, krajevno skupnostjo ter z ostalimi društvi v kraju. Ni pa pozabil omeniti tudi dobrega sodelovanja s prijatelji gasilci iz Gorice pri Slivnici, ki so bili soorganizatorji njihovega izleta; Albert Skok, eden od članov, ki prihaja iz vrst goriških gasilcev, pa je pri izgradnji sobe prijateljem prispeval okno in vrata.

Poveljnik društva Branko Lončar pa je minulo leto ocenil kot leto izobraževanj, saj je kar osem njihovih članov uspešno opravilo izpite za vodje skupin, en član se je udeležil seminarja za mentorje mladine, dva pa tečaja za gasilske častnike. Tudi

letos so se trije člani odločili za izobraževanje za nižjega gasilskega častnika. Poveljnik, ki je v svojem poročilu tudi opozoril, da je zelo pomembno delo z mladimi, saj bodo bodoči člani društva prišli prav iz teh vrst, je zadovoljen s strpnim in zavzetim delom njihovega mentorja - Damirja Preiningerja, prav tako pa s sodelovanjem s pobratenim PGD Gorica pri Slivnici.

Od Jožeta Pintariča, predsednika OGZ MO Murska Sobota, smo slišali, da bo nočno tekmovanje v Rakičanu poleg tega, da je odprto, tudi občinskega značaja, da se v njihovi zvezi pripravljajo na poletno tekmovanje za Flisarjev memorial ter da bo zveza tudi v prihodnje finančno pomagala pri letovanju pionirjev gasilcev. Čeprav bodo večje investicije v gasilstvo

zaradi nekaterih velikih projektov v občini okrnjene, to ne pomeni za investicije v osnovno dejavnost, je zagotovil.

Uspehe černelavskih gasilcev so pohvalili tudi ostali gostje.

In katere naloge so si gasilci iz Černelavcev zadali za letošnje leto? Na prvem mestu je izobraževanje: za strojnika so izbrali dva kandidata ter tri za nižjega gasilskega častnika; ženska članska vrsta pa naj bi opravila osnovni tečaj za pridobitev naziva »gasilec«. Poleg ustaljenih oblik pregleda usposobljenosti ter gasilskih prireditev, načrtujejo tudi pripravo ter izvedbo ene ali dveh taktičnih vaj društva, za operativne člane pa naj bi organizirali tudi enodnevno usposabljanje na lgu pri Ljubljani.

Letos naj bi dokončali z deli pri ureditvi gasilske sobe, lotili naj bi se pripravljalnih del za postavitev nadstreška za staro ročno brizgalno, v hitro razvijajočem se primestnem kraju bodo postavili štiri nadzemne hidrante ter začeli z akcijo nabave novega društvenega prapora. Seveda pa tudi izpopolnitev gasilske opreme ne kaže prezreti.

♦ Geza GRABAR

Z občnega zbora društva

Vsak dan gledamo razne nadaljevanke, ki kažejo življenje z vseh strani. Večkrat predstavijo tudi življenjske težave, katere pa v teh tako težkih nadaljevankah, tako zlahka razrešijo, če ne gre drugače, pa prekinejo nadaljevanje.

Tega v življenju, ko se pojavijo pomoči potrebni v različnih nesrečah, ne moremo uporabiti. Nadaljevanke za življenje pomeni stalno pripravljenost ljudi, organizacij kot tudi posameznih enot in služb civilne zaščite za nudenje vseh vrst pomoči pomoči potrebnim. Življenje namreč teče svojo pot in je samo zanašanje na srečo, početje, ki vodi v nepripravljenost zoperstaviti se nesrečam, ki nam vsakodnevno grozijo in za katere nikoli ne vemo, kdaj bodo nastopile.

Po petletnem obdobju priprav in delovanju enot in služb civilne zaščite je v tej nadaljevanke prišlo do potreb po zamenjavi posameznih sodelujočih pripadnikov. Enote in službe civilne zaščite sestavljamo ljudje, in ljudje se staramo, imamo

Civilna zaščita – nadaljevanke za življenje

svoje zdravstvene in druge težave. Da se izognemo problemu nezmožnosti ukrepanja posameznih sestavov civilne zaščite v primeru nesreč, je potrebno stalno spremljati njihovo operativno sposobnost, ki pa je odvisna od večih elementov, kot so zdravstveni, družinski idr. kot tudi od njihove usposobljenosti in nenazadnje tudi volje posameznika. V letu 2001 smo v skladu s programom dela občinskega štaba za civilno zaščito pristopili k celoviti kadrovski prenovi enot prve medicinske pomoči civilne zaščite. Tako so bili posamezni pripadniki črtani iz različnih razlogov in na njihovo mesto razporejeni novi obvezniki.

Vsi na novo razporejeni pripadniki so, skupaj s tistimi, ki do sedaj niso opravili usposabljanja po programu za naziv bolničar-

ja, bili v času od 05.03. do 17.03.2001 vključeni v program usposabljanja bolničarjev, pod strokovnim vodstvom Območnega odbora Rdečega križa Murska Sobota. Tako je v usposabljanje bilo vključenih 28 pripadnikov civilne zaščite, za katere je bilo 17.03.2001 izvedeno tudi preverjanje usposobljenosti s strani strokovnih ocenjevalcev.

S tem naše delo na področju usposabljanja in opremljanja enot civilne zaščite ni zaključeno. Še vedno je potrebno vedeti, da so pripadniki enot in služb civilne zaščite samo ljudje z vsemi svojimi zmožnostmi in nezmožnostmi sodelovanja. Prav to pa za-

hteva stalno budnost za popolnjenost in usposobljenost v enotah civilne zaščite.

Na prvem mestu pri uspešnih pripravah in nujenju pomoči pa je potrebna volja pripadnikov enot civilne zaščite za sodelovanje. Ta zagotavlja tako uspešne priprave kot tudi ukrepanje v primeru nesreč, kar je razvidno tudi s posnetkov, ki kažejo tako družabnost kot zavzetost za delo vsakega posameznika na zadnjem usposabljanju.

In nadaljevanke za življenje se nadaljuje z voljo, pripraviti se za pomoč vsem, ki bi takšno pomoč potrebovali.

♦ Stanislav WOLF

Zbor vojnih veteranov

Invalidi prve svetovne in druge svetovne vojne, vojne za Slovenijo, mirodobni invalidi vojne ter njihovi svojci naj bi se s področja obeh bregov reke Mure združevali v Območno društvo vojnih invalidov Pomurja, ki ima sedež v Murski Soboti v Kardoševi ul. 2. Predsednik je Leopold Červek, tajnik pa Viktor Kuhar.

Ta organizacija obstaja od leta 1997. Zaživele so številne dejavnosti, vendar je pomanjkanje finančnih sredstev opravilo svoje. Tako je predsednik Leopold Červek na zboru vojnih veteranov 31. marca letos spomnil na ljudski pregovor: Pokrivaj se toliko, kolikor je dolga odeja!

Zatorej so za članstvo lahko storili le tisto, kar je najnujnejše. To združenje je namreč prostovoljna invalidska organizacija humanitarnega pomena, ki iz celotnega Pomurja vključuje 225 posameznikov. Od teh jih je 50 vojnih invalidov, 72 je mirnodobnih invalidov vojne, 18 je žrtev vojnega materiala ter 85 družinskih upravičencev.

Za naslednje 4-letno mandatno obdobje so izvolili 11-članski upravni odbor, v njem pa bo tudi dosednji predsednik Leopold Červek. Naziv častnega člana društva pa je bil podeljen dolgoletnemu predsedniku ZVVI Murska Sobota Antoniju Iliču.

♦ Filip MATKO

Tako veselo...

In tako zavzeto... je izgledalo usposabljanje pripadnikov enot PMP CZ v marcu 2001

Delovno predsedstvo občnega zbora DU Krog

Občni zbor DU Krog

Kar 251 članic in članov šteje Društvo upokojencev Krog, ki združuje upokojenke in upokojence iz Kroga in Satahovec. Na občnem zboru 17. marca v kroškem gostišču Weindorfer so nastopili s pesmico šolarji podružnične OŠ v Krogu, nekaj šal sta povedala Trezika in Števek, zaplesale pa so tudi miške.

Posebna priznanja so na občnem zboru izročili kolesarski sekciji, ki jo vodi Franc Horvat ter Ireni Hegeduš, Angeli Zrim, Karlu Veldinu in Jožetu Lukaču Pepiju, 80-letnima Ani Weindorfer iz Kroga in Tereziji Gutman iz Satahovec so izročili šopka. Za aktivno delo v društvu pa so pohvalili tajnico Olgo Kos, blagajničarko Marto Marič, ki vodi tudi telovadno sekcijo, Jožija Hodžarja za vodenje sekcije pikada, Jožeta Lukača za vodenje ribičev ter Franca Weindorferja (ki bo še naprej opravljal funkcijo predsednika DU Krog!) za vodenje strelcev.

Borci v Porabje

21. marec leta 1945 je napovedal prvi pomladanski dan v svobodni deželi. Prav na ta dan je v Sakalovcih v Porabju na Madžarskem, ki je dejansko najsevernejši kraj, kamor so med 2. svetovno vojno prišli slovenski partizani, padel v boju z Madžari Alojz Škerjanc - Mirko, član skupine borcev Prekmurske čete.

Njegovi posmrtni ostanki so pokopani na pokopališču v Monoštru (Szentgotthard). Na letošnji prvi koledarski pomladanski dan so se tja napotili člani Združenja ZZB NOV Murska Sobota, Odbor Prekmurske čete in člani soboškega Društva upokojencev. Delegacijo je vodil Ivan Ferbežar.

Zveza Slovencev na Madžarskem z ljudskimi pevkami iz Porabja, ki jih vodi Marija Rituper ter šolarji tamkajšnje dvojezične osnovne šole so pripravili kulturni program, delegacija borcev in upokojencev iz Murske Sobote pa je ob 14. uri položila venec na grob partizana.

Delegacija borcev NOV in soboških upokojencev pred odhodom

Poziv brigadirjem Pesnice 1946/47

Leta 1946/1947 je v Dornavi pri Ptujju potekala slovenska mladinska delovna akcija regulacije reke Pesnice. Ob letošnji 55-letnici te akcije se bodo udeleženci oziroma nekdanji brigadirji srečali septembra letos na vseslovenski prireditvi v Dornavi. Organizatorji pričakujejo pokroviteljstvo in udeležbo predsednika države Milana Kučana.

Na tej akciji je sodelovala tudi Mladinska delovna brigada Štefan Kovač Marko iz Murske Sobote, ki je bila 3-krat proglašena za udarno ter bila 3-krat nosilka prehodne zastavice (leta 1957 pa jo je predsednik Tito odlikoval z ordenom junaka dela III. stopnje). Brigadirke in brigadirji iz te akcije imajo danes vsi že preko 70 let, zato je udeležba prekmurskih udeležencev akcije Pesnica 1946/

1947 bila na prvem srečanju v soboški Zvezdi bolj skromna. Kljub temu je bilo ugotovljeno, da je ohranjena v originalu himna Prekmurskih brigadirjev pri avtorju Štefanu Sedonja, prof., in ta himna je pozneje postala kar slovesna pesem slovenskih brigadirjev. Zbranega bo še nekaj ostalega dragocenega gradiva: fotografije, izkaznice brigadirjev, značke z akcij in še drugi dokumenti.

Vse brigadirke in brigadirje iz Pomurja, ki so bili na akciji Pesnica 1946 ali Pesnica 1947 pa se poziva (!), da morebitne svoje spomine in ohranjeno gradivo na to akcijo posredujejo Evgenju Titanu, prof., ki bo skliceval pripravljalne sestanke do letošnjega jesenskega odhoda na proslavo v Dornavo.

♦ Filip MATKO

Nekateri nekdanji brigadirji Pesnica 1946

Sobočanec z viktorjem

Na letošnji podelitvi viktorjev, najvišjih slovenskih priznanj za ustvarjalne dosežke, je najvišjo nagrado – viktorja za življenjsko delo – prejel ilustrator Miki Muster. Ob tem seveda ne bo nič narobe, če se spomnimo, da je Miki Muster pravzaprav Prekmurec oziroma Sobočanec. Z mamom je namreč živel v samem središču mesta, na današnji Slovenski ulici, v stavbi nekdanje Faflikove kavarne (ki danes s še vedno neurejenim kavarniškim prostorom nič kaj ne polepšuje mestnega središča).

Miki Muster je v bistvu umetnik – kipar. Tako je po drugi svetovni vojni pustil v svojem mestu neizbrisen pečat: spomenik narodnemu heroju Štefanu Kovaču Marku, ki je postavljen pred soboškim kinom Park (l. 1953). Mavčni odlitek tega spomenika je dolga leta bil postavljen v avli soboške gimnazije oziroma današnje soboške I. osemletke, od tam pa je bil prestavljen v soboški Pokrajinski muzej.

Miki Muster je iz osnovnega

zemeljskega materiala, iz gline, oblikoval kip heroja Štefana Kovača Marka v prostorih nekdanje židovske sinagoge (žal so jo po vojni nekulturno odstranili), ki je stala na mestu, kjer je danes blok na Lendavski 10. V njej je imel zasilen atelje in sredi njega postavljen zasilni oder, da je lahko na ogrodje iz lesa in žice izoblikoval podobo prekmurskega junaka. Marsikdo si je tedaj ogledal mojstra pri delu.

Starejši Sobočani se Mikija Mustra spomnijo kot odličnega plavalca ter skakalca v vodo, študentje, ki so študirali v Ljubljani pa so lahko Mikija Mustra srečevali s skicirko v roki, zato je Miki Muster večini bolj poznan kot ilustrator, še zlasti risanih junakov v nekdanji priljubljeni Tedenski tribuni (TT). To so bili Zvitorepec, Trdonja in Lakotnik; pozneje pa so sledili značilni televizijski risani liki iz reklam cik-cak, bonboni visoki C in veliko drugih.

Morda pa se bomo s kakšno nagrado nanj spomnili sedaj tudi v deželi ob Muri?

♦ Filip MATKO

Spomenik Štefana Kovača Marka pred kinom Park

Razstava Evgena Titana

Ob otvoritvi novih poslovnih prostorov Podjetja za projektiranje Fering v Murski Soboti je bila v izlozbi na Slovenski 21 odprta tudi razstava malih plastik profesorja Evgena Titana. Na ogled bo vse do konca meseca aprila.

Avtorski večer Slavka Šuklarja

Ob 25-letnici ustvarjanja skladatelja Slavka Šuklarja, ki izvira iz Prekmurja in je po študiju v Beogradu dolgo živel in delal v Vojvodini, zdaj pa službuje v Velenju, je bil v Pomurskem akademskem centru zavarovalnice Triglav v Murski Soboti zanimiv avtorski večer. Pričel se je z nastopom Mešanega pevskega zbora Štefan Kovač (ki je imel v nadaljevanju istega petkovega aprilskega večera tudi svoj tradicionalni pomladanski koncert v kinu Park), nadaljeval pa z izbranim glasbenim programom. Po zborovski pesmi Zrešlo je žito, nam je ostal posebej v spominu nastop mlade harfistke Tine Žerdin in violinistke Kristine Šuklar z Auro 99, Krik treh flaut in Skica iz ravnice, v izvedbi Kvinteta trobil.

Na krilih domišljije

Vokviru VII. kulturnega tedna je bil v počastitev 100-letnice Srednje poklicne in tehniške šole v Murski Soboti literarni večer z naslovom Na krilih domišljije. Vodil ga je in avtorje, dijake in učitelje šole predstavljal profesor Franci Just. Potem so nekdanji dijaki: Jože Hajdinjak, Edvard Mihalič in Branko Pintarič interpretirali svoje pesmi. Med njimi je v ušesih in na posnetku ostalo Loško jabolko in druge pesmi, ki so bile povedane v domačem narečju.

Robert Titan Felix je opredelil svojo zadnjo pesniško zbirko s pesmijo, ki jo je prebral iz nje, profesorji slovenska jezika na

Srednji poklicni in tehniški šoli pa predstavili svojo literarno ustvarjalnost. Bea Baboš Logar je doživeto prebrala zapisano o Gabor Neni iz Sobote njene mladosti, še prej pa vsem prisotnim v odgovoru na vprašanje Francija Justa pojasnila, zakaj piše o njenih ljudeh. Alenka Kardoš je pričela pisati po nekajletnem premoru in svoje najljubše pesmi tudi obelodanila. Milan Vincetič je prebral pesem o Gambeli-kameli, s katero so strašili otroke v njegovi mladosti. Izvedeli pa smo tudi, da je predsednik komisije za sprejem v Društvo pisateljev Slovenije in kakšni so kriteriji.

♦ Brigita BAVČAR

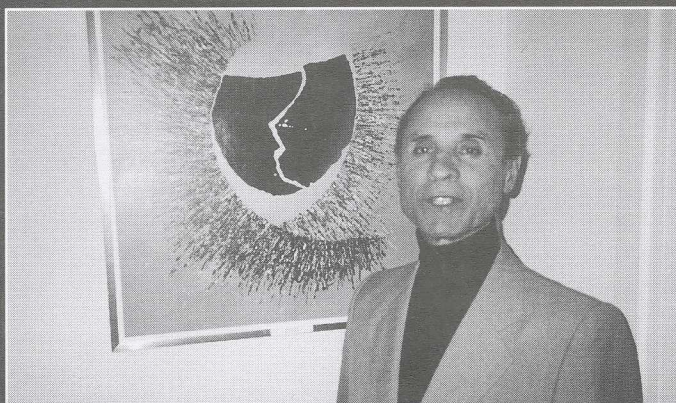
Razstava Nuše Pavlinjek

Otvoritev razstave slikarskih del Nuše Pavlinjek v Galeriji Roto v Černelavcih je bila družaben dogodek. Vsak izmed nas nosi v sebi kanček domišljije iz svojega otroštva, ki se kaže v njegovi kreativnosti, igri ali umetniškem ustvarjanju, je napisala na vabilo. Avtorica se je prvič predstavila pred šestimi leti z razstavo malih umetnic. Tokrat pa je domača hči v uvodnem nagovoru izpostavila, da razstavlja v velikem podjetju, ki ima tudi zasebno knjižnico. Za njo je povzel besedo oče, Štefan Pavlinjek, ki je izrazil veselje nad prisotnostjo številnih prijateljev in znancev ter ostalih vabljenih gostov. Ob tej priložnosti je tudi predstavil podjetje Roto

in občutek za lepo v njem. O slikarskem ustvarjanju, tokratnem sprejanju na impregnirano podlago, pa se je na otvoritvi razgovoril umetnostni zgodovinar in likovni umetnik Vlado Sagadin. Nušo Pavlinjek je umestil v prostor, kjer dela. Prav tako pa je tudi uspešna študentka, ki se odpravlja na izpopolnjevanje na Švedsko.

Za glasbeni užitek na otvoritvi razstave v podjetju Roto v Černelavcih je poskrbel Simon Lubšina, ob njem smo prvič slišali tudi mlado solistko, za klaviaturami je bil Matjaž Pavlinjek, ki je zaigral tudi na harmoniko, Jožek Pavlinjek pa je bil v nadaljevanju družabnega večera pianist.

♦ Brigita BAVČAR
Fotografija: Filip MATKO

Lojze Veberič pred eno svojih slik

OPRAVIČILO

Pri prispevku *SLOVESNOST OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU*, objavljenem v marčni številki Soboških novin, smo nehote izpustili navedbo izvajalcev prireditve, za kar se opravičujemo.

Kakor vsako leto, so prireditev pripravili zaposleni na Zvezi kulturnih društev Murska Sobota, režiserka pa je bila Duša Škof.

Brigita PERHAVEC

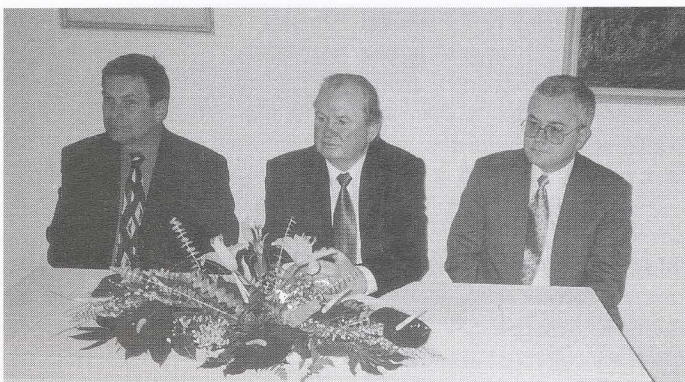
Ob mednarodnem dnevu knjige

Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti ter soboško Kulturno društvo Barati Kör sta v čast mednarodnega dneva knjig za mlade 2. aprila zvečer pripravila nepozaben kulturni dogodek. Spomin pravljicarka Hansa Christiana Andersena se vsako leto praznuje. Posebej praznično je letos bilo za mlade Madžare v Pomurju, kajti dr. Jozsef Varga iz Genterovca je zanje napisal mladinski roman z naslovom *Kapitan lendavskega gradu* (A lendvai var kapitánya).

Ob tem sta spregovorila predsednik KD Barati Kör dr. Janos

Panacsai in ravnatelj PIŠK prof. Jože Vugrinec, z avtorjem pa se je pogovarjal knjižničar Jože Papp. Omenjena je bila ustvarjalna pot pesnika in pisatelja dr. Jozsefa Varge, ki je bil ravnatelj OŠ Genterovci, predavatelj madžarskega jezika na lendavski srednji šoli ter soboški gimnaziji, zadnja leta pa predstavnik Katedre za madžarski jezik na mariborski univerzi.

Čeprav je roman *Kapitan lendavskega gradu* namenjen mladim bralcem, je odlomkom prisluhnilo na kulturnem večeru v glavnem starejše občinstvo, na citre pa je zaigral tudi avtorjev sin.

Dr. Jozsef Varga v sredini posnetka

Razstave Lojzeta Veberiča

Številni obiskovalci so 9. marca zvečer obiskali občinske prostore v Puconcih, kjer je bila otvoritev razstave del Lojzeta Veberiča. O njegovi ustvarjalnosti je govoril profesor Vlado Sagadin, eden izmed ustanoviteljev soboške skupine likovnikov LIKOS, katere član je tudi Lojze Veberič. Istočasno pa ima samostojno razstavo še v prijateljskem mestu Murske Sobote v Ingolstadt ter skupaj z Ernestom Bransbergerjem v Budimpešti.

Konec meseca aprila pa bo Lojze Veberič razstavljal svoja dela v galerijskih prostorih Doma duhovnosti v Kančevcih.

♦ Filip MATKO

V dvorani kina Park v Murski Soboti je bilo 21. srečanje tamburaških in mandolinskih skupin ter orkestrrov Slovenije, ki ga je spremljal in fotografiral Jože Pojbič.

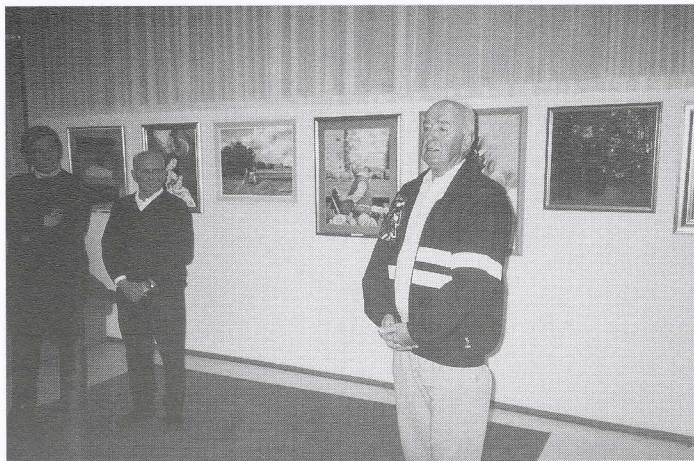
LIKOS razstavlja

Na letošnji prvi pomladni dan (21. marca) je bila v razstavišču Zdravilišča Moravske toplice otvoritev tradicionalne skupinske razstave soboškega LIKOS-a.

Že dvanajst let hotel Ajda likovni skupini LIKOS odstopa svoj prostor za organizacijo različnih razstav. Tako je letos na ogled razstava likovnih del ducata članic in članov LIKOS-a (Mira Ostojič, Simona Pintarič, Irma

Premrl, Milan Balažič, Anton Bertalančič, Ernest Bransberger, Živko Brkič, Marjan Horvat, Karel Kosednar, Vlado Sagadin, Pero Stojanovič in Lojze Veberič), ob tem pa je spregovoril profesor Vlado Sagadin, umetnostni zgodovinar in eden izmed ustanoviteljev te likovne skupine pred 38. leti. Razstava del, ki je bila na ogled do konca aprila, je bila prodajna.

♦ Filip MATKO

prof. Vlado Sagadin govori na otvoritvi razstave

Soboški Obmurski fantje

Decembra 1999 leta je bilo v Murski Soboti ustanovljeno Društvo klavirskih harmonikarjev, ki ga še danes kot predsednica vodi Marjeta Horvat. V okviru tega društva se zbirajo ljubitelji harmonik oziroma tisti, ki igrajo na klavirsko harmoniko.

Pod vodstvom Štefana Matka je začel z vajami tudi harmonikarski orkester, ki nastopa na različnih prireditvah v deželi na obeh bregovih reke Mure. Imenujejo se Obmurski fantje. Igrajo predvsem narodnozabavno glasbo, zlasti skladbe Slavka in Vilka Avenika ter Lojzeta Slaka. V ansamblu

igra devet fantov, ki vsako leto priredijo koncert tudi v okviru Zveze kulturnih društev Murska Sobota. Na koncertu 16. marca letos v soboški grajski dvorani, ki so ga posvetili tudi materinskemu dnevu, je nastopilo osem harmonikarjev (na sliki).

Je pa Društvo klavirskih harmonikarjev Murska Sobota 8. aprila letos v restavraciji hotela Termal v Moravskih toplicah pripravilo že tretje območno srečanje harmonikarjev v spomin Jožeta Berdena. Na tem srečanju je sodelovalo 18 mladih harmonikarjev.

♦ Filip MATKO

Obmurskih fantov je letos zaigralo osem

Cerkveni moški pevski zbor, pod vodstvom Marjana Potočnika, je ob materinskem dnevu zapel na otvoritvi razstave likovnih del petnajstih ustvarjalcev iz Pomurja. Kulturna prireditev je bila v župnijski dvorani, fotografijo pa nam je posredovala Otilija Kreft.

L iterarno-glasbeni večer soboškega Društva upokojencev je 8. marca zvečer privabil v prostore soboške restavracije Zvezda kar 200 obiskovalk in obiskovalcev. Pogovor Jožeta Vilda, predsednika Društva upokojencev v Murski Soboti, z Ireno Barber iz Porabja, je bil le eden izmed vrhuncev tega večera. Iz prve knjige zgodb pod naslovom »Trnova paut« ter druge knjige zgodb z naslovom »Življenje je kratko« je odlomke brala Klara Fodor, tajnica Zveze Slovencev na Madžarskem. Tako so lahko udeleženci kulturnega večera vsaj na kratko spoznali utrip iz življenja Porabskih Slovencev, ki dolga leta po prvi svetovni vojni v javnosti niso smeli spregovariti v maternem jeziku. Kako hudo je bilo tudi po drugi svetovni vojni, zdaj že lahko pripovedujejo, posebej tisti, ki so te svinčene čase vseeno preživeli in se družijo z našimi upokojenci.

Jože Vild, se je pogovarjal tudi z nagrajenko Mestne občine Murska Sobota za življenjsko delo ob kulturnem prazniku, pisateljico Karolino Kolmanič.

Kulturni večer upokojencev

Irena Barber, kot gostja iz Porabja, za mikrofonom

Je ena najaktivnejših članic Literarnega kluba upokojencev Slovenije in je izdala že svojo petnajsto knjigo. V njej je zapisala svojo osebno življenjsko zgodbo in jo je na kratko predstavila tudi na literarno-glasbenem večeru. V njegovo popestritev so pod umetniškim vodstvom Marije Rituper zapele Ljudske pevke iz Porabja. Za glasbeni užitek je poskrbel tudi Aleksander Vlaj za klavirjem in s harmoniko ter pevec Iztok Kodila. Predstavila sta pesem Karoline Kolmanič »Zemlja prekmurska« in Vildovo »Porabje«. Ob tej priložnosti so nastopili tudi drugi literarni ustvarjalci soboškega Društva upokojencev: Greta Škerget s humoresko Fina dama, Tadej Novak je recitiral pesmi Helene Ravnič in Angelce Gorjan, Darinka Zorec pa pesmi Marije Farkaš, Cilke Sukič in Slave Berden. Vse je prisrčno pozdravil predsednik Literarnega kluba upokojencev Slovenije, Zmagor Rafolt, ki je posebej za ta večer prispel iz Maribora. Predstavnice nežnejšega spola so bile ob svojem dnevu deležne tudi nageljčka.

Ana Ristović in Aleš Čar

0 besedi, telesu in Balkanu

Srbska pesnica Ana Ristović iz Beograda je pričela svoje pesmi objavljati leta 1989 v vseh pomembnejših srbskih časopisih. Za svojo prvo pesniško zbirko Snovidna voda je prejela nagrado Branka Radičevića za najboljši pesniški prvenec. Za zbirko Zabava za dokone kćeri pa je pred dvema letoma dobila nagrado Branko Miljković. Njene pesmi lahko prebiramo tudi v nemškem, angleškem in slovenskem prevodu. Na enem izmed literarnih srečanj v Beogradu sta se spoznala z mladim slovenskim pisateljem Alešem Čarjem. Danes je Ana Ristović njegova žena, zato živi in ustvarja v Sloveniji. Skupaj z njim je 15.

aprila bila v salonu Murska republika.

Aleš Čar je doma iz Idrije, sedaj živi in ustvarja v Ljubljani. Nase je opozoril pred štirimi leti, ko je pri založbi Beletrina izšel njegov prvi roman Igra angelov in netopirjev, za katerega je prejel nagrado Slovenskega knjižnega sejma kot najboljši prvenec. Lani pa je izšel že njegov drugi roman Pasji tango. Lahko bi rekli, da se v svojem pisanju dotika slovenskega vsakdana. To smo lahko razbrali tudi iz njegove pripovedi V okvari, ki pa zaenkrat še ni izšla v nobeni knjigi. Uspešen razgovor z obema mladima ustvarjalcem je vodil Robert Titan Felix.

♦ Filip MATKO

Rokoborski klub Murska Sobota je letos že petič zaporedoma priredil mednarodni turnir v rokoborbi grško-rimskega sloga za kadete, tekmovalce starosti do 17 let. Letos je bilo tekmovanje že drugič tudi v uradnem koledarju Mednarodne rokoborske federacije FILA in prvič kot Velika nagrada (GP) Slovenije. Tekmovanje se je odvijalo od 23. do 25. marca 2001 v športni dvorani OŠ III v Murski Soboti.

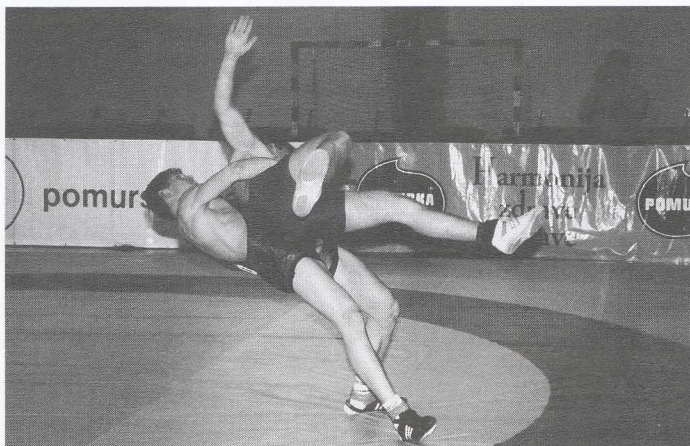
Skupaj z Rokoborsko zvezo Slovenije, ki ima svoj sedež v Murski Soboti, je bilo na tekmovanje povabljenih 20 reprezentanc. Seveda organizatorji nismo pričakovali udeležbo vseh povabljenih reprezentanc, vendar smo bili nekoliko razočarani, ker se predvsem zaradi finančnih razlogov tekmovalci niso udeležili reprezentance Italije, Slovaške in ZR Jugoslavije, ki so se prejšnja leta tega tekmovalca udeleževale in s katerimi imamo že dalj časa zelo dobro sodelovanje. Kljub temu smo bili z udeležbo, predvsem zaradi kakovosti nastopajočih tekmovalcev, zelo zadovoljni. Tekmovalci so se udeležili reprezentance Avstrije, Češke, Poljske, Slovenije ter Madžarske in Hrvaške, ki sta nastopili z A in B ekipo, skupno z 79 tekmovalci. Predvsem smo se razveselili udeležbe reprezentance Poljske, ki se je tega tekmovalca udeležila prvič, saj gre za izredno kakovostne tekmovalce, kar so dokazali tudi s svojimi dosežki na tekmovalnih blazinah.

Tudi pri letošnji organizaciji turnirja nam je finančno pomagala Mestna občina Murska Sobota, veliko razumevanje pa je pokazala tudi ravnateljica OŠ III Angela NOVAK, ki nam je omogočila upo-

Prvi trije v kategoriji do 76 kg:
1. mesto: Jure Kuhar Murska Sobota, Slovenija; 2. mesto: Češka; 3. mesto: Poljska.
Nagrade je podelil predsednik RK M. Sobota, Boris Barač.

Uspel 5. mednarodni turnir v rokoborbi - GP Slovenije

Atraktiven met zmagovalca v kategoriji do 85 kg, Mitje Sedmaka iz Ljutomera

rabo športne dvorane, saj je tista pri OŠ II za tak obseg prireditve nekoliko pretesna. Ker pa je obseg tega tekmovalca iz leta v leto večji, in zato organizacija tako po organizacijski kot finančni plati vse zahtevnejša, smo letos k sodelovanju pritegnili Reklamno agencijo VIZIJA iz Murske Sobote, ki je tržila prireditve. Izpostaviti je potrebno izredno pozitiven odziv gospodarskih družb iz naše regije, saj so s svojim sponzorstvom bistveno prispevali k realizaciji prireditve. Ponosni smo tudi, da nam je s pomočjo poslanca državnega zbora Andreja GERENČERJA uspelo na prireditvi privabiti državnega sekretarja za šport mag. Draga BALENTA, ki je bil na otvoritvi turnirja ob gospodu Belu PAVLIČU iz Mestne občine M. Sobota slavnostni govornik, prisotna sta bila tudi predsednik in sekretar športne zveze Murska Sobota Stanko KERČMAR in Ludvik ZELKO. Otvoritev so popestrili nastopi deklet sekcije za ritmično gimnastiko pri Društvu za športno rekreacijo Murska Sobota, ki jih je uspešno vodila Ana ĐORĐEVIĆ.

Izpostaviti je potrebno, da je letošnji turnir tudi generalka za veliko večjo športno prireditve, ki jo bomo priredili v pomurski prestolnici leta 2004. Rokoborski klub Murska Sobota in Rokoborska zveza Slovenije sta namreč vložila kandidaturu za organizacijo Evropskega prvenstva za mladince in mladinke (do 20 let) leta 2004. V zvezi s tem je bil ustanovljen iniciativni odbor na čelu z županom Mestne občine Murska Sobota Antonom SLAVICEM ter izdelana

študija za organizacijo tega tekmovalca. Vlada Republike Slovenije je svoje soglasje za izvedbo te prireditve že izdala, čakamo pa na končno odločitev, ki bo padla na kongresu Mednarodne rokoborske federacije FILA, septembra v New Yorku. Protikandidat nam je Bolgarija, vendar glede na razpravo, ki je bila na kongresu komiteja Evropske rokoborske zveze 18. aprila v Budimpešti, pričakujemo pozitivno odločitev.

Pod vodstvom sodniške organizacije RZS, ki jo uspešno vodi mednarodni sodnik E kategorije Stanislav ŠERNEK, so boji na tekmovalnih blazinah potekali ves dan v soboto in nedeljo dopoldan, ko so bili na sporedu le boji za kolajne. Pravico na rokoborskih blazinah delilo 11 sodnikov, od tega 3 iz Slovenije, poleg ŠERNEKA še Jože KOSI in Daniel VRBANČIČ. Med tako močno mednarodno konkurenco se je odlično odrezalo tudi 9 slovenskih tekmovalcev:

Jure KUCHAR (Murska Sobota) in Mitja SEDMAK (Ljutomer) sta v svojih kategorijah osvojila 1. mesti, Sašo HLADEN in Aleš KROJS (oba Murska Sobota) sta osvojila bronasti medalji, ostali tekmovalci Peter KMETEC iz Razvanja, Urban BIBIANKO in Sašo NOVAK iz Ljutomera ter Roman MIHOLIČ in Andrej SLAVIČ iz Murske Sobote pa so se odrezali slabše. Najuspešnejša je bila reprezentanca Poljske, ki je med reprezentancami osvojila prvo mesto, druga je bila Madžarska A ekipa in tretja Češka, Slovenija pa je osvojila 4. mesto. Poleg ličnih kolajn so trije prvouvršeni tek-

movalci v vsaki težnostni kategoriji prejeli tudi praktične nagrade, ki so jih prispevali sponzorji, prve tri uvrščene reprezentance pa lepe pokale. Posebna žirija je razglasila tudi najboljša tekmovalca. Za najboljšega tujega tekmovalca je bil proglašen član reprezentance Poljske v kategoriji do 58 kg Michak KUJDA, najboljši domači pa Jure KUCHAR v kategoriji do 76 kg.

Mednarodna rokoborska federacija FILA je na turnir kot delegata poslala mednarodnega sodnika E kategorije iz ZR Jugoslavije DANYI Karolya, ki je bil z organizacijo tekmovalca, tako kot vsi udeleženci, teh je bilo skupaj okrog 120, izredno zadovoljen. Udeleženci so bili namreč kot vsako leto nameščeni v Dijaškem domu v Murski Soboti, s storitvijo njihovih uslug smo zadovoljni tudi mi organizatorji. Poudariti je potrebno, da gredo stroški bivanja in prehrane vseh udeležencev takih in podobnih tekmovalcev v breme organizatorja, kar je velik finančni zalogaj in ga brez pomoči drugih sami ne bi mogli realizirati.

Z organizacijo tako velikega mednarodnega tekmovalca smo prostovoljci Rokoborskega kluba Murska Sobota ob letošnjem mednarodnem letu prostovoljcev, ki ga je razglasila OZN, sicer dokazali, da tudi s prostovoljnim delom lahko na področju vrhunškega športa veliko naredimo, vendar pa nam je jasno, da glede na naraščajočoe število naših članov, dosežke na mednarodnih tekmovaljih, udeležbo na vse večjem številu takih tekmovalcev, načrtovano organizacijo Evropskega mladinskega prvenstva, tega s prostovoljnim delom ne bomo mogli več zagotavljati. Poleg tega se z naraščanjem števila članov v vse večji meri srečujemo s problemom premajhne vadbene dvorane, ki si glede na svojo majhnost, niti tega imena ne zasluži. Zato to priložnost izkoriščamo za zahvalo ravnatelju OŠ II g. NEMCU za izreden posluš in razumevanje, ker nam je omogočil vadbo v njihovi stari telovadnici, kjer so vadbene pogoji bistveno boljši. Res je, da je to le začasna rešitev za določen čas, vendar smo rokoborci, vedno skromni, tudi s tem zadovoljni.

Nasvidenje prihodnje leto od 22. do 24. marca.

♦ Boris BARAČ

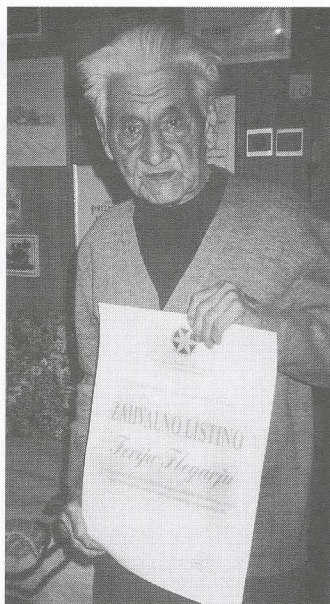
Zahvalna listina Feriju Flegarju

V lanskem letu je Društvo za športno rekreacijo Murska Sobota, ki je upravljalca doma Partizan praznovalo 80. obletnico društva, hkrati tudi 80. obletnico organiziranega športa v mestu Murska Sobota. Ob tej priložnosti je bila opravljena slavnostna akademija z bogatim programom: z nastopom cicibanov soboških vrtcev, članov društva in nastopom vrhunskih gimnastičarjev in športne ritmike. Na svojem občnem zboru v tem jubilejnem letu, ki je bil opravljen 30. novembra 2000, pa je Društvo najbolj zaslužnim članom podelilo zahvalne listine. Pri tej podelitvi nikakor ne smemo prezreti vloge Franca Flegarja, ali našega Ferija kot ga kličemo vsi. Kot je bil legenda slovenskega športa olimpijonec Leon Štukelj, tako pomeni v našem mestu legendo soboškega športa naš Feri.

Feri Flegar se je zapisal telovadbi v rosnih mladih letih. Z njo je živel polnih 64 let. Bil je eden izmed najbolj delavnih in vztrajnih pripadnikov sokolskega društva Partizan. Od aktivne telovadbe in mentorstva se je dokončno poslovil pred leti, na svoj 86. rojstni dan. Cela desetletja je vodil v Murski Soboti mlade in jih s svojim zglednim delom učil prepotrebni športnih in telesnovzgojnih spretnosti. Letos bo napolnil naš najstarejši član Sokola in društva Partizan Murska Sobota častitljivih 92 let rojstva. Na občnem zboru smo mu namenili

podeliti Zahvalno listino za aktivno delo pri gradnji Doma Partizan in za njegovo pionirsko delo športnika, učitelja, vzgojitelja in voditelja - našega vzglednika v gimnastiki vse do današnjih dni. Ker se takrat iz zdravstvenih razlogov ni mogel udeležiti občnega zbora in sprejeti Zahvalne listine, smo sklenili, da ga obiščemo na domu takrat, ko bo okrevan in nas bo lahko sprejel. Tako smo ga ob koncu meseca marca obiskali v delegaciji Stanko Kerčmar - predsednik Športne zveze, Terezija Majerič - članica upravnega odbora našega društva, Tonček Gider - novinar in športni poročevalec (avtor fotografije) ter Jože Stvarnik v vlogi predsednika Društva za športno rekreacijo. Bili smo zelo veseli snidenja z njim. Pričakoval nas je zdrav in poln vedrine. Z veseljem je sprejel Zahvalno listino.

Njegova soproga Mariška nas je pričakovala s toplimi in slastnimi ajdovimi in koruznimi »zlejšankami«. Skupaj smo tudi nazdravili njegovemu okrevanju in mu zaželeli veliko zdravja. Našli smo ga zares v dobri kondiciji. Pohvali se nam je, da je na vrtu opravil že veliko spomladanskega dela. Razkazal nam je svoja priznanja in odlikovanja s športnega življenja, ki jih je kar bogata izbira. Je tudi vnet filatelista in ima bogato zbirko dragocenih znamk. Vesel je vsakega obiska. Kar precej časa smo kramljali z njim. Povedal nam je veliko zanimivih zgodbic

iz svojega bogatega športnega življenja. Ponovno je ponovil zgodbo o gradnji soboškega sokolskega doma in da mu je dom dejansko pomenil njegov drugi dom, saj je v njem prebil skoraj enako toliko časa kot doma. Ker smo veliko drezali v njem, kakšen je njegov recept, da človek doživi častitljivo starost, nam je povedal recept za dolgo življenje. Takole glasi: »*Nikdar ne lenari, počivaš pa lahko. V lenarjenju ali počivanju je velika razlika. Če se utrušiš pri delu, si malo odpočij in potem nadaljuj delo. Če pa samo lenariš, poležavaš in samo žreš, pa postaneš debel in ti opeša srce. Zelo pomembno za visoko starost je, da se že mlad odpoveš kajenju in prekomernemu uživanju alkohola, popiti le občasno požirek domačega žganja, katerega sam pridelaj, pa je koristno. V ničemer pa ni dobro pretiravati. Lahko pa se poveseš in razgibaš pri telovadbi, pri gimnastiki, skratka pri aktivnem športnem udejstvovanju in tudi pri plesu. Zlasti ples je zelo koristen za mladega človeka. Pri plesu se mlad človek sprosti in povese, postane bolj družaben. Sam sem bil v Murski Soboti tudi plesni učitelj polnih 12 let.*«

Taka je bila ta zgodba, ki smo ji z zanimanjem prisluhnili. Po dobri uri sproščenega kramljanja smo se od njega in soproge poslovili v želji, da bi se še večkrat srečali z obema in še prejeli kakšen koristen nasvet.

♦ Jože STVARNIK

Rekord Slavka Dunaja

Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije s sedežem v Murski Soboti je 29. marca pripravilo finalno tekmovanje dopisne strelske lige za paraplegike, tetraplegike in ženske članice iz vse Slovenije. Med tetraplegiki je Pomurec Slavko Dunaj dosegel nov absolutni rekord z nastreljanimi 375 krogi. Za njim sta zaostala Leon Jurkovič (358) in Franc Baum (295). Med paraplegiki je Pomurec Franc Jožef z nastreljanimi 361 krogi premagal paraolimpijskega viceprvaka iz Sidneya Franca Pinterja iz Maribora (357) ter Tineta Gorenca iz Novega mesta (356). Med ženskami je zmagala Veselka Pevec iz Ljubljane (348) pred Pomurko Marijo Magdič (290) in Mariborčanko Ivanko Kostevc (275). Še ekipna razvrstitev: 1. DPPP Murska Sobota - I. ekipa 1094 krogov, 2. DP severne Štajerske 1021 krogov, 3. DPPP Murska Sobota - II. ekipa 960 krogov in 4. DP Ljubljanske pokrajine 949 krogov.

♦ Filip MATKO

Paraplegiki na soboškem zračnem strelišču

Kategorizirani športniki v mestni občini občini Murska Sobota za leto 2001

Najnovejša lista kategoriziranih športnikov je objavljena v Obvestilih Olimpijskega komiteja Slovenije - Združenja športnih zvez št. 25. Med 2578 kategoriziranimi športniki v Sloveniji najdemo tudi 43 športnikov in športnic iz Mestne občine Murska Sobota, ki so status dosegli na podlagi lanskega dosežkov. Dodatno smo uvrstili tudi 5 šahistov, njihovo listo pa vodi Šahovska zveza Slovenije.

♦ Ludvik ZELKO

ATLETIKA

Državni razred

1. SONJA ROMAN	17.06. - 18.06.2000 (1.10.2000 - 30.09.2001)	1979	AK Pomurje, M. Sobota
	(1. m. 1500 m - 4.26,58) - APS Velenje		

Mladinski razred

1. PELCL SAMO	21.07.2000 - 22.07.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	AK Pomurje, M. Sobota
	(1. m. 400 m - 49,21) - st. ml. DP Ravne na Kor.		
2. ŽALIG MIHA	23.06. - 24.06.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1984	AK Pomurje, M. Sobota
	(2. m. višina - 194 cm) - ml. ml. DP Ljubljana		

KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH

Mednarodni razred

1. BORUT HORVAT	05.06. - 06.06.1999 (01.10.1999 - 30.09.2001)	1978	BD Mura, M. Sobota
	(2. m C-1 spust) - EP Kobarič		
2. MIRAN VEREŠ	03.06. - 04.06.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1968	PRŠ Bakovci
	(5. m 3xK - 1 spust) - SP Treignac, Francija		

KOŠARKA

Mladinski razred

1. SVETINA MIRA	12.04. - 16.04.2000 (1.06.2000 - 31.05.2001)	1982	KK Pomurje, M. Sobota
	(zmaga) - kval. za ml. EP, Netanya, Izrael		

NOGOMET

Državni razred

1. BAGOLA ALEŠ	06.10.2000 (01.02.2001 - 31.1.2002)	1980	NK Mura, M. Sobota
	(zmaga) - kvalif. za EP do 21 let		

Mladinski razred

MI. DP 1999/2000

1. ŽILAVEC DENIS	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1982	NK Mura, M. Sobota
2. TRATNJEK DARKO	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1982	NK Mura, M. Sobota
3. LUK ALEŠ	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
4. IVANIČ MIHAEL	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
5. GRANTAŠA LEON	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1982	NK Mura, M. Sobota
6. GOSTAN ROMAN	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
7. FARŠANG DANIEL	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
8. ČASAR LUDVIK	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
9. COTTER SIMON	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1982	NK Mura, M. Sobota
10. CELCAR TOMAŽ	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
11. MOREC MITJA	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1983	NK Mura, M. Sobota
12. PREININGER IGOR	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
13. PUHAR BOŠTJAN	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
14. SABOTIN IZIDOR	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota
15. SLAVIC DARJAN	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2000)	1982	NK Mura, M. Sobota
16. ŠADL KRISTIJAN	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1982	NK Mura, M. Sobota
17. ŠAJT ALEŠ	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1982	NK Mura, M. Sobota
18. ŠNURER DEJAN	ml. DP 1999/2000, (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	NK Mura, M. Sobota

STRELSTVO

Mednarodni razred

1. MAČEK BOŠTJAN	05.07. - 12.07.1999 (01.10.1999 - 30.09.2001)	1972	SD Š. Kovač Beltinci
	(50. m trap - 113) - SP Tampere, Finska		
2. MAČEK JASMINA	06.07.2000 (01.10.2000 - 30.09.2002)	1980	SD Š. Kovač Beltinci
	(6. m trap - 85) - EP Montecatini, Italija		

Državni razred

1. PAP EVGEN	05.05. - 07. 05.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1972	SD Š. Kovač Beltinci
	(9. m trap - 109) - MT Pragersko		
2. VIDONJA FRANC	05.05. - 07.05.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1964	SD Š. Kovač Beltinci
	(16. m trap - 107) - MT Pragersko		
3. KERČMAR TOMAŽ	06.11. - 07.11.1999 (01.02.2000 - 31.01.2001)	1979	SD Š. Kovač Beltinci
	(9. m zračna puška - 581) - MT Maribor		

Mladinski razred

1. DULAR MAJA	06.11. - 07.11.1999 (01.02.2000 - 31.01.2001)	1981	SD Š. Kovač Beltinci
	(6. m zračna puška - 492,2) - ml. MT Maribor		
2. BABIČ BOJAN	11.11.2000 (01.02.2001 - 31.01.2001)	1983	SD Pomurka MI
	(15. m zračna puška - 573) - ml. MT Maribor		

ODBOJKA

Perspektivni razred

1. HORVAT GREGA	22.08. - 30.08.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1981	OK Pomurje, M. Sobota
	(12. m) - ml. EP Palermo, Italija		
2. ANDREJ TOT	22.08. - 30.08.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1982	OK Pomurje, M. Sobota
	(12. m) - ml. EP Palermo, Italija		

KOTALKANJE - hitrostno rolanje

Državni razred

1. ŠIJANEC DAVOR	18.09.1999 (01.02.2000 - 31.01.2001)	1980	Roller klub, M. Sobota
	(1. m 10.000m)		

LETALSTVO - letenje z motornimi zmaji

Državni razred

1. BOŠTJAN GROF	01.06. - 04.06.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1979	AK M. Sobota
	(5. m enosed) - MT, Nagykanizsa, Madžarska		

LETALSTVO - akrobatsko letenje

Državni razred

1. PODLUNŠEK PETER	14.09. - 17.09.2000 (01.02.2001 - 31.01.2002)	1970	AK M. Sobota
	(1. m sportsman) - DP M. Sobota		

LETALSTVO - mikro lahka letala

Mednarodni razred

1. PRAH VOJKO	01.05.2000 - 03.05.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1959	DJP Štrk, M. Sobota
	(Sv. Rek. Jadrarno padalo z motorjem - hitri dvig na 3000 m) - DP Krašči		

TRIATLON

Perspektivni razred

1. ŠIMIC MATEJA	30.04.2000, (01.06.2000 - 31.05.2001)	1980	PRŠ Bakovci
	(11. m kratki t.) - ml. SP Perth, Avstralija		

ROKOBORBA

Državni razred

1. BABIČ RADE	29.01. - 30.01.2000 (01.06.2000 - 31.05.2001)	1971	RK ABC Pomurka MS
	(2. m do 69 kg) - MT Dunaj, Avstrija		
2. ZEC SLAVKO	29.01. - 30.01.2000 (01.06.2000 - 31.05.2001)	1977	RK ABC Pomurka MS
	(1. m do 76 kg) - MT Dunaj, Avstrija		

Mladinski razred

1. KUJAR JURE	20.07. - 21.07.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1984	RK ABC Pomurka MS
	(10. m do 69 kg) - kad. EP Bratislava, Slovaška		
2. KROJS ALEŠ	25.03.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1984	RK ABC Pomurka MS
	(4. m do 54 kg) - kad. EP Bratislava, Slovaška		
3. MIHOLIČ ROMAN	25.03.2000 (01.10.2000 - 30.09.2001)	1984	RK ABC Pomurka MS
	(3. m do 58 kg) - kad. EP Bratislava, Slovaška		

ŠAH

Državni razred (D)

1. CIGAN ŠTEFAN	Registracija ŠZS za leto 2001	1966	ŠD Radenska POMGRAD
2. KOVAČ BORIS	Registracija ŠZS za leto 2001	1954	ŠD Radenska POMGRAD

Obetavni razred (O)

1. ALEŠ LAZAR	Registracija ŠZS za leto 2001	1984	ŠD Radenska POMGRAD
2. GUJURAN DENIS	Registracija ŠZS za leto 2001	1986	ŠD Radenska POMGRAD

Ženski obetavni razred (OŽ)

1. HOČEVAR MAJA	Registracija ŠZS za leto 2001	1985	ŠD Radenska POMGRAD

Soboški gimnazijci so najboljši šahisti v državi

Novo mesto je bilo prizorišče Državnega srednješolskega prvenstva v šahu. Udeležila se ga je tudi ekipa Gimnazije iz Murske Sobote in dosegla izvrstno prvo mesto. Šampionska ekipa, katere člani so Miha Gomboc, Aleš Lazar, Maja Hočvar in Maja Vučko je suvereno premagala celotno konkurenco, na edini resnejši odpor pa so naleteli pri moštvu Škofijske gimnazije, s katero so se soboški gimnazijci razšli neodločeno 2:2. Mladi šahisti prihajajo iz vrst Šahovskega društva Radenska Pomgrad, v veliko pomoč pri osvojitvi šampionskega naslova pa jim je bil Franc Kuhar, profesor zgodovine in vodja zmagovalnega moštva.

◆ Sašo FLUHER

Prvenstvo ZMS Slovenije in občni zbor

Na zračnem strelišču SZS ob Dolenjski cesti v Ljubljani je bilo prvenstvo članic in članov Združenja multiple skleroze Slovenije v streljanju s serijsko zračno puško. Med ženskami je zmagala Marta Janjič (Prekmurska podružnica - 347 krogov) pred Ano Mohor (Kamniško-zasavska podružnica - 345 krogov) in Eriko Mataj (Prekmurska podružnica - 342 krogov) itd. Moški: 1. Anton Perko (Grosupeljska podružnica - 351 krogov), 2. Milan Koren (Prekmurska podružnica - 339 krogov), 3. Bojan Škrnički (Celjska podružnica - 338 krogov) itd. Metanje pikada - ženske: 1. Doroteja Kunst (Velenjsko-koroška podružnica), metanje pikada - moški: 1. Milan Brenčič (Radgonska podružnica).

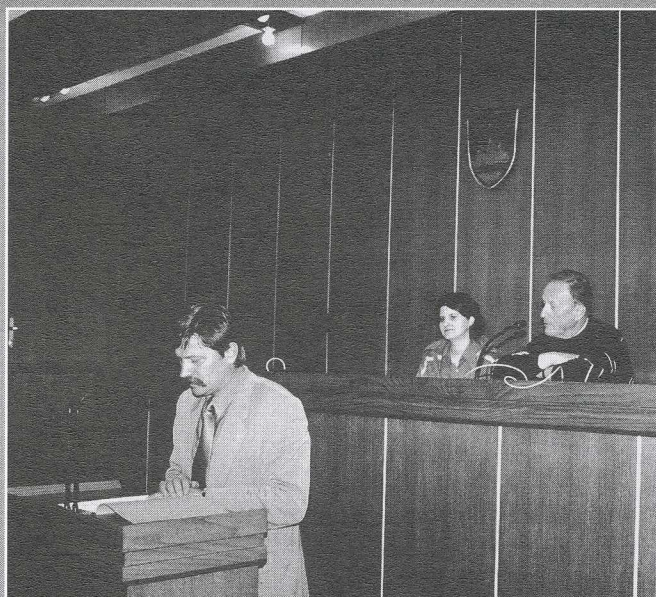
Priznanja za lanskoletno celoletno športno sezono v vseh tekmovalnih disciplinah (balinanje,

pikado, športni ribolov, šah, streljanje z zračno puško, plavanje) pa so Prekmurcem bila podeljena na njihovem rednem letnem občnem zboru v restavraciji Pinki v hotelu Diana, v soboto, 17. marca. Član športne komisije pri ZMS Slovenije, Milan Koren, je predal priznanje za ekipno 1. mesto Prekmurski podružnici, ki ga je prejela športna referentka Marjeta Zdravec, Klavdije Radica je prejel priznanje za osvojen 1. mesto med posamezniki.

Za naslednje štiriletno obdobje je na občnem zboru bila za predsednico Prekmurske podružnice ponovno izvoljena Katica Rajh. Športna referentka bo še naprej Marjeta Zdravec, referentka za socialne zadeve Slavica Turza, poverjeniki so: Jože Sabo, Anton Magdič in Dragica Turha.

Prekmurci z osvojenimi priznanji

Občni zbor Aerokluba Murska Sobota

Aeroklub Murska Sobota

Letalsko šolo, panoramske polete, letalske prevoze, skoke padalcev na določen teren, skoke v tandemu in še kaj vključuje v svoje redno dejavnost soboški Aeroklub.

V soboto, 7. aprila, se je s polurnim zamikom pričela ob 18.30 v veliki sejni dvorani Mestne občine Murska Sobo-

ta skupščina članic in članov soboškega Aerokluba, ki jih kot predsednik vodi Jože Šadl. Poslušali in potrdili so poročilo svojega predsednika kluba, kakor tudi poročilo o finančnem poslovanju Aerokluba v Murski Soboti. Sprejet program dela za letošnje leto pa jih obvezuje k nadaljnjim aktivnostim.

Pomurski strelci v Španiji

V prvi polovici marca so na Evropskem prvenstvu mladih reprezentanc v športnem streljanju s standardno zračno puško v Španiji sodelovali tudi odlični mladi strelci iz Slovenije. Barve Slovenije so zastopali Patrik Fajdiga iz Postojne, Željko Moičević iz Grosupljega in Valter Pajič iz Murske Sobote. Kot trener jih je spremljal Robi Tržan, sicer trener soboške ekipe strelcev SD Pomurka MI.

Ekipa Slovenije je dosegla izreden uspeh, kajti osvojila je tretje mesto. 1757 krogov je nastreljala zmagovalna ekipa Zvezne republike Nemčije, pet krogov manj (1752) ekipa Francije, še dva kroga manj (okroglih 1750 krogov) pa slovenska ekipa, katere strelci so prejeli bronaste medalje.

Med posamezniki se je Valter Pajič, ki trenutno strelja za SD Koloman Flisar Tišina, s 583 nastreljanimi krogi uvrstil na 12. mesto.

◆ Filip MATKO

Start prvega pomurskega zdravniškega teka

Na I. Pomurskem zdravniškem teku zmage ostale doma

Po načelu Zdrav duh v zdravem telesu se ravna tudi zdravniki. O tem smo se lahko prepričali med drugim tudi na prvem pomurskem zdravniškem teku, ki so ga pripravili pomurski zdravniki, na katerega so povabili svoje kolega iz vse Slovenije. Ljubljani in Luciji se je tako na področju prirejanja zdravniških tekov pridružila tudi Murska Sobota.

Nič kaj obetavno vreme in razmočene poti v parku, kjer se je vila krožna proga, tudi zdravniške niso odvrnile od namere, da se podajo – ženske na tri, moški pa na enkrat daljšo progo. S startom na atletskem stadionu pri Osnovni šoli I, kjer je bil tudi cilj, se je po strelu iz štartne pištole direktorja soboške bolnišnice dr. Bojana Korošča v

dveh kategorijah – zdravniki ter zdravstveni sodelavci, na pot podalo 34 tekmovalcev, od tega kar 29 zdravnikov.

Pri slednjih je po pričakovanjih progo najhitreje zmogla Jožica Šiftar (Zdravstveni dom Murska Sobota), ki je bila tudi zmagovalka v kategoriji zdravstvenih sodelavcev. Med zdravnicami pa sta slavili domačinki – Vlasta Petric (Bolnišnica Murska Sobota) ter Zlatka Bojneč (Zdravstveni dom Murska Sobota). Tudi med zdravniki, to pa je bila tudi absolutna moška kategorija, gostitelji na domačem terenu niso dovolili presenečenja, saj je zmagal Alojz Horvat (Zdravstveni dom Murska Sobota), takoj za njim pa se je uvrstil Mitja Lainščak (Bolnišnica Murska Sobota).

Da se s tekom kot pomembno obliko rekreacije ukvarja tudi vse več žena in mož v belem iz sveta ob Muri, pove tudi podatek, da so se s časom in kilometri uspešno spoprijeli tudi zdravnice. Suzana Koltaj, Zdenka Korošec, Majda Cipot, Nada Šavelin zdravniki Leon Lang, Boris Onišč, Janoš Vöröš ter Iztok Štrumbelj. Med zdravstvenimi sodelavci pa velja omeniti Tomaža Pajnharta ter Viktorja Zrima, Vinko Pajnhart pa je nastopil izven konkurence.

Zdravniški tek v Murski Soboti naj bi poslej postal tradicionalen.

◆ Geza GRABAR

Zmagovalci med zdravniki: Zoran Strniša (Šmarje pri Jelšah), Alojz Horvat ter Mitja Lainščak.

Priprave na jubilejno srečanje

Od podpisa listine o pobratenu med ameriškim mestom Bethlehemom in Mursko Soboto, 8. junija 1996, bo letos minilo pet let. Da bi počastili to okroglo obletnico čim bolj slovesno, se je v začetku aprila v Murski Soboti mudila 3-članska delegacija Društva pobratenih mest iz Bethlehem, ki so jo sestavljali predsednica Lilian Horvath in podpredsednika Erika Pavkovič in Stephen Antalich. Soboškemu županu je prenesla pozdrave rojakov in protokol slovesnosti, ki se bodo dogajale od tretjega do desetega avgusta letos v sklopu MUSIC FESTA, ki je največji tovrstni festival glasbe in druženja v ZDA. Obenem so na slovesnost povabili poleg župana še štiri člane mestnega sveta, seveda pa si želijo, da bi v tem času prišlo v Bethlehem čim več sorodnikov tam živečih Prekmurcev. 14.000 jih živi v tem mestu in vsi se zavedajo, da so po zaslugi raziskovalca Stephena Antalicha prišli do spoznanja, da so Slovenci, ne pa madžarski Vendi, kot jim je to po prvi svetovni vojni, odkar so odšli s trebuhom za kruhom, vcepljala madžarska oblast in duhovščina.

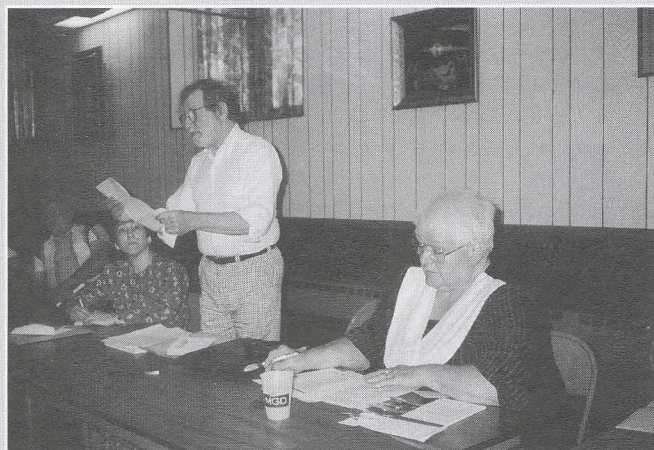
Bethlehem je pobraten že 25 let z japonskim mestom Tondobayashi in 10 let z nemškim Schwabisch Gmündom. Na slovesnost so povabili 225 gostov iz Slovenije, Nemčije in Japonske in župani treh pobratenih mest bodo v petek, 3.

avgusta sodelovali na otvoritvi MUSIC FESTA. Vrhunec bo vsekakor 4. avgusta, ko bodo veleposlaniki Japonske, Nemčije in Slovenije v ZDA in ZN z župani Bethlehem in pobratenih mest v mestni hiši prisostvovali na proslavi ob okroglih obletnicah. Seveda se bo slavlje nadaljevalo na MUSIC FESTU, kjer na ta dan pričakujejo več kot 100.000 obiskovalcev. Upajo, da bo tam sodelovala tudi prekmurska glasbena skupina, ki že ima rezervirane tri nastope. Seveda je urnik do konca obiska naše delegacije napolnjen do zadnje ure. Rojaki jim želijo razkazati Bethlehem in okolico vse do Atlantic Cityja na atlantski obali, najstarejšo pivovarno v ZDA, destilacijo viskija in obisk končati s pravim ameriškim piknikom ter nazdraviti prijateljstvu.

Želja predsednice Društva Lilian Horvath in Stephena Antalicha pa je, da bi končno prišlo do izmenjave umetnika, ki bi ustvarjal v njihovem kulturnem centru Banana factory, njihov pa v Murski Soboti. Povabiti pa želijo tudi dijaka iz naše občine na študij v Leigh university.

Ne miruje pa tudi Antalich. Sedaj skuša preko interneta povezati Prekmurce po svetu. Tako mu je že uspelo, da sta se Bob Rogan iz Bethlehem in njegova sestrčina, ki živi v Urugvaju, srečala prav te dni v Murski Soboti.

◆ Štefan CELEC

Lilian Horvath, sedanja predsednica društva pobratenih mest in prejšnji predsednik Stephen Antalich

Najdaljši most čez Muro

Čeprav prihaja pri izgradnji avtoceste do časovnega zamika zaradi letos, za infrastrukturo posebej, okleščene državnega proračuna, poteka gradnja avtocestnega mostu čez Muro po načrtih. Gre za najdaljši most na slovenskem avtocestnem omrežju, na odseku Cogetinci-Beltinci, med Vučjo vasio na prleški in Krogom na prekmurski strani reke. Dolg je 833 metrov, rok izgradnje je 36 mesecev, gradnja poteka fazno, kar pomeni, da bo desni del mostu končan v 24-ih, levi pa v naslednjih 12-ih mesecih. Pogodbena vrednost del znaša skoraj 2,7 milijarde tolarjev, med domačimi podizvajalci pa je tudi SGP Pomgrad, ki pripravlja dovoze za most in avtocesto.

Foto: Lado KLAR

Na tirih soboške postaje zaenkrat ni gneče

Zgodovinski vlak je s soboške postaje odpeljal, tovorni in ostali vlaki pa bodo, po zdaj dokaj praznih tirih, začeli brzeti v juniju. Takrat bodo končana zahtevna obnovitvena dela na progi med Ormožem in Mursko Soboto. Najzahtevnejši del je žerovinski klanec, ki mu za 1.824 milijon

nov tolarjev iz sklada Phare zmanjšujejo nagib. Prav tako urejajo postaji v Ljutomeru in Ivanjkovcih, posodobili pa bodo tudi železniško postajo v Beltincih ter progo do leta 2003 opremili s signalno-varnostnimi in telekomunikacijskimi napravami na devetih nivojskih križanjih.

Kdaj bodo slovenski Romi dobili svoj zakon?

8 april je mednarodni praznik Romov. Na ta dan so pred tridesetimi leti v Londonu ustanovili Svetovno zvezo Romov, ki se bori za ohranjanje romske identitete, za poenotenje zelo raznolikih romskih narečij, za boljši socialni položaj Romov vsega sveta in nasploh za dobro Romov. Tudi slovenski Romi, ki jih je med sedem in deset tisoč, proslavljajo ta praznik že petnajst let in letos je bila osrednja

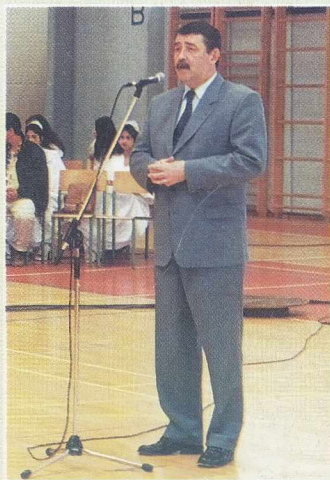
da slovenska država načrtno rešuje romsko problematiko. Večina zbranih je seveda vedela, da temu ni tako, saj slovenski parlament še deset let po sprejetju slovenske ustave ni uresničil njenega 65. člena, ki Romom sicer zagotavlja položaj v družbi in jim obljublja posebne pravice, vendar je v njem zapisano, da bo te posebne pravice uredil poseben zakon. Tega zakona namreč še vedno ni in tako so tudi posamezni projekti nekaterih ministrstev, ki se tako

Pozdrav Jožeka Horvata v romščini

Slavnostnemu govorniku na proslavi Borutu Pahorju so Romi za spomin med drugim podarili tudi romski klobuk in zastavo Svetovne zveze Romov.

Župan mestne občine Murska Sobota Anton Slavic je opozoril na brezbržnost države do romskega vprašanja.

Ogneviti romski plesi so bili značilnost kulturnega programa

proslava, ki jo je pripravila Romska zveza Slovenije, v začetku aprila v Murski Soboti.

V dvorani pri osnovni šoli III v Murski Soboti so se na proslavi zbrali predstavniki Romov iz različnih krajev Slovenije, seveda pa jih je največ bilo iz domačih in romskih naselij v Prekmurju. Poleg predsednika Romske zveze Slovenije Jožeka Horvata jih je najprej pozdravil soboški župan, ki je opozoril na zelo različno obravnavanje Romov v različnih delih Slovenije in na brezbržnost države do njih ter naštel vrsto komunalnih in drugih objektov, ki jih je mestna občina Murska Sobota v zadnjih letih zagotovila Romom na svojem območju.

Slavnostni govornik, predsednik državnega zbora Republike Slovenije, Borut Pahor se je sicer zavzel za čim boljši položaj Romov v Sloveniji, vendar je zbrane z naštevanjem treh zakonov, ki se delno dotikajo tudi romskega vprašanja, skušal prepričati v to,

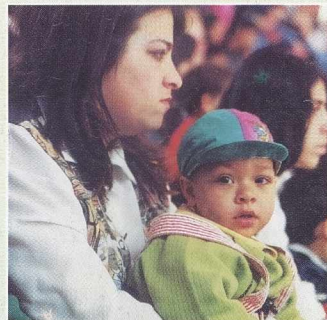
ali drugače ukvarjajo z Romi (ministrstvo za šolstvo, ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in druga ministrstva) le drobci celote, ki bi jo tak zakon moral zajeti.

In kot vsaka prireditev ali proslava Romov se je tudi soboška osrednja proslava svetovnega dneva Romov končala z veliko glasbo in plesa.

♦ Jože POJBIČ

Kolo lesenega voza je simbol zveze Romov

Med publiko so bili tudi najmlajši - bodo vsaj oni dočakali obljubljeni zakon o posebnih pravicah in položaju Romov v Sloveniji?

Občutek za ritem in glasbo imajo Romi v sebi že od mladih nog

Častni gostje na proslavi v soboški večnamenski dvorani